

Ha jól, előnyösen és olcsón

akar ruházkodni, úgy ne mulassza el

PÁLL ÖDÖN

nagyáruházát ~ SZÉCHENYI-TÉR 18. ~ megtekinteni.

Szövet és confectio nagy raktár.

Angol

Holland

Magyar

Cseh

gyártmányu gyapjuszövetek!

Covercot

Kotschmen

Burberi

Gabardin

nagy választékban!

Férfi-,

Fiú-,

Gyermek-

öltönyök.

Csikos nadrágok.

Valódi angol impr.

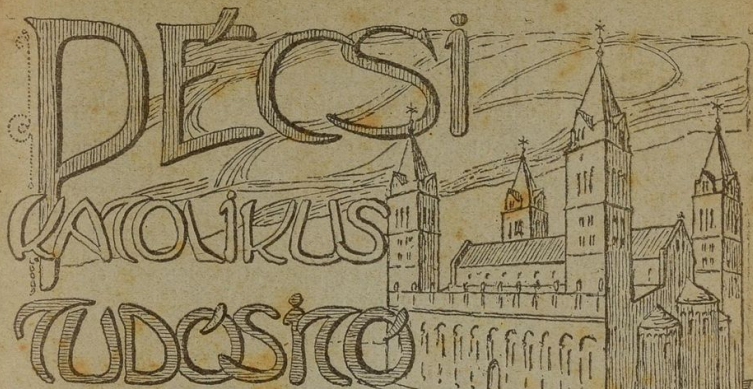
esőköpenyek.

Fregoli kabátok.

Elsőrendü saját szabóműhely mérték szerinti rendelésekre,

ahol a legkényesebb igényeket kielégítő munkák készülnek!

Dunántúl Könyvkiadó Rt. Egyetemi Nyomdája Pécs.

ARTALOM

I. évfolyam 1. szám

LELKEK ÉBRESZTÉSE. *Dr. Mosonyi Dénes.*

A SZENTÉV SZENTTEÁVATÁSAI. —*a*

A SZENTÉV JELENTŐSÉGE. *Dr. Sipos István*

A NAGYHÉT. —*ch*—

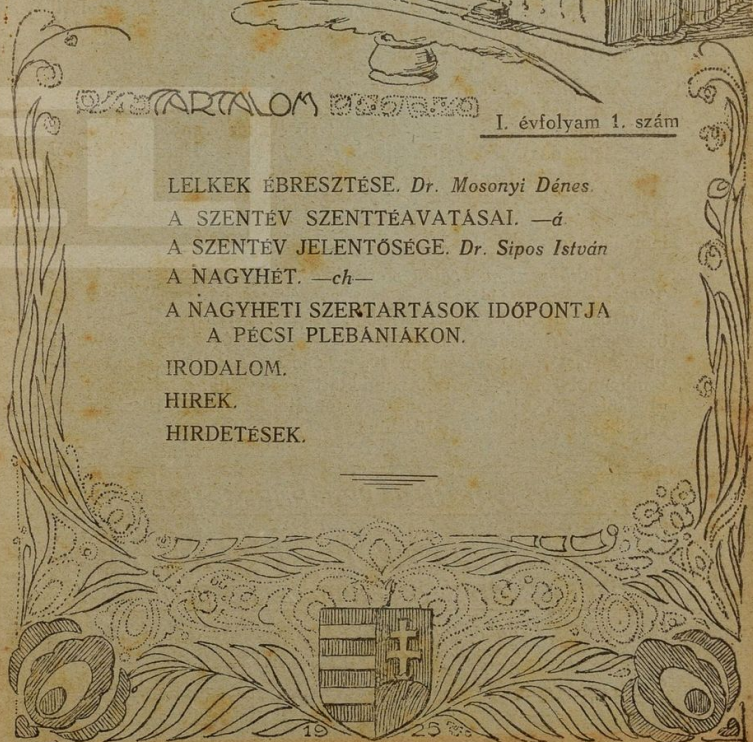
A NAGYHETI SZERTARTÁSOK IDŐPONTJA

A PECSI PLEBANIÁKON.

IRODALOM.

HIREK.

HIRDETÉSEK.

ARA 3000 KORONA.

A nagyheti szertartások időpontja a pécsi plébániákon:

Székesegyház: Virágvasárnap 8 ó. barkaszentelés, utána ünneplés sz. mise passióval. Szerdán, csütörtökön és pénteken d. u. 4 ó. gyász-zsolozsma. Csütörtökön, pénteken, szombaton a délelőtti istentisztelet kezdete 8 ó. Szombaton d. u. 6 ó. feltámadási körmenet. — **Belvárosi templom:** Vasárnap 1/2 10 ó. barkaszentelés sz. misével, d. u. 1/2 4 ó. kálváriai ájtatosság. Csütörtök és péntek d. e. 9 ó. istentisztelet, péntek d. u. 1/2 4 ó. a Kálvárián sz. beszéd és keresztút. Szombaton d. e. 7 ó. tűz- és vízszentelés után sz. mise, d. u. 5 ó. feltámadás. — **Ágostontéren:** Vasárnap 10 ó. barkaszentelés. A délelőtti istentisztelet csütörtökön és pénteken 8, szombaton 7 órákor. Feltámadás d. u. 5 órákor. — **Szt. Ferencrendiek-nél:** Vasárnap 8 órákor barkaszentelés sz. misével. Szerda, csütörtök, péntek délután 3/4 órákor gyász-zsolozsma. A délelőtti istentisztelet csütörtökön és pénteken 8 órákor, szombaton 1/2 7 órákor. Feltámadási körmenet d. u. 4 órákor.

A szentévi bucsuk elnyerésére 3 napos ájtatosság van a sz. Ferencrendiek templomában azok számára, kik Rómába nem zarándokolhatnak. Szombaton, 4-én este 6 órákor szentbeszéd, utána szentségimádás egész éjjel. Éjfélkor szentbeszéd. Hajnali 4 órától óránkint szentmisék és áldoztatás. A szentévi bucsukban részesülnek mindazok, akik ezen alkalommal a gyónás és sz. áldozáson kívül a pápa szándékára imádkoznak s legalább egy órai szentségimádást végeznek.

Katolikus népmozgalmi statisztika 1925. január 1-től március 31-éig: a heresztség szentségében a székesegyházi plébánián 30, belvárosiban 36, az ágostontériben 74, sz. ferencrendiek-nél 127, összesen: 267 kisdéd részesült. *Házasság szentségét a székesegyházi plébánián 11, a belvárosiban 10, az ágostontériben 23, sz. ferencrendiek-nél 16, összesen: 60 pár kötött. Elhunytak:* a székesegyházi plébánián 30, a belvárosiban 15, az ágostontériben 50, a sz. ferencrendiek-nél 59, összesen: 154 hívő.

PÉCS LEGRÉGIBB FEHERNEMŰ ÜZLETE!

KRAUSZE IGNÁC

PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 16. SZ. TELEFON 1-84.

ÁLLANDÓAN NAGYRAKTÁR MINDEN-
FELE VASZON, ASZTAL, ÁGY, NŐI-
ÉS FÉRFI FEHERNEMŰEK BEN.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Lelkek ébresztése.

A magyar felvidék egyik hegyes-völgyes községében történt. A falu közepén a hit vára, egy ódon templom állt. Valamikor buzgón látogatták a község népei. Szerették az Istent és az Ő Egyházát. Később ellanyhultak, alig néztek oda, vagy ha be is néztek, nem akartak vagy nem tudtak buzgón imádkozni. Mi több, egyik este Karácsony tájékán a szilaj ifjuság a templom közepén duhajkodni kezdett, s a közös imában ahelyett hogy azt mondták volna: Uram irgalmazz nekünk, azt felelték: ne törődj velünk.

Pár napra rá az egész vidéken megremegett a föld. Halálos táncot járt az egész természet. A házak nagyrésze bedőlt, összeomlott. A templom beszakadt ép azon a helyen, ahol a káromlás kicsuszhatott a dőre ajkakról.

Es a szegény, elvakult nép pörén, árván és hajléktalanul oda futott az ódon templomba s lerokkadva az Ur oltáránál megtért és vezekel.

Ez a feledékeny, lobbánékony, könnyen hajló ember! Ilyen főként a magyar természet. Könnyen elfelejti legfőbb értékeit. Istent és a saját halhatatlan lelkét, melyet az Alkotó oltott belénk, hogy vele s általa a muladó világ fölé emeljen, s önmagába, az Ő halhatatlan szellemvilágába kapcsoljon bennünket. Az anyagi világ, a test érzékei, a ma, holnap és a pillanatok futó ingerei, az egymást kergető földi benyomások mint megannyi ellentétes áran elterelik az ember figyelmét attól, ami egyedül szükséges, mert egyedül maradandó és egyedül boldogító az örök emberre: Isten és a lélek benső viszonyától, melybe a teremtés helyezett bennünket. Isten teremtménye, akoaása vagyunk. Tisztelettel, szeretettel, szolgálattal tartozunk hát neki. Nélküle s kívülre nem létezik tiszta, maradandó és igaz boldogság.

Ezt hirdeti a józan bölcsészet, ezt tanítja Krisztus és az Egyház, erre a tudatra rázza fel az embert minden komoly, lelki elmélyedés. Es megint mit látunk?!

Az emberek túlnyomó többsége önfeláldozóan él és szórakozik, henyél vagy dolgozik, élvez vagy nélkülöz, törtet, tülekedik, éledelg vagy szenved, mintha Isten, kötelesség, halhatatlan lélek, örök élet nem is léteznének. Mintha rövid földi életünkkel lezárulna minden.

A tényleges élet a legtöbb embernél örökös elhajlás amaz előképtől, melyet Isten és a vallás állítanak elénk, hogy szerinte éljünk. Mert az ember százanadó roncs. mióta elbukott. A legnagyobb ellentétek: állati aljasság és angyali szépség küzködnek, harcolnak egymás ellen benne. Az érzéki világ, a szilaj ösztönök, mulandó természeti erők az elsőt szolgálják. Minden perc, pillanat ezer benyomása ugyanazt ingerli, s ha enged, növeli félelmetes módon.

A lelki tisztaság, az erkölcsi szépség, a nemes emberi már sokkal kevesebb indítékot kapnak. Elvont igazságok, halhatatlan eszmék, érzék alá nem vonható lelki finomságok önmagokban véne nehezebben hatnak. Csakis úgy vonzanak, hogy ha hirdetőik mindent felülmuló szent meggyőződéssel, benső szeretettel s meg nem fogyatkozó kitartással agítálnak, dolgoznak mellettük. Így jut csak fölényre a szellem, az anyag, a lélek, a test, az öröklét a mulandóság felett.

Ezt az ideális fenkölt törekvést szolgálja e füzet, mely újból megindul. Ébreszteni kíván bátor, katolikus, hitvalló életre. Ébreszteni kíván, de nem a viharok, a szörnyű ciklonok és a mindent felforgató földrengés módjára, hanem a harangok, az ezüst harsonák hívogató, bátorító hangjára.

* * *

Épen harminc éve, hogy egy ünnepélyes alkalommal a római Szent Péter-templomban a pápát láthattam. Nyolcvanezer ember szorongott a rengeteg hajóban. Tompa morajlással mintegy méhkas zsirogott a tömeg. De amint a hosszú menet végén, a templom kapujában feltűnt a nagy Leó főhéher alakja, s künn megcsendült a harangok szava, a templomban pedig megharsantak az ezüst trombiták, halott csend borult a tömegre és a „Tu es Petrus” fenséges dallama magával ragadta a hívők lelkeit. Az ezüst harsonák csodaszép zenéje — egy jobb világ nemes viszhangjaként — ma is fölemben cseng és szárnyalni segít.

Ilyen bájos zene és ilyen harsona legyen ez a tudósító! Ébressze s emelje a hívő lelkeket a keresztény katolikus élet tisztá szféráiba, hitvalló utjára.

Dr. Mosonyi Dénes.

A szentév szenttéavatásai.

A szenttéavatás ünnepei mindig Róma legnagyobb eseményei közé tartoztak: az Egyházon kívül állók is őszintén megvallották sokszor, hogy felemelő látvány, amint a küzdő Egyház egy-egy hősi harcosáról megállapítja, hogy „jó harcot harcolt” és hogy hűséget jutalmául Isten őt szentjévé kőz felvette.

A szenttéavatás ténye egy magas megfontolásra int: nincsen földi törvényszék, amely távolról is annyi gondnal és utánjárással gyűjtené össze a per adatait, mint a szenttéavatásnál történik.

Amióta XIV. Benedek pápa a per lefolyását megállapította, azóta szinte megdöbbenéssel kíséri a hitetlen világ az Egyház szigorát, amellyel a szenttéavatandók életét, csodáit, írásait megroszálja. Egy nemkatolikus író valahol meg is vallotta, hogy a „római Egyház szenttéavatásaiban mintegy helyettesíteni akarja az Istent, a szívek és vesék vizsgálóját”. Épen XVI. Benedek pápával történt, hogy egy angol protestáns nagykövet lévén nála, az íróasztalán nagy iratcsomó hevert: egy szenttéavatási per aktái. A nagykövet engedélyt kért a pápától hogy az iratokat betekinthesse: érdekelné őt — úgymond — egyszer közelről megfigyelni egy szenttéavatás előkészületeit. A pápa engedélyével hosszabb ideig tanulmányozta az iratokat, s mikor visszahozta őket, meghatóttan így szólott: „Valóban ha minden szenttéavatás ennyi körültekintéssel állapítja meg a szent csodáit és hősi erényeit, akkor még a hitetleneknek is meg kell hajolniuk az érvek ereje előtt”. XIV. Benedek pápa pedig mosolyogva így válaszolt: „Pedig lássa a kongregáció elégtelennek nyilvánította az érveket és visszavetette”.

Nekünk, akik csak messziről figyelhetjük az egyházi törvényszék munkáját egy-egy szenttéavatásnál, érthetelen marad pl. az, hogy Katharina von Emmerich ügye annyi évtized óta nem juthat dűlőre. A magyarázat az, hogy fele olyan szigorral sem ítélekünk, mint az Egyház illetékes szervei.

A szent év igen kedves nagy lelkek szenttéavatását fogja megérlelni. Ezekben a szenttéavatásokban az Egyház megint egyszer felemelően katolikusnak bizonyul, mert nemcsak a nemzetek főle emelkedik ítéleteiben, hanem az egyes társadalmi osztályok

keretei fölé is. Ebben az évben megünnepli ugyanis a következők szenttéavatását: boldog Eudes János (1601—80) b. Vianney Ker. János, arsi plébános (1786—1859) Barat Zsófia (1779—1865), Postel M. Margit (1756—1846) b. Canisius Péter jézus-társasági atya (1521—97) és b. Teréz (1873—97).

Ez a hat szenttéavatandó mintegy az utolsó háromszáz év jellegzetes képviselője: az Egyház termékeny fájának gyönyörű ki- virágzása. Lisieux-i b. Teréz kortársunk, és Barat lelki gyermekei is élnek még: az élő tanúk megkönnyítik a szigorú vizsgálat munkáját és akiket életükben már szenteknek tartottak, szívesen fogják tisztelni őket, amikor ma az Egyház oltáira emeli őket.

Minden egyes szent a keresztény tökéletességét a maga teljességében és szépségében átélte — igaz — de azért ezek a nagy lelkek nem sablonok, hanem egyéniségek. Az Isten különös gondviselése sehol sem nyilatkozik meg oly feltűnően, mint épen szentjeiben, kiket a világnak ad a szükség idején, hogy bennük lássa az irányt és ösztönzést. B. Canisius Péterben Isten az első századok apostoli szellemét gyújtotta lángra, aki önmagát adta a lelkek üdvösségére; az arsi plébánosban az alázatos, igénytelen papot mutatta meg a világnak, aki megvetette a világ hódolatát és gyalázkodását is, aki cicoma nélkül való egyszerű beszédjeivel vezette a lelkeket a megtérés vizén át Krisztus örök forrásaihoz. Eudes János Jézus szent Szívének tisztelője, aki evvel a kultusszal vezette a lelkeket a szentségek kegyelmeihez; Postel M. Margit a szegények szerető édeanyja, aki rendet alapít szegények tanítására olyan korban, amikor a tudás és iskolázás az előkelő világ kiváltságainak tetszett; Barat Zsófia az előkelő világ gyermekeinek mutatja az utat az ő világuk közönyéből az első századok keresztény matronáinak és szentjeinek példájához; szegénynek es gazdagnak egy az Istene és egy örök élete; és a kis b. Terézben az örökkévaló való értékek szeretete csendül ki minden gondolatában és cselekedetében.

Nagyobb vigaszt az Egyház gyermekeinek alig adhatna, mint ezt: hogy szenteket ad a világnak; és e szentekben a vigasztaló igazságot, hogy minden nyomor és romlás ellenére van szépség is a világon.

—á.

A szent év jelentősége.

A közelmúlt karácsony ünnepének előestélyén Szentséges Atyánk, XI. Pius pápa a szt. Péter templom szent kapujának ünnepélyes feltárásával megnyitotta az 1925-i szent évet, a jubileumi évet, mely mindazok számára, kik alatta Rómába zarándokolnak s az előirt többi feltételt teljesítik, a legteljesebb búcsúval, azaz a bűneikért megjáró ideigvaló büntetések elengedésével jár.

A közös atya hívását meghallották a földkerekség minden részében s a zarándokok megszámlálhatatlan sorai vannak már uton vagy készülődnek Róma felé.

Látva sokaknak ezt a boldog készülődését, nem gondoltál-e már arra kedves olvasóm, hogy hiszen teljes búcsút könnyebben is, itthon is lehet nyerni, minek azért azt a költséges és fáradságos római zarándokutat megtenni.

Való igaz, hogy ma már csakugyan könnyű teljes búcsút nyerni. Nem egy egészen rövid kis imádság van, melynek elmondása teljes búcsúval jár, ha szt. gyónás és áldozással kapcsolatban történik. De régente nem így volt. Régente a pápák nem engedélyezték olyan bőkezűen a teljes búcsút s egy-egy jubileumi év várva-várt alkalom volt a ritka kegyelem, a teljes búcsú elnyerésére. És ezekre az időkre emlékeztek a jubileumi év. Ezért van az is, hogy a jubileumi év tartamára fel vannak függesztve az összes többi búcsúk, vagyis egy-két kevés kivétellel ebben az egész évben semmiféle búcsú nem nyerhető Rómán kívül az élők számára.

Ámde a teljes búcsú elnyerésétől függetlenül is megvan a római zarándoklatnak a maga igen nagy jelentősége.

Nekünk katolikusoknak Róma *szülő városunk*, otthonunk, melyet Jézus Krisztus egyházának központjává választott, ahonnan az igaz hit és szent tanítás fénye sugárzik s a legfőbb apostoli hatalom és égi kegyelem árad szét az egyházba mindenfelé. A martírok városa, a katakombák, a legrégebb és legszebb templomok városa Róma, ahol mindezek látogatása, az apostol fejedelmek sirjának, a dicső vértanúk földi maradványainak, kegyeletes tisztelete katolikus öntudatunkat csodálatosan emeli, hitünket erősíti, buzgalmunkat szítja és lelkesíti.

Rómában a *kereszténység közös atyját* találjuk, aki köré gyermeki ragaszkodással sereglünk, akit szeretünk, aki minket viszontszeret s áldását adja ránk.

Rómában a mindenfelől odatóduló zarándokok láttára eleven tudatára ébredünk katolikus egyházunk bámulatra méltó *egységének*. A japáni, meg a kínai, meg a tűzföldi csakúgy mint a párisi vagy pécsi katolikus ugyanazt hiszi, ugyanazon szentségekhez járul, ugyanazon közös fő alatt áll; egyetlen nagy családnak érezzük magunkat, mely most szétszóródottságából összejött a közös otthonban, hogy az összetartozandóság köteleke még szorosabbra fűződjék. Itt érezzük át igazán egyházunk *katolicitását, azaz* egyetemeségét, mert Rómában tulajdon szemünkkel láthatjuk, hogy a katolikus egyház a földkerekség legutolsó zugáig kiterjedő, minden népet felölelő világegyház. Rómában megtapasztaljuk, hogy a mi hitünk az apostolok hite, a mi egyházunk csakúgyan *apostoli egyház*, hiszen ott állunk az apostolfejedelem sirjánál, akitől a pápáknak szakadatlan sora leér mostani szentséges atyánkig és e meg nem szakított egymásután következő kezesség amellett is, hogy az apostolok tana is hamisítatlanul jutott el mihozzánk. Az egyház *szentségét*, hősöket és szenteket nevelő erejét is sok szerencsés zarándok közvetlenül tapasztalhatja ez idén azoknak a szentté avatásoknak, a mi kortársaink szenttéavatásainak révén, amelyek a szentév tartama alatt fognak végbemenni.

A világ összes katolikus nemzetének találkozása Rómában alkalmas arra, hogy a *népek megbékülését és testvériesülését* előmozdítsa. Egyek ott a hitnek megvallásában, a közös atya szeretetében, ugyanazon családi asztalhoz, az Ur asztalához járulnak, az apostolok és vértanúk szeretetétől áthatott levegőt szívják: mindennél alkalmasabb mindez a még most is dúló szörnyű ellenségeskedés és testvérharc lecsendesítésére.

A Rómába zarándoklók ott az egyház központjában közvetlen érintkezésbe kerülnek azon áramlatokkal és mozgalmakkal, melyek jelenleg az egyházi életben jelentkeznek. Egyházunk csodálatos és örökifjú életereje az idők és viszonyok szükségleteihez mért újabb és újabb alakulatokat és vállalkozásokat hoz létre, amelyekbe bekapcsolódni, a lélekmentés nagymunkájában részt venni valamennyiünk szent kötelessége. Ilyen most fölöttébb kor-

szzerű mozgalom a hitterjesztés ügyeinek nagyszerű föllendülése, és valami csodálatosan felemelő lehet az, ott Rómában közvetlen közélről szemlélni a kat. hitterjesztés ügyeinek összes odafutó szálaát, s a páratlan missziós kiállításban mintegy közvetlen tanujának lenni a missziós tevékenység küzdelmeinek és eredményeinek. Ime csak egynehány ama sok szempont közül, melyek a szentévi római zarándoklást kívánatosá teszik.

Nem kell azonban azt gondolni, hogy csak azokra nézve jelentőséges a szentév, akik Rómába mehetnek. Ilyenek aránylag kevesen vannak. A legtöbben itthon maradunk. Sokan ezek közül is megnyerhetik a jubileumi búcsút: a hetven éven felüliek, a betegek, a napi munkájukból élő szegények, de még ezek sem túl nagy számban vannak. A legtöbben közülünk úgy vannak, hogy sem Rómába el nem mehetnek, sem itthon a búcsút el nem nyerhetik. És azért mégis valamennyiükre nézve jelentőséges a szent év.

Az egyháznak ugyanis az az óhaja, hogy mindenkire a bűnbánatnak és lelki megújódásnak éve legyen a jubileumi év. Epen elég volt már a háborus éveket követő féktelenségből, táncőrületből, divathóbortból, erkölcsi züllésből és pogány önzésből. Böven van okunk a bűnbánatra, magunkba szállásra, erkölcsi megújódásra. Ébredjen fel bennünk a lelkiismeret, foglalja el trónját a megcsúfolt erény, legyen köztünk anyakönyvi keresztény helyett minél több igazi, az evangélium szellemétől átitatott keresztény, akkor megmenekül az európai kultúra az öt fenyegető végromlástól. És ezt mind nem sopánkodás és a ronlott idők hánytorgatása fogja megvalósítani, hanem erélyes és elszánt munka minmagunk javításán és megreformálásán. Ha így mindenki csak egyetlen egy embert javítana meg, t. i. önmagát, egyszerre beállnának a jobb idők, egyszerre megváltoznának a viszonyok.

Ezt a magunkba szállást az erkölcsi integritásnak magunkba való visszaállítását, a lelki szanalásnak magunkban való végrehajtását célozza a szentév, a bűnbánat, az ima, az önfegyelmzés és önnevelés által.

Azonkívül Rómába való lelkizarándoklaton mindenki részt vehet. Lélekben mindannyiunknak oda lehet és kell szállnunk az egyház központjába. Tudatunkba kell hozni, hogy az egy, szent, apostoli, katolikus egyház tagjai vagyunk, és ez a tudat késztesen

a minél szorosabb csatlakozásra az egyházhoz, Krisztushoz. Katolikus hitünknek örülünk, katolikus hitünket megvalljuk, azt diadalra juttassuk magunkban, életünkben, minden bűnnek és önzésnek legyőzésében, az egyház szentségének mi magunkban való visszatükrözésében.

Mikor Mark Aurél római császár a keresztényekről azt mondta, hogy balgák, az egyik tisztviselő azt jegyezte meg, hogy nemcsak balgák, de örültek, mert még ellenségeikért is imádkoznak. „Akkor visszavonom, amit mondtam, — feleli a császár — mert ha így járnak el, akkor igaz és isteni az ő vallásuk.” Szent vallásunk igazságát ismerje meg rajtunk most is, a szentévből való, a szeretet szellemében való megújulásunk által.

Dr. Sipcs István.

Tudnivalók a római zarándokok számára

A papok, akár külön, akár zarándoklattal mennek Rómába, Celebret-tel kell hogy menjenek, melyet Rómában a vikáriátus láttatoz.

A pápai kihallgatásnál nők számára fekete fátyol és sötét ruha van előírva. Kivágott ruhának a fogadtatásból való kizárás a következménye. Férfiak legalább sötét felső kabátot vigyenek, papok reverendát.

A nagyhét.

Nincs megrázóbb, nincs drámaibb időszaka az egyházi évnél. Szertartásai valóban isteni színjátékok. És oly kevesen értik és ismerik! Nálunk Pécsen, különösen a mi gyönyörű székesegyházunkban megrendítő fönségben folynak le. És oly kevesen látogatják! Helyszüke miatt néhány nagy vonásban le akarjuk írni a nagyhét mélyeséges ritusát, abban a hitben, hogy városunk kat. közönségét közelebb hozzuk szent vallásunk szépségeihez.

Virágvasárnap a diadalmas jeruzsálemi bevonulást ünnepeleljük. Palma- és olajfák helyett Közép-Európában a kecskefűz barkáit szentelik és a szentelt ágakkal hozsannázó diadalmenet indul a templom körül. A templom kapujához visszatérve a pap a ke-

reszettel háromszor megüti az ajtó szárnyát. Ez a szertartás szimbóluma annak, hogy Krisztus keresztje megnyitotta számunkra a mennyország ajtaját. A szentmise már a gyász jegyében folyik. Hosszú — negyedóránál tovább terjed — az evangéliumi rész: Máté evangélista passiója. A kórus fenn jellegzetes dallammal és beosztással adja elő a szenvedés történetét ugyanekkor. A pap e szavaknál: „kiadá lelkét”. letérdel és rövid időn át elmélkedik a legnagyobb isteni műről: a Fiuisten megváltói haláláról.

Nagyszerdán délután van az első *sötét szolozsma*. Az oltár előtt fölállított háromszögű gyertyatartó hegyén Jézust jelképező fehér viaszgyertya, jobbról-balról hét-hét sárga gyertya a tanítványokat jelenti. Minden szoltár után elalszik egy-egy sárga gyertya lángja; ime Jézust elhagyják egyenkint tanítványai. A fehér gyertyát nem oltják el, hanem az oltár mögé rejtik. Az utolsó, a gyönyörű Miserere-szoltár után a szolozsmázó papság nagy zajjal összecsapja imakönyveit, jelezvén a föld megrendülését, mely az Üdvözítő halálakor bekövetkezett. A gyászszolozsmáknak egyik főszépsége: Jeremiás siralmi, a végtelenül megható dailamú „lamentációk”, melyeknek a bűnösökre alkalmazott végzavai: „Jeruzsálem, Jeruzsálem, térj meg a te Uradhoz, Istenedhez!”

Nagycsütörtökön (zöldcsütöknek is mondják) egy pillanatra felvillan a gyászkomorságtól az öröm ünnepi fénye. Hisz az Oltáriszentség alapításának emlékezete. A pap fehérbe öltözik, Glóriát énekel, az öröm dicsőséges himnuszát, mire megharsan az orgona, csengve-bongva megszólalnak a templomok összes harangjai és csengetyűi, hogy aztán két hosszú napon át némák maradjanak, gyászoljanak. Elrepülnek Rómába — így mondja a régi kedves hagyomány. Tompa hangú fakalapácsok — kereplők — szólnak csupán. Még a halottért sem kondítanak harangot. Gyász van. Jézus szenvedései kezdődnek. Szentmise végeztével a pap megfosztja az oltárokat ékességeitől, miközben a kar a próféta szavait énekl: „Szétosztották maguk közt ruháimat és kötösömre sorsot vetettek”. Pusztulás van tehát az oltárokon. Csak két nap múlva lesz megint szentmise.

A püspöki templomokban a nagycsütörtöki szentmise alatt olajszentelés van megkapó szép szertartásokkal. Háromféle olajat szentel a főpásztor: amivel az életbe lépő és az életből távozó

embert megkenik (a katechumenek és a betegek olaját), és a bátorság kenetét: a bérmlás szent krizmáját. A szertartások végén pedig — az Üdvözítő példáját követve — tizenkét szegény öreg ember lábát mossa és csókolja meg a püspökök.

Nagypénteken nincs szentmiseáldozat. Ami akkor van, a csonka mise, nem az újszövetség örök, fenséges áldozata. A pap imádságra felmutatja ugyan és magához veszi a tegnap konszekrálta szent ostyát, de ez mégsem mise. Nagypénteken csak a pápa misézik. De kezdjük elülről. A disztelen oltáron gyertya nem ég. A pap és segédlete feketébe öltözve arca borul a fájdalom kifejezésére az oltár előtt. A szent János-evangélium passiója után imádság száll az égbe az egész emberiségért: az egyházért, pápáért, az egyházi rendekért, hívekért, a fejedelemért, a hitujonco-kért, a bűnösökért, eretnekekért, szakadárokkért, zsidókért és pogányokért. Minden imádság térdhajtással történik, csupán a zsidókért való imádságban marad el, mert a zsidók e napon gúnyból hajtottak térdet Jézus előtt. — Feketevasárnap óta lepel borítja a feszületet. Most ez lehull s a pap — mint megváltásunk drága jelvényét — a nép felé mutatva énekl: „Ime a keresztfája, melyen a világ üdvössége függött”. A papság s utána a nép leborulva imádja a megfeszített Üdvözítőt. Ezután következik a fentebb említett csonka mise, melynek végeztével az Oltáriszentséget és a leplezett keresztet elviszik Krisztus sírjához. Ezt a sirt késő estig tömegesen látogatják a hívek, hogy meghálálják a megváltást és megengeszteljék bűneiket.

Nagyszombaton reggel sötét a templom. Fgy szál gyertya sem ég benne. A templomajtó előtt, a szabadban tüzet szentel a pap, ezzel gyújtják meg a templom gyertyáit. A tüzet kovából csiholják ki. Gyönyörű szimboluma ez a kő sírjából előjött Krisztusnak, a világ világosságának. Majd a legrészesebb dallamu egyházi énekkel, az „Exultet iam angelica turba coelorum” kezdetűvel megszentelik a karvastagságú husvéti gyertyát, beletűzve a Krisztus öt szent sebét jelentő aranyozott tömjénszemeket. Az öskeresztényiségben e napon keresztelték a hitujoncoakat. Ennek erekére keresztvizet szentel az Egyház, melynek végeztével arca borulva elmondják a mindenszentek litániáját. Most megkezdődik a szentmise (azelőtt, mint a görögök, még ma is, husvét éjjelén tartották).

A pap fehérbe öltözik. Ujjongva, győzelmesen felhangzik a Glória. A harangok visszazállnak Rómából. Csodálatosan megragadó érzés két napi némaság után ismét hallani hangjukat. Szent lecke után újból győzelmi ének hirdeti a husvétii örömet: az Alleluja. Este van a feltámadási körmenet, az Egyház egyik legdicsebb szertartása. A pap a szentsírről leveszi az Oltáriszentséget és a népet a feltámadt Jézus szavaival üdvözli: „Békesség nektek: én vagyok. Alleluja”. Erre felszakad ezer torokból és ezer szívből a diadalének: „Feltámadt Krisztus e napon!” — a harangok zúgnak és megindul a processzió, melynek megragadó szépsége százával vonz oda máshitű embereket és ezrével a mieinket.

Rövid szavakkal adtuk vázlatos képét a nagyhét szertartásainak. Könyvet lehetne róluk írni, oly szépek legapróbb részleteikben is. Csak az a kívánságunk, hogy minél többen ismerjék meg. És meggyőződésünk, hogy akik egyszer ellátogattak a nagyhét folyamán templomainkba, sohasem maradnak el fenséges szertartásainkról, melyek megmutatják a léleknek az örök szeretet arcát: Krisztusét.

— ch. —

Elsőrendű
takaréktüzhelyek
csak **Köhlernél** kaphatók
készen és megrendelésre
a legkülönbözőbb nagyságban!
Pécs, Siklósi-u. 17.

Üzv. Schmidt Józsefné
szíjgyártó, nyerges és
bőröndös üzlete.
Pécs, Irgalmasok-u. 16.

Pirgl Boldizsár újonnan átalakított
borbély és fodrász üzlete.
Manikűr.
Pécs, Rákóczi-út 28. Matyasovszky patika.

I R O D A L O M

Percsich Vince S. J. Pius-főgimn. tanár :

A Szentmise rövid magyarázata.

Pécs, 1925. Haladás-nyomda részvénytársaság — Ára 2000 kor.

A szentmise a katolikus vallás legmélyebb hittitka ; Krisztus Urunk legcsodálatosabb gondolata : amelyben az Úr szeretetének határtalanságát szokták megcsodálni, de meg kell csodálni gondolatának a mélységét is. De hogy megcsodálni lehessen ezt az isteni gondolatot, meg kell érteni. Epen e napokban történt, hogy egy hittanár magasabb osztályok növendékeit tette próbára : értik-e ismerik-e e titkok szépségeit. Egy pár részletet ismertek — igaz — de az egésznek átfogó szépségét alig.

A szentmiséről sokat kellene írni és olvasni : amihez türelem és kitartás szükséges. Jó szolgálatot tett azért P. Percsich Vince, amikor egészen röviden összefoglalta a legfontosabb tudnivalókat a szentmiséről és olyan kis pirinyó könyvecskében adta ki mondanivalóját, hogy azt bármilyen kis imakönyvecskében ellehet rejteni. Az is volt bizonyára a gondolata, hogy ezt tehessük vele : hogy sokszor magunkkal vigyük a szentmisére és ott ennek részzeit e könyvecske segítségével megértsük. Jól hallgatna szentmisét, aki minden más ajakima elmulasztásával nem tenne mást, mint jó néhányszor ott a templomban elolvasná sorról-sorra ezt a kis magyarázatot. Azért is szabta olyan rövidre : hogy egy rövidke félórában *elmélkedve* lehessen átfutni rajta.

Nagyon ajánljuk a kis könyvecskét minden olvasónknak.

Benczenlechner Viktor

művész-mester, ékszerész és látszerész
Pécs, Irgalmasok-u. 1. sz.

Dús választék kiálló svájci órákban ;
Schaffhausen, Omega, Doxasib.
Ébresztők. Fallórák. Ekszerek.

Belsőrendű javítóműhely, Szolid kisip. galéria.

H I R E K

Szeretettel köszöntjük lapunk munkatársait, előfizetőit, hirdetőit, olvasóit, jóakaróit és kérjük, hogy legyenek velünk mindig.

Uj Flórián-szobrot kap a város. Hosszú időkön keresztül már kopottan, szegényesen, sőt jó ideje már fej nélkül állott szent Flórián szobra. 100 esztendő ép elegendő volt arra, hogy helyére-éleg lekerüljön s új szobornak adjon helyet. A városi tanács néhány hete el is határozta levételét és a múzeumban helyezték el. Az új szobor felállítására a város vezetősége minden lehetőséget elkövet. Az új szobor költségeire szükséges 100 millió már együtt van s a pályázatot is már kiírták. Így erős a reményünk, hogy városunk csakhamar új művészi kiviteltől Flórián-szobrot kap. Ha az idén Flórián napján még nem is lát-hatjuk, reméljük azonban hogy a legrövidebb időn belül meg-lesz.

Credo férfitársaság Pécsett.

A pécsi katolikus hitbuzgalmi társulatok legújabb hajtása a Credo férfitársaság. Alig két hónapja, hogy megalakult, az elért eredmények azonban olyan életrevalóságról beszélnek, hogy a Credo egyesületet egyik nagyjövőjű egyesületnek

kell kijelentünk. Az egyesület célja katolikus férfiakat tömöríteni egy zászló alá hittük mélyítésére s annak öntudatos megvallására. A cél elérésére szolgáló eszközök : a vasárnapi szt. mise és szt. beszéd, a káromkodástól való tartózkodás, évenként egyszer a szent gyónást és áldozást elvégezni, havonként egyszer a közös összejövetelen megjelenni — olyan minimális kötelezettségek, hogy azoknak minden katolikus ember minden megerőltetés nélkül megfeleljen. Sokan is csatlakoztak mindjárt a Credo-zászló alá. Február 8-án, az ünnepélyes megalakuláson, amelyre P. Böle Kornél domonkosrendi atya, a Credo egyesületek országos elnöke is eljött, már mintegy 200 katolikus férfinak a mellére tűzték a Credo-jelvényt a belvárosi templomban tartott ünnepélyes mise alatt. Ugyancsak aznap a szt. mise után volt az ünnepélyes megalakulás is a Legényegylet dísztermében. A Credo tisztikara : egyh. elnök : dr. Kelemen Andor, egyh. alelnök : Geosits Lajos, világi elnök : Hamerli József, v. alelnökök : dr. Boér Pál és Dönmel Róbert, pénztáros : Palecsko Lipót, jegyző : Darvas Tivadar, Komlós György, háznagy és 15 tagból álló választmány.

Lapunk legközelebbi száma május 10-ére jelenik meg, amikor a pécsi bérmálások új rendjét is közöljük.

Katolikus férfiak lelkigyakorlata. A Credo férfiegyesület kezdeményezésére a pécsi katolikus férfivilág március 26., 27. és 28-án este 8 órai kezdettel tartotta meg husvéti lelki-gyakorlatait a belvárosi templomban. A Credo tagjain kívül még a férfi liga, s az egyetemi hallgatók kongregációjának s a Foederatio Americana tagjai vettek részt testületileg s még sok más férfi. Gyönyörű látvány volt, amit a három estén a férfiak zsufolóság megtöltötték a nagy templomot. Az igazságot szomjázó s a megtisztulást kereső férfilelek imponzans tette volt ez a háromnapos lelki-gyakorlat. Szombaton este az elmélkedés után volt a szent gyónás. 17 pap végezte a gyónást. Megragadó jelenet volt, amikor vasárnap a 10 órai nagymise alatt a férfiak százai járultak a szent áldozáshoz. Ez a katolikus férfiak nyílt manifesztációja nyílt bizonyíték a mellett, hogy a lélek szomju-hozza az igazságot, kívánja a lelki megtisztulást, mert érzi, hogy nyugalmát és békéjét egyedül csak Istennél találhatja.

A Credo férfiegyesület április 18-án este 8 órakor a Legényegyletben gyűlést tart. A gyűlés tárgya az egyházközi autonómia ismertetése s a gyűdi nagy férfizarándoklat megbeszélése lesz.

Érdekes papi hivatás. Egy orvosról van szó. A neve: dr. Ferguson. Az angol orvostudomány legelsőrangú büszkesége. Öt évig élt Brit-Guayanában. Életcélja: tanulmányozni a trópusi klíma betegségeit és megmenteni a trópusi mangrove-erdők mocsaras, sárgalázás lehelletétől inicianál európai embert. Kísérletei bámulatos eredményre vezettek. Tavaly azt mondták, hogy nevét egykor Jeanne-rével és Pasteur-éval fogják együtt emlegetni. Most az angol katolikusok hivatalos lapja közli, hogy dr. Ferguson, a zseniális orvos, a notinghami püspök pappá szentelte. Hivatása keletkezésének fázisait még nem ismerjük. De megállapítjuk újból és újból: Csodálatos az Isten útjai.

A nagybőjt Párisban. XIV. Lajos óta a párisi nagybőjt legérdekesebb, sőt legizgalmasabb momentuma a Notre Dame-székesegyház nagybőjti beszéd-sorozata. Bossuet és Bourdalaieu óta mindig irodalmilag igen jelentékeny szónoklatok hangzóttak el a Notre Dame katedrájáról: valósággal magasabb theologiai kurzusok művelt világi katolikusok számára. Az idei szónok a 39 éves P. Sanson Péter, oratoriánus atya, ma Franciaország első egyházi szónoka, aki igen tekintélyes normandiai családból származva, miután a jogot elvégezte és jelentékeny sikerrel működött az irodalmi pályán, első ifjúsága elmúltával, férfi kora delelőjén, öt évvel ez-

előtt lépett az oratoriánusok közé. Hallgatósága hatalmas embercsoport, mely a konferenciák előtt és után csak úgy hullámlázik a dóm előtti téren. Az oldalhajókban nők, a főhajóban csupa férfi, ember-ember hátán. Ott ül Párisnak egész szellemi elitje: írók, művészek, politikusok, tudósok. Sokan közöttük nem is katolikusok. De a más vallásokat is vonzza ez a konferencia, mely hagyományos remeke az ékesszólásnak. Ez a tömeg imponzans tüntetés a Herriot-kormány egyházellenes magatartásával szemben.

Missziós hírek. A fölkelő nap országában. *Japánban* a múlt év végén ült össze az első japán nemzeti zsinat. Hét püspök és négy apostoli delegátus vett részt benne a tokiói érsek elnöksége alatt. Nagyon biztató megállapításai voltak a japán katolicizmus mai helyzetéről. Különösen a katolikus iskolák (tokiói egyetem nagyrészt jezsuita tanárokkal, szalezianus ifjúsági intézmények, dominikánus apácák felső leányiskolái) vonzanak sok előkelő japán családot. — A Nilus forrásvidéke és az afrikai nagy tavak, a Nyanzák között terül el *Uganda*, mely már annyi boldoggá avatott vértanút adott az Egyháznak. Ez a gyarmat — mint külföldi értesítéseink írják — ugyszólván „kinőtt a gyermekkorból”. Az ugandai püspök az utolsó (tavalyi) papszentelés alkalmával 23 benszültött négyet konzekrált pappá.

Az amerikai anglikán egyház közeledése Romához. Az anglikánizmus amerikai sarja hivatalosan episzkopális, püspöki egyháznak nevezi magát. Nem üggy — mint az angolországi anyaegyház — az államtól. Azért erősebben jelentkezik benne a katolizáló áramlat. Az ősszel ennek az episzkopális egyháznak több püspöke és 700 lelkésze Philadelphianban értekezletet tartott, mely a következő három pontot fogadta el irányelvül: 1. Szt. Péternek és utódainak, a római püspököknek elsősege (primátusa) isteni jogon alapszik. 2. Az isteni jogon alapuló joghatóság (iurisdic-tio) megvan a római püspök-nél, bár terjedelme a századok során változott. 3. Szükséges a pápa családokozhatatlansága, hisz neki kell magyarázni az egyház gondolatait; a családokozhatatlanság forrása pedig a pápa tekintélye. Mint látjuk, a 2. pontban van zavaros gondolat. Ha ezt helyesbítik: nincsenek már többé az Egyházon kívül.

A Pécsi Katolikus Tudósító előfizetési ára az 1925. évre helyben 25.000 korona, vidéken 30.000 korona. Kérjük a t. c. előfizetőinket és mindazokat, kiknek lapunkat megbüldtük, hogy a díjat a kiadóhivatalunkba mielőbb megküldeni sziveskedjenek.

Cimképünket Koszorus Károly állami tanító rajzolta.

Vissza az Anyaszentegyházba. Nincs országa Európának, ahol oly kevés katolikus élne, mint Norvégia. A XVI. sz. hitszakadása messzesodorta Rómától a jó norvég népet. Alig 20.000 lélek imádkozza ott: hiszek egy katolikus keresztény anyaszentegyházban. Sigrid Undset írónő, a modern norvég irodalomnak Ibsen és Björnson után legjelentékenyebb alakja, kinek műveit különösen Anglia kapkodta el, megérté: hazája középkori történelmének tanulmányozása vezette vissza. Péterhez. — Tőle teljesen függetlenül tanulmányozza hazája katolikus keresztényét, „Norvégia fénykorát” — mint írja — a legképzettebb norvég historikus: Ivor Saeter Országszerte előadásokat tart róla. Katolikus paptól, katolikus kultusztól távol él és a katolicizmus igazságának fénye besugározza lelkét. Ez a sugárözön a történelem lapjairól áradt felé s ő a kegyelem hívó szavatainak engedett. Újév óta vallja és éli Szent Olaf hitét.

A sörház-utcai elemi iskola Szt. Erzsébet-Szivgárdája és az iskolából már kimaradtak szövetsége ápr. 19-én d. u. 2 órakor vetített és mozgókép előadást tart. 26-án d. u. 3 órakor gardagyűlés I.—IV. o. és a Szövetség részére. Utána szindarab proba. Minden szerdán d. u. 2—4-ig a Szövetségek munkadélutánja.

Lapunk minden hónap (július és augusztusban is) első vasárnapjára jelenik meg.

Az Egyház és Franciaország. Mikor Tudósítónk 1921. évi első száma megjelent, örömmel regisztráltuk: megvan a régóta nélkülözött harmónia a Vatikán és Páris közt, az Egyház megbocsátólag keblére ölelte bűnbánó elsőszülött leányát. Nuncius megy Párisba, Franciaországot nagykövet képviseli a pápai udvarnál. Az iskolákban a 15 éven át száműzött hittan újból katedrát kapott. Páris utcáin már nem jár anyyi katolikus szülőktől származó kereszteletlen fiú és leány. Így volt négy év előtt. És a világ azt hitte, hogy újból kivirágzanak „geszta Dei per Francos”, az Isten művei francia szívekben, francia kezek által. De nem úgy történt. A 40 milliós katolikus francia népet 100.000 szabadkőműves dirigálja a kilencvenes évek óta. Ez okozta erkölcsi és politikai romlását. Zola nem aludt. Anatole France nem aludt. Combes ébren vigyázott. S amikor szellemi örökösök 1921 óta a katolikus világnézet diadalmas előretörését látták, kiadták a régi jelszót: „Écrasez l'infame, tiporjátok szét a gyalázatot! (értsd a római anyaszentegyházat)”. Kormányelnöki székbe ültetik a hárompróbas atheista Herriot-t, akinek legelső dolga visszaállítani a szeparációt. Pedig annyi nemes, nagy, fontos munka várna egy hivatása magaslatán álló államférfira. A háboru pusztította vidék még nincs felépítve, de Herriot hadat üzen Rómának.

Páris utcáin ezer számra csavarog a munkanélküliek hada, munkához kellene juttatni őket, de Herriot laicizálja az iskolákat. A frank esik, értékét kellene mindenáron megmenteni, de Herriot eltiltja a hitoktatást az iskolákban. Az orosz szovjet propagandája kigyó módra csuszik a francia munkáslelkek közé, éber lélekkel résen kellene lenni, de Herriot másról beszél: meggyalazza a nemes XV. Benedek pápa emlékét. A francia katolikus tömegek győzelmes ellenállását a közelmúltban mindig az hiszitotta meg, hogy hiányzott az egység, a koncentráció, az erőfeszítések szervezetsége. Most egyre-másra olvasunk tiltakozó gyűlésekről, lázas ellenálló szervezkedésekről. A főpapság bölcs és energikus protestáló manifesztumot adott ki. A szabadkőműves kormány ezt vakmerő provokálásnak és a szabadgondolkodás elleni háborúnak minősíti, egyben kíméletlenküli harcot hirdet ama meggyőződés ellen, hogy a vallásnak az egész életet át kell járnia, nem csupán a szertartásokra szorítkoznia. Mi éber figyelemmel és testvéri megértéssel kísérjük a francia katolicizmus defenzíváját, amely az iskolákat, családot, közszellemet akarja emancipálni a materializmus béklyóiból.

A budai külv. asszony-
szövetség munkája április hónapban. A csoportvezetők felkerekedik utcáiban a házi betegeket s

megbeszélnek velük a husvéti gyónás és szent áldozás idejéig, mely a nagyhét első három napján volna különösen az ő részükre kitűzve. A betegek nevét és lakását bejelentik a plébánián. — A tanfolyamok közül jelenleg a kézimunka tanfolyam tart. Hétfőn és szerdán este 6—8-ig vannak a munkaórák: Ágoston-tér 6. szám alatt oldalt bejártat. Ott lehet a jelzett időben a tanfolyamokra jelentkezni.

Tisztelettel kérjük a Központi Választmány és az összes kat. egyesületek vezetését, hogy közös lapunknak, a Katolikus Tudósítónak, előfizeteket gyűjteni sziveskedjenek.

Lelkigyakorlatok voltak az Oltár-egyletben márc. 30-ától ápr. 3-ig, a leányklubban márc. 31-től ápr. 9-ig, a dohánygyári alkalmazottak részére márc. 30-ától ápr. 5-ig.

A Kath. Legényegylet munkaprogramja. Az utolsó nagyböjti felolvasás ápr. 5-én este 1/9 órai kezdettel lesz, melynek műsora vallásos és hazafias szavaltatok, vetített előadás a szeretetről, Dangelo Dante komoly énekszámai, melodráma, zeneszámok és M. Laky Mariska énekszámai lesznek. Beléptidj nincs. Husvét vasárnapján és csaknem minden vasárnap este vetített előadásokat és hazafias mozgóképelőadásokat rendez az egylet a tagjai számára 5000 K-ás beléptidjakkal. Ápr. 26-án este Rákosi Viktor regényéből szinrehozott Elnémult harangokat adják elő a legényegylet

mükedvelői Danis Jenő színművész vendégszereplésével. A műsor a szokásos husvétitáncmulassággal lesz egybekötve. A színelőadással egybekötött táncmulasság az egyletnek a már folyamatban levő építkezési célját szolgálja. Az építkezéssel megvalósul a bennlakás és bennétkezés terve, amely a mai néhez viszonyok között az egyleti ifjuságnak nagy anyagi segítségét fog jelenteni. Az építkezés iránt nagy az érdeklődés, amelyet a Pécsi Kat. Legényegylet a jövőben is komoly és bensőséges, meleg műsoraival törekszik kiérdemelni. Örömmel és bizakodással említjük meg ezen a helyen is, hogy a legényegylet Angster Emil személyében új világi elnököt nyert. Az új világi elnök személye is új reményeket és friss, pezsdülő munkakedvet ígér az egyesületnek mozgalmasság életébe.

A *Budai külvárosi Kat. Kőr* husvét hétfőn nagy ünnepség keretében emeli trónra Jézus szts. Szívét az azt jelképező Jézus Szíve szobor ünnepélyes elhelyezésével. A trónraemelési szertartást és a szobor megáldását a kőr fővédnöke, gróf Zichy Gyula megyéspüspök végzi. Az ünnepélyen a Pécsi Polgári Daloskőr, Kürschnerné Kallivoda Olga művészi énekszólóval és E. Tesar Konstantinné Hollóssy Mártha szavalattal fognak közreműködni. Ezt megelőzőleg a nagyhét első három napján, nagyhétfő, kedd és szerdán ápr.

6., 7. és 8-án este 1/29 órai kezdettel kizárólag férfiak részére konferenciaelőadások lesznek a kőr nagytermében Jézus Szívéről, mely előadásokat P. Kerling rektor, jézustársasági atya fogja tartani. A konferenciákra a kőr tagjain kívül érdeklődőket szívesen lát a vezetőség. Nagyszerdán este az Agoston-téri plébániatemplomban gyónás, másnap, nagycsütörtökön reggel közös szt. áldozás. Az előadásokat és az ünnepélyt Pécs katolikus férfivilágának meleg figyelmébe ajánljuk.

Ünnepirtás Csehországban.

Ott, ahol öt év előtt állami támogatással hitszakadást szerveztek, ahol a „cseh nemzeti egyház” részére minden aljasságra kész legionáriusokkal ősi katolikus templomokat raboltak el, még mindig nem tudták a nép lelkét megmérgezni. A csehországi németek még hívek őseik hitéhez, a rab magyar testvérek vasárnaponként még most is Boldogasszony Anyánkhoz sóhajtanak, a tótok a mártíromság hitvallók, a morvák undorodnak a szabadkőműves képmutatástól, a cseh nép nagy részének nyílik a szeme a „nemzeti öntudat” kábulata után. Benes és udvara bevallja, hogy az eddigi egyházüldöző recept csődöt mondott. Mászt főztek most ki. Meggyalázzák Csehszlovákia hú katolikus népének vallási érzését ünnepirtással. Nincs többé Mária-ünnep. Mindenszentek és

Péter-Pál hétköznap ezután. Ünnepjén ne vonuljon többé az utcákra forgalmat zavaró körmenet. Csak karácsony, husvét, pünkösöd maradjanak meg. De kárpótlást adnak. Július 5-én meg kell ünnepelni Husz János emlékét, azét a Husz Jánosét, aki a középkor egyik bolsevista-vezére volt, aki előtt nem volt egyházi és állami tekintély, aki lábbal tiporta a tulajdonjog szentségét. A Felvidék magyarjai, tótjai, németjei tehát Nagyboldogasszony napján mehetnek erdőt irtani, szántani, vetni, üveg- vagy posztógyárba dolgozni. De amikor a cseh köztársaság azt ünnepli, akiknek hívei, a huszita zsebrákok egy százzadon keresztül pusztították Árva, Liptó és a Szepesség népét: Husz János emléknapiján a mi elszakított testvéreinknek ünnepelnünk kell, azt aki lelküktől teljesen idegen, azokkal, akik miatt koldusok és meggyalázott nép lettek. De jól van ez így. Mi tudjuk, hogy a történelem megismétli magát számtalanszor. Üldözések nyomán sarjad a konfessorok és

mártirok nemzedéke. Az elke-seredés pedig ökölbe szorítja a férfimarkot, hogy széttépje rab-sága láncait.

Felelős szerkesztő: dr. Hajós György.

Szerkesztőség: Várplebánia.

Kiadóhivatal: Agostontéri plebánia.

Kötszer-, gummi-árú pipere-, kozmetikai- és fogápolási cikkek

a legrövidebb áron kaphatók!

Éden

arckrém

főraktára:

Éden drogéria

Király-utca (színház mellett).

Céglajdonos:

Édenhoffer Gyula.

HUSVÉTH FESTÉKGYÁR PÉCS

aquarell (gomb) festékei a legjobbak.

Mindenütt kapható!

Romeisz György

Pécs,

Siklósi-u. 12. sz. Tel. 47.

bádóg-, réz- és fémárugár

Kénporzók, permetezők, különféle butorveret, épületvasalás és lószerszámveret nagyban gyártása.

Nikkelezés és galvanoplasztika. Vizvezeték és fürdőszoba berendezések készítése és felszerelése. Tűskésdrót nagyban és kicsinyben.

Pálkaüstök készítése.

Madarász József

egyenruha és polgári szabó

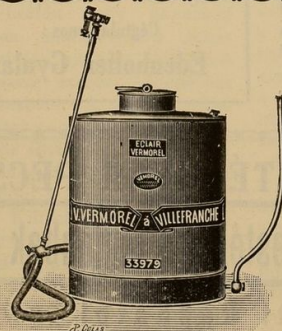
Pécs, Ferenciek-utca 7. sz.

Telefon: 5—07.

Saját szövetraktár valódi angol és honi árukba. Elismert elsőrangú munka és legszolidabb kiszolgálás.

HAMERLI JÓZSEF

vasnagykereskedése Pécs, Király-u. 9. Telefon 3. és 888.

Permetezőők

Raffia

Kénpor

Rézgálic

Szénkénegezők

Gummi tömlők

Gummi tárcsák

Kézi és háti kénporozók.

ALLAGA RUDOLF

KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK GYÁRI RAKTÁRA
PÉCS, SIKLÓSI-U. 3. SZ. TELEFON 11-50.

Mindennemű gabonás, lisztes, gyapju és szalma

ZSÁKOK

Előrendű anyagból gyártott legjobb minőségű
vizmentes és nyers

PONYVÁK

Magyar szálkenderből készült ipari és gazdasági

KÖTÉLÁRUK

Kézi és aratógép kévekötelek

matraczsávolyok, roletta vásznak, kárpitós kellékek, hevederek, tömlők, zsinegek, (spárgák) fonalak, tennisz hálók, függőágyak, tóhálók, nyugágyak, és az összes e szakmába vágó dolgok a legolcsóbb árakon. — Kivánatra árjegyzékkel és mintákkal készségesen állok rendelkezésre.

Pécssegházmegei Takarékpénztár R. T.

Kardos Kálmán-utca 11-13. sz. Telefon 465.

Elfogad betéteket előnyös kamatra. — Leszámiol váltókat.
Folyósít kölcsönöket.

Illatszerek, kötszerek, háztartási
és gazdasági cikkek, benzin,
padlóolaj stb. **KORAL** krém,
és **KORAL** szappan
egyedüli lerakata

WERLE GYULA

PÉCS, KIRÁLY-UTCA 42.

HIRDETÉSEINKET

olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

Angster József és fia

Orgona és harmoniumgyár R. T. Pécs.

Orgonák

elsőrangú
kivitelben.

Kitünő hangú
harmoniumok
mindkét
rendszerben.

Uj homlokzatsipok, átépítések,
javítások és hangolások <sup>a legjutá-
nyosabban.</sup>

Uri és női kalapüzem!

Nagy választék a legmo-
dernebb külföldi és saját
gyártmányú kalapokban
gyári áron.

Kertész Ferenc

Pécs, Király-utca 42. szám.
Telefon: 9-65.

Budapest, VIII., Luther-u.

Átalakításokat a legmoder-
nebb formákra vállalunk.

Mindennemű lakatos és
bádogos munkákat, víz-
vezetékszereléseket és javi-
tásokat jutányosan és pon-
tosan készít a

Julián

lakatos, bádogos, sod-
ronyfonó és szitaárü-
üzem

Acélsodrony ágybetétek,
drótszövetek és szita-
árak állandóan raktáron.
Legolcsóbb árak! Szak-
szerű munka!

Üzem: Pécs, Szigeti o. u. 87.
Tel. 10-66

MIHÁLOVITS IMRE

URIDIVAT-
ÜZLETE

PÉCS, KIRÁLY-U. 42. SZ.

Lehner János

fűszer- és csemege-kereskedő

Pécs, Kossuth Lajos-u. 6. sz.

Telefon: 13-47.

Ajánlja elsőrendű árukat
szolid árakon.

Telefon rendelésre házhoz szállít.

Saját termésű pécsi ó- és uj borok.

Dunántúl Könyvkiadó R-T. Egyetemi Nyomdája.

Első pécsi motorüzemű kávépörkölte. Naponta többször pörkölés.

Klobučár József

fűszer-, csemege-, déligyümölcs és ásványvíz kereskedése.

Alapítva 1870. Pécs, Király-u. 44. Telefon 2-96.

Ajánlja a legfinomabb, békebeli minőségű kávéit, nyersen és pörkölve; rizst, teát, kakaót, csokoládét, cukorkát, szardiniát, sajt különlegességeket; továbbá I-a kékkövet, raffiát, kétszer finomított olasz kénport, rézkénport, legjobb aixi és égőolajat, I-a stearin- és templom gyertyát, tömjént, s az összes e szakmába vágó cikkeket.

Husvétii alkalomra

Imakönyvek,
Ajtatóssági könyvek,
Emlékek,
Szentek életrajzai,
Rózsafüzérek,
Szentképek stb.

*** a legnagyobb választékban kaphatók a ***

Szent István Társulat

könyvkereskedésében

Pécs, Apáca-utca 2. Telefon: 11-79.

Ha jól, előnyösen és olcsón

akar ruházkodni, úgy ne mulassza el

PÁLL ÖDÖN

nagyáruházát SZÉCHENYI-TÉR 18. megtekinteni.

Szövet és confectio nagy raktár.

Angol

Holland

Magyar

Cseh

gyártmányu gyanjuszövetek!

Covercot

Kotschmen

Burberi

Gabardin

nagy választékban!

Férfi-,

Fiú-,

Gyermek-

öltönyök.

Csíkos nadrágok.

Valódi angol impr.

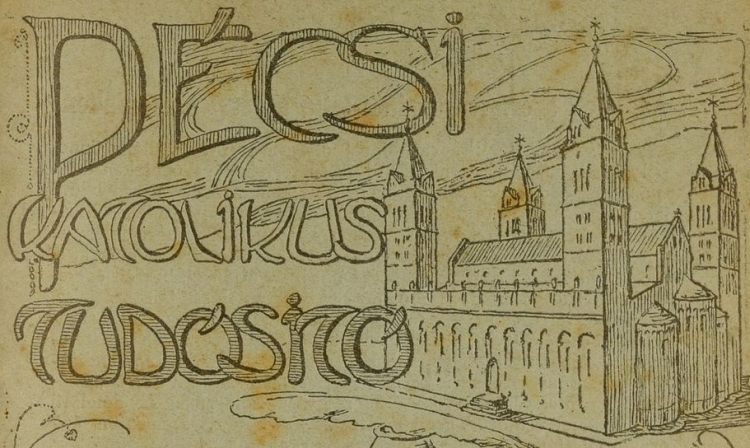
esőköpenyek.

Fregoli kabátok.

Elsőrendű saját szabóműhely mérték szerinti rendelésekre,

ahol a legkényesebb igényeket kielégítő munkák készülnek!

Dunántúl Könyvkiadó Rt. Egyetemi Nyomdája Pécs.

ARTALOM

I. évfolyam 1. szám

LELKEK ÉBRESZTÉSE. *Dr. Mosonyi Dénes.*

A SZENTÉV SZENTTÉAVATASAI. —*á*

A SZENTÉV JELENTŐSÉGE. *Dr. Sipos István*

A NAGYHÉT. —*ch*—

A NAGYHETI SZERTARTÁSOK IDŐPONTJA

A PÉCSI PLEBANIÁKON.

TRODALOM.

HIREK.

HIRDETÉSEK.

19 25
ARA 3000 KORONA.

Ha jól, előnyösen és olcsón

akar ruházkodni, úgy ne mulassa el

PÁLL ÖDÖN

nagyruházát ≈ SZÉCHENYI-TÉR 18. ≈ megtekinteni.

Szövet és confection nagy raktár.

Angol

Holland

Magyar

Cseh

gyártmányú gyapjuszövetek!

Covercot

Kotschmen

Burberi

Gabardin

nagy választékban!

Férfi-,

Fiú-,

Gyermek-

öltönyök.

Csíkos nadrágok.

Valódi angol impr.

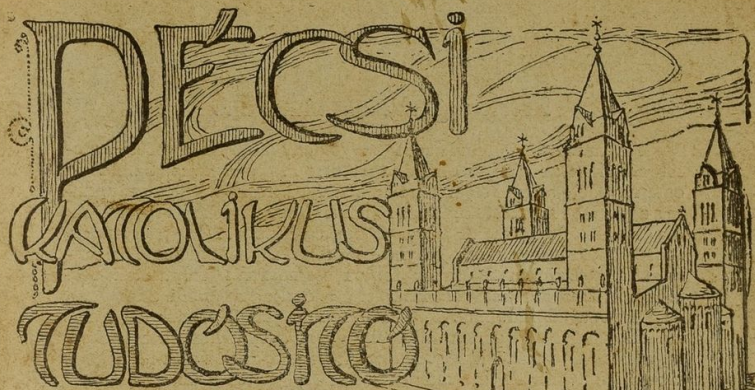
esőköpenyek.

Fregoli kabátok.

Elsőrendű saját szabóműhely mérték szerinti rendelésekre,

ahol a legkényesebb igényeket kielégítő munkák készülnek!

Dunántúl Könyvkiadó Rt. Egyetemi Nyomdája Pécs.

1. évfolyam 3. szám.

TARTALOM :

Pünkösdi Lélek. *Dr. A. F.*

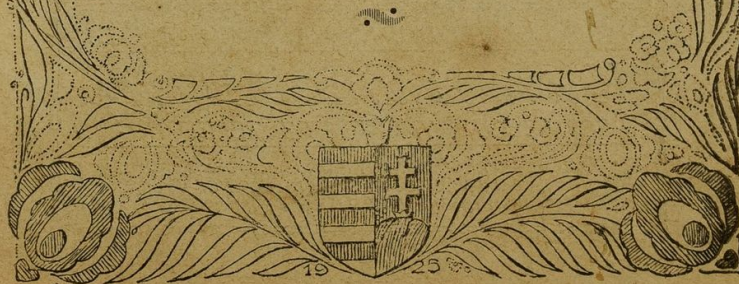
Jézus Szive és a család. *P. Vukov János S. J.*

Szektárius rajongók. *Bräutigam Ferenc.*

Júniusi levél. *Kocsis László.*

Az anyai sziv szeretete nem mese. *G. L.*

Irország és a házassági elválások — Urnapja. — Pécsiek gyüdi zárandoklata — A belvárosi egyházközség hírei. — Katolikus népmozgalmi statisztika. — Hírek. — Üzenetek. — Hirdetések.

ÁRA 3000 KORONA.

Pécsiek gyüdi zarándoklata.

Az immár másfélévtizedes hagyomány alapján a pécsi katolikus férfiak az idén is elzarándokolnak Mária-Gyüdre, Sz. Mária eme nevezetes kegyhelyére. Ez már a XVI. férfizarándoklat. Indulás a pécs-belvárosi templomból június 7-én, vasárnap reggel fél 6 órakor az állomásra. A vonat 6 órakor indul. A kegyhelyen dr. Mosonyi Dénes püspöki helynök mondja a szentmisét és szentbeszédet. Délután 2 órakor fontos eszmecsere folytatnak égetően aktuális kérdésekről. Hazafelé 6 órakor a gyüdi állomárról külön vonattal indulnak. Pécsre háromnegyed 8 órakor érkeznek. Az állomásról négyes sorokban égő gyertyával a kézben a székesegyházba vonulnak, ahol Tedeumot tartanak. A részvételi díj oda-vissza 37.500 K. A program ismertetése június 6-án este 8 órakor lesz a belvárosi tempomban. Ugyanakkor ott gyóntatás is lesz. Reméljük, hogy a pécsi katolikus férfiaknak ez a zarándoklata nyílt manifesztáció lesz az ösök által ránk hagyott katolikus hitünk és lelkes Máriatiszteletünk mellett. — Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a zarándoklat külső sikerét és fényét nagyban emelné az a körülmény, ha a pályaudvarnál az *itthonmaradottak ezernyi tömege várná az érkező zarándokokat s velük együtt vonulnának fel zárt sorokban a városba.*

A budai külvárosi plébánia hívei június 20-án, szombaton reggel 7 órakor indulnak s 21-én vasárnap este érkeznek vissza. A zarándoklati utat gyalog teszik meg.

A szigeti külvárosi plébánia hívei június 27-én, szombaton reggel 7 órakor indulnak s 28-án vasárnap este érkeznek vissza. A zarándoklati utat gyalog teszik meg.

— *Katolikus népmozgalmi statisztika.* Május hónapban a kereszttség szentségében a székesegyházi plébánián 4, a belvárosiban 7, az ágostontériben 26, a ferencrendieknél 36, összesen 73 kisdéd részesült. Szentségi házasságot a székesegyházi plébánián 4, a belvárosiban 8, az ágostontériben 5, a ferencrendieknél 7, összesen 24 pár kötött. *Elhunytak:* a székesegyházi plébánián 6, a belvárosiban 5, az ágostontériben 22, a ferencrendieknél 20, összesen: 53 hívő

PÉCS LEGRÉGIBB FEHÉRNEMŰ ÜZLETE!

KRAUSZE IGNÁC

PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 16. SZ. TELEFON 1-84.

ÁLLANDÓAN NAGYRAKTÁR MINDEN-
FELE VÁSZON, ASZTAL, ÁGY, NŐI-
ÉS FÉRFI FEHÉRNEMŰEKBEN.

Jézus Szíve és a család.

A természet szépségei közé tartozik a tengerszem. Magas hegyek ölen pihen. Nyugalmas és tiszta a vize. A környezet és főképp az ég nappali fénylő tisztaságával és éjszakai csillagos ragyogásával csodálatosan visszatükröződik benne. És e tiszta vízü tavacska még sem lesz azzá, ami visszatükröztet.

Van a természetnek egy magasabb rendű szeme, amelyben nemcsak visszatükröződik a környezet és az ég, hanem mindaz, ami visszatükröződik, benne csodálatos és boldogító létté fejlődik. Az eget és földet önmagában összegező lény maga az ember. Ezen ember fölél, mikor még agyag volt, hajolt az Isten és ébresztő lehetével isteni képmást alkotott belőle és azáltal, hogy gyermekévé fogadta, a természetfölötti világrendet is összeolvasztotta a földdel. Isteni élet volt ez emberi példányban, a végtelen boldogság oceanjának egy kis tengerszeme.

E gyermeki viszony nagy titkot rejt magában. Amit Isten teremt és alkot, az megvan benne valamelyes alakban. Am Isten nemcsak embert teremtett, hanem azt gyermekévé fogadta, következőleg szinte kinyilatkoztatta atyai természetét és szívét, a szeretet lelkét. Isten titokszzerű családja azonban képmásában nem tudott meghonosodni a földön, mert a bűn feldulta az ember lelkében az isteni képmást, még mielőtt megalakult volna az első család, amelyben kialakult volna a végtelenül boldog Isten családjának a képmása. És azóta is boldogtalan az ember, mert nincs abban a családban, mely képmása az isteni családnak. Az apa szivtelen, az anya rabszolga, a gyermek értéktelen.

Napkeleten, ahonnan mi reggel a világosságot kapjuk, Isten kifürkészhetetlen utjain megalakult egy család. Nazarethben telepedett le. Mindenki ismeri e családot névszerint és jó ismerősei a gyermek nevét tették az első helyre: Jézus, Mária, József. E családban nyilatkoztatta ki Isten az ő családjának a titkát. A nagy titok, miképpen lehet boldog családot alapítani, itt lett nyilvánvalóvá. A fogadott gyermek nem tudja úgy megbecsülni az atyai szeretetet, mint az édes gyermek, ezért mennyei Atyánk egyszülött Fia jött le, hogy megalapítsa az első teljesen boldog családot. E gyermek atyja az égben van, anyja a földön; az anyja fiut szül, de Isten imád benne; az atya égi kincset lát fiuban és anyjában

Pirgl Boldizsár újonnan átalakított
borbély és fodrász üzlete.
Manikűr.

Pécs, Rákóczi-út 28. Matyasovszky palota.

és e kincsek fölött örködni kell. Az ég és föld összevegyült e családban. Ez a mi vágyunk, de ezt óhajtja a mi jó mennyei Atyánk is.

Ime tehát a szent család középpontja Jézus. Jézus az ég küldöttje és küldetését először a családban teljesíti és a gyermek szerepét veszi át. Ő a családi boldogság megalapítója. Gyermek nélkül nincs család, a család a gyermekért van és nem a gyermek a családért. Az atya tekintélyét az égből kapja, de energiájának legjavát a gyermeknek kell szentelnie és jogát a házas élet örömeihez a gyermektől nyeri; az anyának, bármennyire is terhes neki, a gyermekben az ég áldását kell látnia; a gyermeknek pedig szüleiében a jóságos Isten helyetteseit kell felismernie, tisztelni és szeretni. Így vegyül össze az ég és föld. Csak ott van és lehet tartós boldogság, ahol a földi élet beleolvad az égi életbe, csak ott van tartósan boldog családi élet, ahol a háromszemélyű Istennek: az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek boldog családi élete visszatükröződik hasonló élet alakjában. E családi élet befelé végtelen fényben s boldogságban, szeretetben és megértésben úszik, kifelé pedig csak áldást oszt. Megteremtésünkben, megváltásunkban és megszentelésünkben oly bölcs, szent és jóságos munkát végez, hogy minden család nemcsak belső életét alakíthatja eme isteni minta szerint, hanem megtanulhatja rendeltetését a gyermek életre keltésében, felnevelésében és megszentelésében és példát vehet, miként lehet úgy az egész család, mint a család útján az egész társadalom földi és örök jólétének előmozdításában közreműködni.

E magasztos cél megvalósítása szempontjából állítsunk fel a család szentelyében oltárt és e helyet adjuk át Jézus Szívének!

Mjért? — A bölcsélet nem tud jobb és markánsabb magyarázatot adni, hitünk pedig egyenesen tanítja, hogy az egész mindenség és jelesül az ember megteremtésének végső értelmét Istennek irántunk való szeretetében kell keresnünk. „Mert úgy szeretete Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adá, hogy minden aki ő benne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (J. 3, 16.)

A boldog családi élet nemcsak keletkezésében fakad a szeretetből, hanem fenntartója is a szeretet. A szeretet magyaráz és old meg ott mindent. Ki ne érezné, hogy e szükséges szeretetből oly kevés van és hogy annál több kell belőle, minél mulékonyabbak az örömek és tartósabb a fájdalom. *E szeretetet* csak ott lehet éleszeni, ahol ez kiolthatatlanul lángol.

Erzed, hogy szived hül és a családi boldogság tűnedezik, tekintés Jézus Szívére, sok világosság, melegség és erő árad abból. Jézusban Isten és az ember elválaszthatatlan szövetségre lépett. Ily felbonthatlan szövetség a hívtestársak közt a házasság. „Amit Isten egybekötött, ember el ne válassza.” (Mt. 19, 6.) Azért köt

oly erősen oda, hogy el ne válj tőle se. Jézus Szívétől tanulja meg a férj, hogy úgy kell szeretnie nejét, mint Krisztus egyházát szereti. Jézus Szívénél gyűjtsön megleget az anyai szív, miként Mária is Jézus Szívéből gyűjtött megleget és kitartást. Jézus Szívében van megörökítve a jó gyermek ideálja, aki szereti atyját, anyját és testvéreit és csak örömet és boldogságot okoz nekik.

Jézus, Mária és sz. József szent családja, amelynek lángoló tüzhelye Jézusunk szentséges Szíve, tükrözi vissza leghűségesebben a végtelen fényben, dicsőségben és boldogságban élő háromszemélyű Isten életét, ezért meg is oldotta a családi boldogság problémáját. Utánozzuk e családot a Szívkultuszban, függesszük ki Jézus Szívének képét, ajánljuk fel neki családunkat,^{*)} mert megáldom — mondja tuláradó szeretetében — mindazon házakat, melyekben Szívem képét kifüggesztik és tisztelik.”

P. Vukov János S. J.

*) A család felajánlásnak jelentőségével, történetével és módjával bővebben foglalkozik P. Laczika Ferenc S. J.: A család felajánlása Jézus szent Szívének c. könyvecskéje.

Irország és a házassági elválások.

Míg Irország angol törvényhozás alatt volt, ott is érvényben voltak az angol házassági törvények, melyek megengedték az elválást és az elválás után új házasság kötését. Igaz, hogy ir katolikus sosem élt már akkor sem ezzel a törvénybiztosította „jog”-gal. Most, hogy parlamentje és független törvényhozása van, tárgyalás alá került a régi házassági bill. A dublini kamara falai nagyszerű hitvallásnak voltak tanúi. Az ir képviselők egyhangúlag megállapították: Irország katolikus, katolikus államban pedig nem lehet polgári házasságról és elválásról tárgyalni, mert a házasság szentség, amely egységes és felbonthatatlan. — Ez a hír méltán és mélyen megdöbbentette a magyarországi katolikusokat. Főleg, ha meggondoljuk, hogy városainkban mily sokan vannak a csak polgári házasságban élő katolikusok. Szomorú statisztikát lehetne összeállítani azon házasságkötésekről, melyek katolikus felek között, minden akadály nélkül csak polgári hatóság előtt anyakönyveztetnek. Fel szeretnénk kutatni e társadalmi kör okait s azért szeretettel kérünk mindenkit, hogy aláírt, vagy névtelen levélben közölje véleményét az akadály nélkül kötött polgári házasságok elszaporodásának okairól. — A levelek leadhatók minden plébánián, vagy postán a szerkesztőségnek címezve.

Szektárius rajongók.

Önkénytelen tanuja voltam a következő jelenetnek. Egy protestáns nagyközség ref. lelkészéhez egy asszony jött be két tanuval. „Nagyiszteletű uram, bejelentem, hogy kilépek a ref. hitközségből.” Most hosszú kérdezés, rábeszélés következett. A szegény pástör igazán megfeszítette minden erejét, hogy felvilágosítsa a nőt, aki következetesen, látszólag gondolkodás nélkül, sőt rajongva ismételte: „Megtaláltam Krisztust!”

Sejtettem, hogy baptistáról van szó, de nem ismertem még ennek a folyton terjedő, veszedelmes szektának a fakirokat is megszegényítő fanatizmusát! Amikor az asszony már megúnta a hosszú erkölcsi tanítást, akkor megeredt a nyelve: ömlött belőle a szó, mint a zápor, arca fényben ragyogott, szeme égett, mint a iuriaké. És beszélt Evangéliumról, szeretetről, megtérésről. Az az impreszió hatása alatt álló médium beszélhet ennyi konokossággal és hamissággal! Véletlenül közismert volt ezen személy multja. Ez pedig tele volt fürtelemmel. Soha eddig Isten nevét nem imádtá, templomba nem járt, vallását nem gyakorolta. És most valami érzéki temperamentummal szónokolt össze-vissza azokról a szent igazságokról, amelyeket sohasem ismert, amelyeket most elcsavart és megsejtelenített. Szinte fizikai fájdalom volt hallgatni örületes Szentírás-hamisítását.

Azóta ez a gyászos eset megisméltódott sokszor. Terjed, mint valami új ragály, titokban, föld alatt. Egyszer baptisták, másszor nazarénusok, methodisták, ádventisták, pünkösdi gyülekezet a nevük. Leginkább „megtért”-eknek hívják magukat. Mindenki pap, és hívő egyszerre, próféta, kiválasztott hitszónok. Számukra nincs korlát sem tanításban, sem propagandában. Minden csődület, vásár számukra alkalom. Még a fokák kosarába is belecsempészik imáikat! Egy csendes nyári estén történt, hogy hazafelé siettem a szomszéd községből. Útközben egy ősz férfival találkoztam, amint öt-hat fiatal leányra támaszkodva vonult végig az országyúton és valami baptista proféciát énekelt!

A döbbenetes metyeg legtöbbször protestáns községekben és pedig olyan családoknál kezdődik, amelyek valamely erkölcsi hiba miatt félig-meddig ki vannak közösítve. A bűn tudata és a bűnhődés vágya ijeszti, emészti ezeket a szerencsétleneket. Ahelyett azonban, hogy elmennének az Úr oltára elé megtisztulni, hogy keresnék a kat. egyház bűnbocsátó hatalmában a megnyugvást, rajongó álprófétáknak esnek áldozatul. Ejnek idején, meglehetősen fantasztikus körülmények között jönnek össze, míg végül kirobban valamelyiknél a hisztéria és énekelni vagy szónokolni kezd. A hall-

gatóság hátorzongva hallgatja: ime a Szt. Lélek szól! És másnap viszik az új áldozatot valami patakhoz vagy pocsolyához és megkeresztelik”. — „Megtaláltam Jézust” — dadogja a szerencsétlen és azt gondolja, hogy ezzel örökre lemosta gonoszságát. — Lélektanilag csak így lehet megérteni, hogy a szekták épen azon népszótályokból szedik áldozataikat, amelyeknek erkölcsi nivója a nulla körül van.

Nagy hiba az, hogy a protestáns egyház a biblia szabad magyarázatának nem vet gátat. A régi erkölcsi liberalizmus most önmagára fordítja a fegyvert. Mert mindenki úgy értelmez, ahogyan épen jól esik. Tradíció, egyház nem mérvadó! Példának csak egy szédítő esetet hozok fel. Az egyik gyülekezet Szt. Pál apostol szavait: „Köszöntések mind az atyafiakat szent csókkal (Thessz. 5. 26.) — szóról-szóra értelmezi és — szomorú — érzékileg gyakorolja! Ezzel vonzza a bűnös lelkű asszonyokat és bukkot léányokat. Nem régen egy derék ev. polgár jött hozzám valami üzleti ügyben és sirva panaszkolta, hogy az élete szét van dűlva. Tíz évig békében és hűségben élt a feleségével és most egyszerre elment az asszony az „új gyülekezetbe” és azóta hűtlen, erkölcstelen. Csak egy válasza van szavával szemben: „Az Úr akarja”! Micsoda szédítő torzképe ez az Evangéliumnak?!

Bár sokallják a régi lelkészeknek adandó járulékokat, mégis meglepő, hogyha egyszer már tagjai az új tébolyoknak, akkor áldozatkésztségüknek nincs határa többé. Itt egy polgár eladta ökreit és az egész összeget propagandára fodította. Igaz, hogy ezzel szemben megkülönböztető állásban részesült, főszónok lehetett a „szereget ünnepein”. A gyors terjedésnek azonban mégis az amerikai dollár a főtámasza, amely állandóan ellenőrizhetetlenül szivárog titokzatos forrásokból. De ebben rejlik a szekták politikai veszedelme is. Mert az ő internacionálizmusuk még a szociáldemokráciát is túllicitálja.

Szomorú a lelkem, midőn ezen szegény lelkek vágyódását látom. Csak az vigasztaló, hogy a kat. hívők lelkét még nem nagyon fertőzte meg ezen járvány. Mert az egyszerű, a kevésbé komplikált lelkek is megtalálják a maguk vigasztát a kat. egyház változatos és népies istentiszteleteiben, hogy csak néhányat említssek: kórmenetek, zarándoklatok, éjfélí mise, hajnali Rorate, Mindenszentek estéje stb. Szeretnünk kell ezeket és gyakorolnunk. Az intelligenciának fokozottabb mértékben kellene példát adnia. Tán nem veszne el ezen szegény rajongók lelke, ha ismernék ezeket a gyönyörű szertartásokat. Tán a kat. egyházban keresnék az irt a irt a fűz sebre.

De addig bizony hangzik továbbra is a falú szélén, ködös éjszakákban a szó: Az Úr akarja így! Amde ha megcsömörlöttek ra-

joágasukban, talán meghallják majd ök is Kriszrus verének szavát és akkor eljön az óra, amikor félelemmel rebegik: Tehát tévedtünk. A Kriszrus vére rajtunk! Imádkozzunk gyakran, hogy legyen még kegyelem számukra is, hogy leborulhassanak a komor kereszt fővénél, hogy a lecsörgő vér mossa le lelkükről a kevelység borzalmas vakságát, hogy bűnbánó alázatossággal sirhassák el az annyira félreértett szót: „Az Úr akarja ezt!”

Bräutigam Ferenc.

A katolikus egyházat, mint protestáns is, anyám gyanánt szeretem. Böhmer.

— **Ürnapja.** IV. Orbán pápa 1264 aug. 11-én tette ürnapját egyetemes egyházi ünneppé. A zsolozsma és szentmise szövegét Aquinói szent Tamás állította össze. Ugyancsak ő írta az Oltáriszentség gyönyörű himnuszait: Pange lingua, Tantum ergo, Lauda Sion stb. Az ürnap körmenet egyik emléke 1429-ből való, mikor V. Márton pápa búcsút engedélyez a körmeneten résztvevőknek. Nálunk Zsigmond király idejében 1424-ben történik már róla említés. A szertartások Magyarországon fényesebbek, mint Rómában, mert a Németországból átszármazó vihar-körmeneti szertartás is belekapcsolódik. A világ négy tája felé emelünk oltárt, éneklük az evangéliumot és osztják az áldást. Vegyünk részt minél többen az Úr Jézusnak eme diadalmenetén.

A székesegyházban 8 óraker csendes mise utána körmenet a szokásos útvonalon.

— **Kis ürnap.** A belvárosi egyházközség karöltve a „Credo” és az Iparos-asszonyok Kongregációjának tagjaival az idén is mindent elkövet, hogy a Legméltóságosabb Oltáriszentség napját minél fényesebb keretek között ünnepelhesse meg. Ez alkalommal, (június 14.) az ünnepélyes istentisztelet nem 10, hanem kivételesen 9 óraker kezdődik.

Az ágostontéri plébánia templomban 7 óraker ünnepélyes szt. mise, utána körmenet.

A Ierenrendieknel 9 óraker szentmise s utána körmenet.

Az egyház szentjei a keresztény életideálnak lényeges alkotórészei s a Madonna-képekről mérhetetlen áldás áradt szét az emberiségre. Lagarde (protestáns).

Benczenleitner Viktor

műorás-mester, ékszerész és látszerész
Pécs, Irgalmasok-u. 1. sz.

Dús választék kiváló svájci órákban,
Schaffhausen, Omega, Doxastb.
Ébresztők. Fallórak. Ekszerek.

Elsőrendű javítóműhely. Szolid kiszolgátás.

H I R E K

Júniusi levél.

Testvér, tele vagy panasszal és sóhajjal, mint a letarolt táj őszi szelek zúgásakor. Olyan vagy, mint akinek nincs irányítije s tétveg tekintettel keresed a szebb egek vidékét, a megnyugtató harmóniát, a kintő kételyek lehiggadását! Ugy állsz a mai élet briliáns technikájú rohamozó csapatával szemben, mint a fegyvertelen harcos. Volt egy fegyvered, gyiloknak használtad. Éles volt, mint az acélpenge. Persze te azt hitted balgán, hogy operáló késnek használod. Ki is operáltad vele magadból, a világból a szépséget, a napsugarat, a melegséget, a mélységet, a színt, az eszményiséget, a jószágot, a szelidséget, a kedélyt, egyszóval a szívedet. Szív nélküli harcos lettél, akinek csak a hideg, rideg, józan ész maradt meg a torniszterében, akaram mondani a koponyájában. Te belezavarodtál a mai idők hazug és szegényes ideológiájába, mint a rohamozó katona a frontok drótsövényébe. Te naivul egyoldalú lettél és együgyű, mint a mesék jóhiszemű vandorgyereke, akire mikor ráborult a mesék ködtengere, ebben a sötétségben felvilámló kunyhó gyér világosságát is hajnali fénynek látta s ez a fény lett a veszte. Téged is elvesztett a te túlbecsült képességed, az értelem. Te már mindent tudtál, te már mindent láttál, te már túl voltál a tapogatózó emberek útján, legalább is elhittetted magaddal, hogy túl vagy. Te nemcsak a századok mélységét fogtad át értelemmel, hanem a jóvendőt is leegyszerűsítetted, a titkokat is letagadtad. Te már túl volnál a bizonytalanságon, mert egy volt előtted bizonyos: a nihil. S közben a szíved, az életnek ez a finom szentórium, hervadozot, elsatnyult benned, mint az idegen televénybe ültetett délszaki virág erős gyökere. Lobogott előtted az értelem fáklájája, de mit használt, ha nem adott esőt és melegséget az utadon az emberi élet irányítije, a szív. Tudtál sokat és mégis vérszegény kedélybeteg lettél, mert megölted a szívedet.

Testvér, gyere csak vissza a régi utakra. Most június van, a szív hónapja. Csodálkozol? Ne csodálkozz. A katolicizmus sose csodálkozik. A katolicizmus orvosol. Mit gyógyítson meg benned? A szívedet. Lásd, kitarja feléd a legszentebb, a legmelegebb, a legvérzőbb, a legbékésebb, a legszelidebb szívet s azt mondja, mai emberek, akik szív nélküli és érzés nélküli itt bolyongtok az élt homokbuckáin és árokpartjain, nézzetek erre a Szívre, értetek lett sebes és balzsamos, miattokat lett kincsesház és alázat, jöjjetek hozzá, akik kifáradtatok az értelem hideg fényzuhataga alatt s telítétek meg tartályotokat ennek az isteni Szívnek kedélyével és jószágával, örömével és szomorúságával, szelidségével és szeretetével.

Testvér, téged is hi a mi Urunk isteni Szíve. Légy a famulusa.

Kocsis László.

EGYESÜLETI HIREK.

A budai külv. kat. kör június 14-én tartja kertmegnyitó ünnepélyét: d. u. 4 órai kezdettel. Lesz tekeverseny értékes díjakkal, conftetti és szerpentinsata. Este 7/9 órakor a kör műkedvelő gárdája a „Cigány” népszümmvet adja elő. Utána tánc.

Június 19-én Jézus Szentséges Szive napján a kör vezetősége házi ünnepély keretében koszorút helyez a diszteremben elhelyezett szoborra. A kör tagjai sz. gyónással és áldozással készülnek a teljesen zártköri vallásos ünnepségre.

— A kat. Legényegylet június 11-én megismétli a „Nagymama” előadását; 21-én műkedvelővel kapcsolatos kertmegnyitó ünnepély d. u. 4 órai kezdettel, a következő vasár- és ünnepnapokon mozielőadás.

— A „Credo” egyesület 13-án este 8 órakor tartja gyűlését a Legényegyletben.

— Az Asszonyzövetség gyermekünnepélye és kézimunkakiállításra önkéntes adományokból 1,400.000 K-t jövedelmezett. A nyári szünet előtt utolsó ülését június 3-án tartotta.

— A felnőtt lányok Mária-kongregációja június 14-én tartja gyűlését.

— Az elszakított Felvidék gyásza. Fischer-Colbrie Ágost, kassai püspök halála után levelet kaptunk felvidéki katolikus magyaroktól. A levél csupa fájdalom és reménytelenség. Tudtuk, hogy a Felvidék utolsó magyar főpapja örörony volt, melynek védelme alatt a magyarság bízva mert remélni. Tudtuk, hogy martir volt, aki panasza és zokszó nélkül szenvedett Krisztusért, Egyházáért és magyarságáért. Tudtuk, hogy kon-

fesszor volt, aki meggyőződését állhatatosan vallotta (ő volt a nagyszerű közös pásztorlevélnek megszerkesztője, mely a cseh kormányt majdnem megbuktatta). De hogy személye a felvidéki magyarságnak utolsó reménysége volt, nem mertik hinni. Ezt látják most összeomlani és ezért vigasztalhatatlannak.

— Sarlósboldogasszony. Jul. 2-án ünnepli az egyház a boldogságos szűz Mária látogatását Erzsébetnél. A segítség lelebaráti szeretetnek gyönyörű példáját adja ez az evangéliumi esemény.

— Papszentelés. Az évről-évre megisméllő, magasztos szertartásokkal végzett papszentelés az egész egyházmegyének örömmünnepe. Illő, hogy ezen a napon minden katolikus hívő, ki lelken hordozza örökkévalóságának sorsát, imádkozzék, hogy az újjászületés buzgó és okos lelkipásztorokká váljanak. Az idén folyó hó 14-én fogja főpásztorunk papokká szentelni Csarasz István, Kondics Lajos, Kovácsics Kálmán, Magosföldi Péter, Mihálec Ferenc, Molnár József és Tóth Emil szerepeket.

— A nők máriagyűdi zarándoklata. A pécsi és a pécsi egyházmegye területén lévő szociális szervezetek keretében az összes katolikus nőegyesület június 14-én Máriaügyre zarándokolnak és szívesen látnak nem egyesületi katolikus nőket is. Jelentkezni lehet Gyarmathy Miklósné (Apáca-u. 5.), özv. Angszter Józsefné (Mária-u. 35.), Soós Terka, polg. leányiskola (Mária-u.), Fejes Györgyné (Papnövelde-u. 23.), Szmdia Pálnénál (Orsolya-u. 5-7.), a keresztényszociális-táknál és a Keresztény Bazárban.

Rendes, polgári jegy ára 35.000 K. A kedvezmények érvényesek.

— A keresztény szociálisták június 14-én, vasárnap, estélyt rendeznek XIII. Leo pápa „Rerum novarum” körlevélének megünneplésére. A mai gazdasági válságok idején nagyon díszes munkát végeznek a keresztényszociálisták az ünnepély rendezésének a vállalásával. Ugyanis ennek a körlevélnek a gondolatai vannak hivatva, hogy a mai vélemények és próbálkozások útvesztőiben a kibontakozás útját megmutassák. Kíváncsok, hogy ezen az ünnepélyen a társadalom minden rétege ott legyen s meghallja, mit kell cselekednünk, ha a társadalmat a felborulástól, a családokat s egyedeket a katasztrófális kétségbeeséstől meg akarjuk menteni. — Az ünnepély este fél 9 órakor kezdődik. A műsorban szerepel a budapesti előadó, a dalárda, a munkás ifjak zenekara. Már most felhívjuk a pécsi keresztény társadalom figyelmét erre az ünnepélyre.

— Szent Ferenc III. rendje Pécssett A Kat. Tudósító óhaja, hogy minden egyesület életelt adjon magáról a lap hasábjain. Mi röviden annyit mondunk: élünk és tervszerűen dolgozunk. Minden hó utolsó vasárnapján d. u. 4 órakor tartjuk a templomban gyűléseinket. Minden hó 2. vasárnapján testvéri összejövetelt tartunk kizárólag a tagok számára. A 220 tagból álló helyi községinck minden testvére Szent Ferenc szellemének terjesztésén fáradozik. — A 2000 kötetnél nagyobb könyvtárat a tagok szabadon használhatják; a nem rendiagok egy jó könyv, vagy a könyv árának lefizetése ellenében olvashatják, némi olvasási díj lefizetése után. Évenként lelkiigyekelet, kétszer tagfelvétel és fogadalmétel. — A tavaly oly szépen sikerült gyűdi

zarándoklatot ez évben aug. 23-án ismételjük meg. — Szent Ferenc harmadik rendje 1921. év óta, az alapítás 700 éves jubileuma óta nagy lendülettel fejlődik, mert megerősítették az évszázados mult nagy eredményeinek visszaidézése. A megerősödéshez nagyban hozzájárult XV. Benedek pápa mindenkit a harmadik rendbe hívó hatalmas körlevele, melyet a püspöki kar és az egész egyházhoz intézett. Ebben adja tudtul kívánságát: „Ne legyen város, falu, tanya, ahol nem élne a harmadik rend.” A külföld ezt a felhívást szinte parancsnak vette. Bárcsak nálunk is meghozná a jövő esztendő, a rend alapítója halálának 700 éves fordulója a pápa óhajának megvalósulását. — A magyarországi terciáriusok szövetsége a „Ferencs Kőzlöny” (Kiadóhivatal Budapest, II., Margit-körút 23. sz.). P. J.

Koldulás a templom előtt.

A pogányok az irgalmasságot nem ismerték, a szeretetet Krisztus hozta a földre. Az öskeresztények, midőn szentimisére mentek, mindenféle élelmet, alamizsnát, ajándékokat vittek magukkal; szeretetlakomát tartottak és azon megvendégelték a szegényeket. Később a szeretetlakomák elmaradtak és pénzbeli segítyt adtak a szűkölködőknek. A szegények meglátogatására és gondozására az alamizsnák összegyűjtésére és kiosztására az ősegyháznak külön felszentelt szolgáló voltak: a diakonusok. A templomajtóban való koldulás az első keresztényeknél ismeretlen volt.

Az egyház tanítása idők folyamán a legkülönbözőbb jöteknysági egyesületekben virág-

zott ki. De a templomban gyűjtött adományok kiosztására most is külön szerve van az egyháznak s ez a Szent Vince-egylet. Pécs minden templomában van egy persely a szegények számára: Szt. Antal kenyere van reá írva. Ezen perselypénzeket a Szent Vince egyesület veszi át és a szegények javára fordítja. Az egyesület tagjai férfiakból áll, akik a szegények gondozását, látogatását szintén magukra vállalják. Az egyesület kéthetenként tart gyűléseket és jelenleg 170 szegényről gondoskodik. A szegények segélyezésénél előbb megvizsgálja, hogy tényleg segélyre szorul-e az illető és hogy megérdemli-e a segítést. Az érdemtelen tolakodókat elutasítja. Telen fát és kenyeret osztogat a gondozása alatt álló szegényeknek. Jelenleg kéthetenként 3 kg. kenyeret ad, ami Pécssett 610 kg. kenyérnek, tehát több mint 4 millió koronának felel meg. — A templom ajtóban való koldulás tehát most is felesleges, sőt sok visszaélésre ad alkalmat, mert talán érdemtelenek kapnák az alamizsnát, a szemérmes szegények pedig megrövidülének. — Amit a szegényeknek szánunk, azt mindig a Szent Antal perselyébe tegyük és a templom ajtóban való koldulást minden áron akadályozzuk meg.

— **Gyermekrendőrség.** Szabó Géza hírlapíró lelkes agitációjára született meg az eszme. Önkéntes tagjai szemmel tartanak az utcai gyermekeket. A cigarettázó, káromkodó, ve-

rekedő, rossz könyvet olvasó, vagy illetlen magaviseletű gyermekeket rendre utasítanak, megdorgálnak, vagy szükség esetén a rendőrnek adnak át. Ezen célból a rendőrségtől igazolványt kapnak és az illetékes rendőr köteles kezükre járni. — Csak örömmel üdvözölhetjük az eszmét és kívánjuk, hogy a szervezet működése ne érjen véget az igazolványok kiáltásával.

Temetéséknél lábra kapó babona.

Ujabb időben a temetési szertartásoknál visszaszító babona kezd lábra kapni. Keresztény szokás szerint — mint tudjuk — a halottakat a földbe temetik, mert a test porból lett és porrá lesz, hogy az örök életre újra feltámadjon. Az imádságok elvégzése után a pap maga kezd földet hinteni a sírba és az ő példájára a rokonok és hozzátartozói kis földet szórnak a koporsóra azon óhajással, hogy nyugodjék békében és az örök világosság fényeskedjék neki. Ujabb időben mind gyakrabban lehet hallani, hogy amint a pap már távozik, egy-egy sivitő hang hiszterikus kétségbeeséssel szól rá a halott hozzátartozójára, hogy ne dobjon a sírba földet és ha az illető távolabb áll, akkor még ráduplál a sívalkodására, hogy ne engedjék!... nem szabad neki földet dobni a sírba!... A jelenet visszaszító és ostoba babonából fakad. A halottakat eltemetni ugyanis az irgalmasság testi jócselekedetei közé tartozik. Az öskeresztények életük veszélyeztetésével is megszegszették a vértaúnak szétszórt holttestét és eltemették azokat. A koporsóra földet dobni annyit jelent, hogy mi megadjuk a halottnak a végtiszességet, részt veszünk a te-

metési szertartásokban s azt kívánjuk, hogy könnyű legyen a földben való pihenése. A szertartásban részt venni, a végtiszességet a halottnak megadni, első sorban a rokonok kötelessége; tehát a visszaszító babona, mely a rokonokat leinti a földhintéstől, mindenképpen rossz és kiirtandó.

— **Az alkohol.** Pünkösöd vasárnapján este 9 órakor az Ágoston-utcában itt is, ott is kinyílnak az ablakok, hogy a nyugalomra térők egy szomorú jelenetnek legyenek a tanúi. A távolból visszafojtott asszonyi sírás hallatszik: a csendes holdvilágos éjszakában csak úgy zuhognak az ökölcsepások. „Ne üss engem... ne üss engem... gyere haza... gyere haza... Nem is vagy most ember!... Erre megered a férfi hangja is. Cinikusan filozofál: „Nem vagyok most ember? Há! cipő van a lábamon, nem járok mezitláb...” Még gavallérosodik is: „gyere velem a Zöldhordóba... légy a párom...” A szelíd holdfénynél feltűnik egy hatalmas férfi. Valóban a „teremtés koronája” volna, de a lábai tántorognak. Mellette egy összetört, rekedten síró asszony. A férfi újra az asszony felé üt. Az rémülten sikolt: „még a kenyeret is kiüti a kezemből.” A porból néhány szelet kenyeret emel fel az asszony. A férfi heti keresetéből a gyermekek táplálására megmentett élelem... Utaik már szétválnak... A férfi cinikusan tovább filozofál, a vesztés fél a kimerültségtől és kétségbeeséstől remegő hangon folyton csak azt is-

metli: te piszok... te szemét... — Amerikában, az Egyesült-Államokban az alkoholra tilalmi törvény van. A tenger felől egész kis parti flotta, a száraz földön pedig egész finác-hadserg védi az Egyesült Államokat az alkohol-csempészet ellen. Legújában a csempészőket nemcsak pénzbüntetéssel, hanem börtönnel is fogják sújtani. Az elnöklőjeléseknél „száraz” párti jelszavakkal korteskedtek és amint látjuk messzokára valóban „csontszárazság” lesz az Egyesült Államokban. — És nálunk? Ki és mikor fog akciót kezdeni az alkohol ellen?

Kötszer-, gummi-árú pipere-, kozmetikai- és fogápolási cikkek

a legszolidabb áron kaphatók!

Éden

arckrém

főraktára :

Éden drogéria

Király-utca (színház mellett).

Cégtulajdonos:

Édenhoffer Gyula.

A Pécsi Katolikus Tudósító előfizetési ára az 1925. évre helyben 25.000 kor., vidékre 30.000 kor. Kérjük előfizetőinket és mindazokat, akiknek lapunkat megküldtük, hogy a díjat kiadóhivatallunkba mielőbb megküldeni sziveskedjenek.

A belvárosi egyházközség hírei:

— *Harangjaink.* Maholnap 10 esztendeje lesz már, hogy a háború áldozatul követelte a mi harangjainkat is, s azóta bizony ünnepnap épúgy mint hétköznapi azzal a megmaradt egyetlenegy haranggal adtuk tudtul híveinknek az istentisztelet idejét és kísérőtüket öket utolsó úttjukra.

A hívek körében már régóta megvolt a vágy, hogy az elvitt harangok újakkal pótlóttassanak, azonban a különböző nehézségek mindezeideig megakadályozták e terv keresztülvitelét. Vége a mult hó közepe táján az Egyházközség vezetősége felhívást bocsátott ki a harangok pótlása érdekében s amint a kezdet mutatja, minden remény megvan arra, hogy Szent István király napjára legalább is 2 új harangunk lesz.

Hála Istennek kérésünk megértésre talált s alig pár napja, hogy akciónkat megkezdettük, máris 7.210.000 korona és 74 dollár gyűjtési eredményről számolhatunk be.

Adományozóink névsora a következő: 1.000.000 korona Páll Ödön, 600.000 K Brantuschák Vince és neje, 500—500.000 K-t adtak: Günther Mihály dr., Ujváry Kamilla, Hamerli József, Vörös János, 200.000 K-t N. N., 100—100.000 koronát adományoztak: Schaurek Ráfael dr., Komlós György, özv. Javurek Vencelné, dr. Mihályffy Ernőné, N. N., Tabak Ferencné, Simon József dr., Szakváry Lipótné, Gianone Virgíl, Lelkes Károly, Szeép László, Reberics Imréné, Somogyi János, 75.000 koronát özv. Häbler Józsefné, 60.000 koronát Czähl Mihályné, 50—50.000 koronát: Orbán Józsefné, Csipke Ferencné, Benkovics Lajos,

Hebenstreit Károlyné, N. N., Hausz József, Wachter Edéné, Langer Anna, özv. Ambruszt Nándorné, özv. Borbély Lajosné, Dragila Antal, Pilisi József, Butyka Józsefné, Abhoff Magdolna, Pinterics András, özv. Véték Mihályné, Bischof Henrik, Tdadt Józsefné, Blazsek N., Hanuy Etelka, özv. Anhalt Károlyné, Pollak Mihály, 30.000 K-t Rumbach Imre, 25.000 K-t N. N., özv. Weininger Kálmánné, Vig Mária, özv. Golubán Györgyné, Krausz Julianna, Szondy Ignácné, N. N., Sziebert Ida és Ferenc, özv. Hyross Ödönné, Toldy Géza, Tömördi Vilma, Wolf Nándor, 20.000 K-t Pinter Erzsébet, Köhler Antal, Iván Gáspár, 15.000 K-t Ujvári János, Báthory József, 10.000 K-t Vinkler János dr., Páldy Endréné, özv. Eilingsfeld Jánosné, Gadó Józsefné, Bakó Anna, N. N., Gruberné Simon M.

Huonkénti hozzájárulásukat a következők ajánlották fel: 50—50.000 koronát ajánlottak: Angster Emil, Angster Oszkár, Gindly Dezső, Gundrum-család, 25—25.000 K-t Barsy József, Braun Béla, Szondy Ignácné, Peresits János, özv. Jeszenszkné, 20—20.000 K-t Dömmel Jenő, Palásti István, Erhardt Jolán, 15—15.000 K-t Rozgonyi György, Zacsék Herman, 10—10.000 K-t Hazenauer Ulrich, Puha Imréné, Tóth Kálmánné, Kereky Mihályné, Herber Károly, özv. Angster Józsefné, Haksch Emilia, 5—5.000 K-t Katona Gyula, Szatmáry Béla.

Azonkívül több kisebb adomány is befolyt az egyházközség pénztárába. A harangra szánt adományokat és hozzájárulásokat akár a belvárosi templom sekrestyéjében (délelőtt 7-től 12-ig) vagy pedig Köves Guszláv fűszerkereskedésében, az egyházközség pénztárosánál lehet átadni.

— *Adományok a Flórián-szoborra.* Az új Flórián-szoborra plébánia hivatalunknál a következő adományokat küldötték be: Zichy Lujza grófnő 100.000 K, N. N. 50.000 K, Szieberth Ida, Ferenc és Margit 25.000 K, Tóth Zsiga Ferenc 10.000 K, Peresics János 10.000 K.

— *Plébánia templomunkban* május hó folyamán a következő házasságkötések történtek: Ritóper Nándor — Becker Margit, Katona Sándor — Molnár Vilma, Haics László — Márton Jozefa, Bucher János — Barka Erzsébet, Szabó János — Selezencei Mária, Joó Pál — Dudás Anna, Reisch Rezső — Schramko Anna, Márkus József — Járányi Matild. Összesen: 8.

TEGLER
BERNÁT

NŐI KALAP DIVATÜZLETE PÉCS
KIRÁLY UTCA 11 SZ.
(Szinházzal szemben.)

Alakit! Fest! Vasal!

Lapunk minden hónap (július és augusztusban is) első vasárnapjára jelenik meg.

AZ EGYHÁZ ÉLETÉBŐL.

— **A hitoktatás vajúdása Amerikában.** Az amerikai iskolákban nem tanítanak hittant. Pompás mérnököket, ügyes szimatu tőzséereket, agilis kalmárokat, világhírű feltalálókat nevelnek, de az „unum necessarium”-ról — az **egyről**, ami szükséges — megfeledekeznek. Ezért viseli magán az amerikai kultúra a legnyersebb materializmus bélyegét, ezért élnek általában úgy, mintha örökkévalóság nem volna. Korántsem akarjuk ezzel azt mondani, mintha ott hívo lelkek nem volnának. Vannak, akik a családi otthon válloos szemellettől sohssem tudnak elszakadni, vannak nagy konvertáltak, akik az isteni kegyelem feljüik világitó fényét követték és megtalálták az igazság forrását. De maga a közélet a vallás nélküli világszemlélet jegyében folyik, aminek szomorú gyümölcesei letagadhatatlanok. Csak most kezdenek vezető egyéniségek ráeszmélni arra, hogy milyen roppant fogyatékoság az, ha már a zsenge lélek nélkülből a biztos erkölcsi bázist. A megoldásról most folynak a tanácskozások, de a kapkodás és tanácsstalanság jegyében. Egyes körök — persze protestáns oldalról — a „bibliaolvasás”-t akarják kötelező tantárggyá tenni. De itt nem tudnak megegyezni a zsidókkal, akik az újszövetséget elvetik. A sok-sok protestáns szekta sem ért egyet abban, mi tartozik a Szentírúshoz. Azután sok a homályos hely és a gyermekek rögtön kérdéseket tesznek. A tanító ezekre felel, magyaráz, állást foglalva valamelyik szekta

mellett, amivéi máris megsértette a többiek érzékeny lelkiismeretét. Bármennyire is hirdetik a protestánsok, hogy a biblia elégséges alapja a hitoktatásnak, a gyakorlatban mint közös alap nem válik be. A kísérletezések mindenesetre — ha tévova lépések is — az első megmozdulást jelentik a hitoktatás felé.

— **Az oláh szakadár papság támadása a katolikusok ellen.** Az oláh pápa csudálatos típus. Politizált, izgult és izgatott, koldult és panaszkodott, csak lelkipásztori tevékenységét nem ismertük soha, illetve annak mindenkor negatívumát tapasztaltuk. A hegyek közé dugott erdélyi falvakban ő volt a régi magyar uralom alatt az oláh irredentizmus éltető tüze s most hogy a dákóromán álmok megvalósultak, az étvágya megnőtt. Nem elég neki, ami már megvan, hanem a legfantasztikusabb követelményekkel áll elő. Hogy mi kell neki, azt minden kommentár nélkül világosan előadja az aradi görkel, oláh püspökség hivatalos lapjában, a „Scoala si Biserică”-ban megjelent szigorúan „erőtéljes” felhívás, melyet az oláh pópák legutóbbi kongresszusa intéz a kormányhoz. A felhívás mindenek előtt a legélesebb hangnemben kifogásolja azt, hogy a jelenleg oláh uralom alatt élő latin és görög szertartású katolikusok egy külföldi, exterritoriális és nemzetközi vallási főnek, a pápának vannak alárendelve, ami veszélyezteti — úgy mond — az állam szuverenitását. Épen azért követeli: 1. a bukaresi nunciusnak haladéktalanul történő hazaküldését; 2. a Vatikánnal való konkordátum kötésének elejtését; 3. a királyi tetszvényjognak (jus placeti) a Szentszék rendelkezéseivel szemben való bevezetését (ez azt

jelentené, hogy az összes kat. püspöki, kanonoki és szerzetes rendfőnöki állások betöltésénél az oláh királynak és kormánynak van döntő szava); 4. a kat. papság számának csökkentését; 5. a magyar királyoktól vagy erdélyi fejedelmektől származó egyházi vagyon kisajátítását és az egyházi kegyuraságok beszüntetését. Ennyit mond a pópák felhívása. Ugy véljük, kommentárt nem kell hozzáfűzünk.

Vissza az Anyaszentegyházba. Nagy szent Gergely pápa ünnepe az angoloknál az, ami sz. Bonifácé a németeknél, ami sz. István királyé nálunk. Ez a nagy pápa volt az, aki a római rabszolgapiaccon jönendő szöke angolokat látva, elhatározta, hogy e népből „angyalokat” formál és ezért sz. Ágoston püspök vezetése alatt bámulatosan szervezett missziós csapatot küldött Kent rétéjére és York vára alá, hogy hirdessék Krisztust. Az idei sz. Gergely-nap legszebb ünnepi ténye volt egy hármas papszentelés. Matthews, Holland és Kilburn anglikán papokat, akik az anglikán hierarchiában megfutható fényes karriér kilátását hagyták ott azért az igazságért, amelynek Péter a letéteményese, kath. papokká szentelték. Ezzel kapcsolatban érdekesnek tartjuk annak felemlítését, hogy Londonban St. Charles' House néven van egy szeminárium megtért anglikán lelkészek számára, akik kath. papokká akarnak lenni. Az utolsó 5 év alatt 57-en léptek tagjai közé, nem egy esetben hajlott koru férfiak.

— **Kiket avatnak idén boldoggá?** Lapunk az áprilisi számban már beszámolt a szent év szentéavatásairól. Sokak kérésére felsoroljuk azt a 10 férfit és 34 nőt, akiket a szent év folyamán a boldogok sorába iktattak, vagy iktatni fognak. Apr. 19-én beatifikálták **Gianelli Antal Mária** bobbíói püspököt (+ 1846), 26-án **Strambi Vince** passzionista szerzetest és macerata — tolentinói püspököt (+1823); az utóbbi gyönyörű szertartás emlékéért egész életét át őrzi sok szerencsés magyar zarándok. Mindketten apostoli buzgalmi lelkipásztorok. Május 3-án sorra került **Carriasso József**, don Bosco lelkivezetője, turini szemináriumi spirituális (+1860), aki inkább angyali, mint emberi életet élt. Máj. 10-én **32 irancia apáca**, akik Orangesban 1794-ben a francia forradalom vértanui lettek. Kiegészítője lesz a diesó csapatnak: **Soubirous Bernadette**, a lourdesi látomások szerény hősnője, **Michelina Mária**, spanyol apáca, az Eucharisztia valóságos angyala, **Imbert Lőrinc**, a koreai vértanu-püspök, **öt jezsuita martir**, kik a XVIII. században ontották Krisztusért vértüket Kanada földjén és **Eymard Péter Julián**, az eucharistikus pápi egyesület megalapítóje. Ők a legnemesebb értelemben vett kultúra zászlóvivői. Életük útjelzője mindenütt: áldás, béke, tisztaság, erősség, lelkiiség.

Minden olvasónkat arra kérjük, hogy a lapunkban hirdető cégek-nél vásároljanak.
Lapunk legközelebbi száma július 5-ére jelenik meg.

Üzenetek.

Kétkedő. Lapunk már eddig is nem remélt példányszámban jelenik meg. Néhány apostoli lélek nagy munkát végzett. Ez évre anyagilag biztonságban érezzük magunkat, mert hisszük, hogy lapunk megrendelői és elfogadói a díjat mielőbb beküldik.

Házassági jubileum. Az érdekeltek engedélyével közöljük, hogy a mult számunkban megírt házassági 50 éves jubileumot Tabakó Károly és Kuzma Matild tartották május 2-án az ágostonteri templomban.

Mindenkinek. Lelki kételyekben, vallási ügyekben szívesen szolgálunk válasszal, felvilágosítással, tanácsal bárkinek; megjelölt jelige alatt e rovatban, levélben csak válaszbélyeg beküldése esetén.

Dr. K. I. Köszönettel vettük a cimketet s a harmadik számot már oda postáztuk. — Csekklapunk még nincsen.

Felelősszerkesztő: dr. Hajós György.
Szerkesztőség: Várplebánia.

Kiadóhivatal: Ágostonteri plebánia.

Ortopéd

műcipőket szakszerűen készít

VARGA VINCE

cipézmester

Pécs, Ferenciek-u. 18.

Telefon: 5-07.

**SZOLID
ÁRAK.**

**PONTOS
KISZOLGÁLÁS.**

ALLAGA RUDOLF

KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK GYÁRI RAKTÁR
PÉCS, SIKLÓSI-U. 3. SZ. TELEFON 11-50.

Mindennemű gabonás, lisztes, gyapju és szalma

ZSÁKOK

Elsőrendű anyagból gyártott legjobb minőségű
vizmentes és nyers

PONYVÁK

Magyar szálkenderből készült ipari és gazdasági

KÖTÉLÁRUK

Kézi és aratógép kévekötelek

matraczsávolyok, roletta vásznak, kárpitos kellékek,
hevederek, tömlők, zsinegek, (spárgák) fonalak,
tennisz hálók, függőágyak, lóhálók, nyugágyak,
és az összes e szakmába vágó dolgok a legol-
csóbb áron. — Kivánatra árjegyzékkel és min-
tákkal készségesen állok rendelkezésre.

Pécs város legolcsóbb bevásárlási forrása !

Pécs-baranyai

HANGYA

keresztény-, termelő-, értékesítő- és
fogyasztási szövetkezet.

Iroda : Király-u. 14. Telefon : 13-85.

Főüzlet : Jókai-tér 11. Telefon : 13-20.

I. fiók : Szigeti-országút 19.

II. „ Mindszent-ucca 2.

III. „ Mecsekszabolcsi-ut 21.

IV. „ Ágoston-ucca 46.

V. „ Olasz községben.

VI. „ Rácváros községben. Tel. 13-19.

VII. „ Szederkény községben.

Fűszer-, gyarmat-árak. Ruházati cikkek.

Rövidárak legnagyobb választékban.

? **Hogyan küzdjünk a drágaság ellen** **?**
Jegyezzünk „HANGYA“ üzletrészeket !
10 üzletrész 16.000 korona.

Pécsmegyei Takarékpénztár R. T.

Kardos Kálmán-utca 11-13. sz. Telefon 465.

Elfogad betéteket előnyös kamatra. — Leszámitol váltókat.
Folyósít kölcsönöket.

Tóth Ferenc műasztalos

Pécs

Zöldfa-utca 12.

Telefon 1-24.

Csihálek Sándor

kárpitos- és disztő

Pécs, Király-utca 34. sz.

Készít:

kárpitozott butorokat a legszebb
és legdívatosabb kivitelben.

Elsőrendű takarékiüzhelyek

csak **Köhlernél** kaphatók

készen és megrendelésre
a legkülönbözőbb nagy-
ságban!

Pécs, SIKLÓSI-U. 17.

Közalkalmazottaknak kedvező fizetési
feltételek.

HUSVÉTH FESTÉKGYÁR PÉCS

aquarell (gomb) festékei a legjobbak.

Mindenütt kapható!

Uri és női kalapüzem!

Nagy választék a legmodernebb külföldi és saját gyártmányú kalapokban gyári áron.

Kertész Ferenc

Pécs, Király-utca 42. szám.

Telefon: 9-65.

Budapest, VIII., Luther-u.

Átalakításokat a legmodernebb formákra vállalunk.

Romeisz György

Pécs,

Siklói-u. 12. sz. Tel. 47.

bádog-, réz- és fémárgyár

Kénporzók, permetezők, különféle butorveret, épületvasalás és löszerszámveret nagybani gyártása.

Nikkelezés és galvanoplasztika. Vizvezeték és fürdőszoba berendezések készítése és felszerelése. Tűskésdrót nagyban és kicsinyben.

Pálinkaüstök készítése.

Varga Gyula

kocsigyára
és raktára

Pécs, Rákóczi-ut 34. sz.

Mindenemű fűszerárú a legolcsóbb napi árban kapható.

Köves Gusztáv

fűszer és csemege-kereskedőnél

Pécs, Széchenyi-tér 14. sz.

Telefon: 42.

Öz. v. Schmidt Józsefne

szijgyártó, nyerges és
bőröndös üzlete.

Pécs, Irgalmasok-u. 16.

MIHALOVITS IMRE

URIDIVAT-

ÜZLETE

PÉCS, KIRÁLY-U. 42. SZ.

Mindennemű lakatos és bádigos munkákat, vízvezeték szereléseket és javításokat jutányosan és pontosan készít a

Julián

lakatos, bádigos, sodronyfonó és szitaárú üzem

Acélsodrony ágybetétek, drótszövetek és szitaárúk állandóan raktáron. Legolcsóbb árak! Szakszerű munka!

Üzem: Pécs, Szigeti o. u. 87.
Tel. 10-66.

Klein Béla

műasztalos
butorraktára

PÉCS Deák-utca 3.

Volt Jardin Bár.

TELEFON 600.

Legnagyobb választék
kész lakásberendezésekben.

Angster József és fia

Orgona és harmoniumgyár R. T. Pécs.

Orgonák

elsőrangú
kivitelben.

Kitűnő hangú
harmoniumok

mindkét
rendszerben.

Új homlokzatsipok, átépítések,
javítások és hangolások ^{a legjutá-}
_{nyosabban.}

Pécsmegyei Jótékony Keresztény Bazár

R. T.

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz. A sz. Ferencrendiek épületében.
Telefon 199. sz.

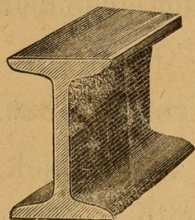
Család felajánlásra Jézus Szive képek és szobrok.

Kegyűgyak, imakönyvek, rózsafüzérek, érmek stb. nagy választékban. Könyv-, papír és tanszer raktár. Olcsó játékszerek, repülőgépek, ólmokatonák stb. darabonként is kaphatók.

HAMERLI JÓZSEF

vasnagykereskedése Pécs, Király-u. 9. Telefon 3. és 888.

Vasgerenda,

u-vas, iparvasúti sín, beton, beton-vas, horganyzott hullámlemez, szerkezeti vasak, bordás járda lemez.
Sodronyszegék.
Bányasín szeg.

Templomharangokat

és összhangzó harangozatokat a legfinomabb harangfémötvözetből tiszta csengésű, előre megállapított hangokkal

tíz évi jótállás mellett harangszerelvényeket forgatható vaskoronával harangállványokat hengerelt vasból szabadonálló, valamint fekvő elrendezéssel gyárt

Walser Ferenc

tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang és fémöntőde

Budapest, VI. Lomb-utca 34-36. sz.

Telefon: 95-50. Sürgőnycim Walsergyár Lombutca Budapest.

Első pécsi motorüzemű kávépörkölte. Naponta többször pörkölés.

Klobučár József

fűszer-, csemege-, déligyümölcs és ásványvíz kereskedése.

Alapítva 1870. Pécs, Király-u. 44. Telefon 2-96.

Ajánlja a legfinomabb, békebeli minőségű kávéit, nyersen és pörkölve; rizst, teát, kakaót, csokoládét, cukorkát, szardiniát, sajt különlegességeket; továbbá I-a kékkövet, raffiát, kétszer finomított olasz kénport, rézkénport, legjobb aixi és égőolajat, I-a stearin- és templom gyertyát, tömjént, s az összes e szakmába vágó cikkeket.

Imakönyvek,
Ajtatossági könyvek,
Elmélkedések,
Szentek életrajzai,
Rózsafüzérek,
Szentképek,
Papíráruk,
Író- és rajzszerek

*** a legnagyobb választékban kaphatók a ***

Szent István Társulat

könyvkereskedésében

Pécs, Apáca-utca 2.

Telefon: 11-79.

Ha jól, előnyösen és olcsón

akar ruházkodni, úgy ne mulassa el

PÁLL ÖDÖN

nagyruházát ≈ SZÉCHENYI-TÉR 18. ≈ megtekinteni.

Szövet és confectio nagy raktár.

Angol

Holland

Magyar

Cseh

gyártmányu gyapjuszövetek!

Covercot

Kotschmen

Burberi

Gabardin

nagy választékban!

Férfi-,

Fiú-,

Gyermek-

öltönyök.

Csíkos nadrágok.

Valódi angol impr.

esőköpenyek.

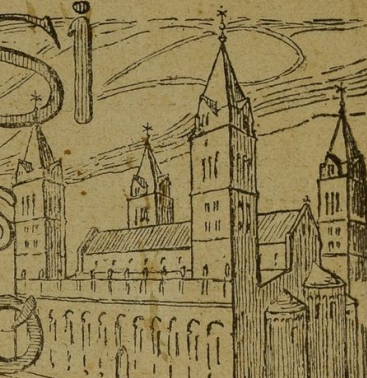
Fregoli kabátok.

Elsőrendű saját szabóműhely mérték szerinti rendelésekre,

ahol a legkényesebb igényeket kielégítő munkák készülnek!

Dunántúl Könyvkiadó Rt. Egyetemi Nyomdája Pécs.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

1. évfolyam 3. szám.

TARTALOM :

Pünkösdi Lélek. *Dr. Á. F.*

Jézus Szive és a család. *P. Vukov János S. J.*

Szektárius rajongók. *Bräutigam Ferenc.*

Júniusi levél. *Kocsis László.*

Az anyai szív szeretete nem mese. *G. L.*

Irország és a házassági elválások — *Urnappa.* —

Pécsiek gyüdi zarándoklata — *A belvárosi*

egyházközség hírei. — *Katolikus népmozgalmi*

statisztika. — *Hírek.* — *Üzenetek.* — *Hirdetések.*

ÁRA 3000 KORONA.

Ha jól, előnyösen és olcsón

akar ruházkodni, úgy ne mulassza el

PÁLL ÖDÖN

nagyáruházat ≈ SZÉCHENYI-TÉR 18. ≈ megtekinteni.

Szövet és confectio nagy raktár.

Angol
Holland
Magyar
Cseh
gyártmányu gyapjúszővetek!

Covercot
Kotschmen
Burberi
Gabardin
nagy választékban!

Férfi-,
Fiú-,
Gyermek-
öltönyök.

Csíkos nadrágok.
Valódi angol impr.
esőköpenyek.
Fregoli kabátok.

Elsőrendű saját szabóműhely mérték szerinti rendelésekre,
ahol a legkényesebb igényeket kielégítő munkák készülnek!

Dunántúl Könyvkiadó Rt. Egyetemi Nyomdája Pécs.

I. évfolyam 5. szám.

TARTALOM :

Hol vagy István király! ? *Dr. Hajós György.*
A Havi Boldogasszony kápolna történetéből. — *lyi.*
A Könyvek könyve. *Uhl Antal.*
Válogassuk meg olvasmányainkat. *Geosits Lajos.*
Miért nem kötöttünk házasságot . . . *Levél.*
Boldog Bernadette. *Hajós.*
Katolikus népmozgalmi statisztika. — *Hirek.*
Az egyház életéből. — *Üzenetek. — Hirdetések.*

ÁRA 3000 KORONA.

Pécs megyei Takarékpénztár R. T.

Kardos Kálmán-utca 11-13. sz. Telefon 465.

Elfogad betéteket előnyös kamatra. — Leszámitol váltókat.
Folyósít kölcsönöket.

Illatszerek, kötszerek, háztartási
és gazdasági cikkek, benzin,
padlóolaj stb. **KORAL** crém,
és **KORAL** szappan
egyedüli lerakata

WERLE GYULA

PÉCS, KIRÁLY-UTCA 42.

Özv. Schmidt Józsefné
szíjgyártó, nyerges és
bőröndös üzlete.

Pécs, Irgalmasok-u. 16.

HORVÁTH

motoros fűrészelő,
tűzifakereskedése és
daráló malom telepe
Majláth-u. 8. Tel. 468.

Mindennemű fűszerárú a leg-
olcsóbb napi árban kapható.

Köves Gusztáv

fűszer és csemege-kereskedőnél
Pécs, Széchenyi-tér 14. sz.
Telefon: 42.

Uri és női kalapüzem!

Nagy választék a legmo-
dernebb külföldi és saját
gyártmányu kalapokban
gyári áron.

Kertész Ferenc
Pécs, Király-utca 42. szám.
Telefon: 9-65.

Budapest, VIII., Luther-u.
Átalakításokat a legmoder-
nebb formákra vállalunk.

Varga Gyula

kocsigyára
és raktára

Pécs, Rákóczi-ut 34. sz.

Romeisz György

Pécs,

Siklósi-u. 12. sz. Tel. 47.
bádóg-, réz- és lémáru gyár

Kénporzók, permetezők, külön-
féle butorveret, épületvasalás
és lószerszámveret nagybani
gyártása.

Nikkelezés és galvanoplasztika.
Vízvezeték és fürdőszoba be-
rendezések készítése és fel-
szerelése. Tűskésdrót nagyban
és kicsinyben.
Pálinkaüstök készítése.

Mindennemű lakatos és
bádogos munkákat, víz-
vezeték-szereléseket és javi-
tásokat jutányosan és pon-
tosan készít a

Julián

lakatos, bádogos, sod-
ronyfonó és szita áú
üzem

Acélsodrony ágybetétek,
drótszövetek és szita-
árúk állandóan raktáron.
Legolcsóbb árak! Szak-
szerű munka!

Üzem: Pécs, Szigeti o. u. 87.
Tel. 10-66.

Boldog Bernadette

Minden katolikus hívő ismeri a lourdesi szűz Anyát. A boldogságos szent Szűz lourdesi kegyhelyeivel van szoros kapcsolatban Soubirous Bernarda személye. Neki jelent meg a szent Szűz 1858-ban tizennyolcszor, hozzá beszélt, neki nyilatkozta ki szándékát a lourdesi áldásokról, neki mutatkozott be a szent Szűz ezen szavakkal: Szeplőtelen fogantatás vagyok én. Ezt a kiválasztott lelket szentséges Atyánk június 14-én boldoggá avatta.

Boldog Bernadette 1844. január 7-én született Lourdesben egyszerű, tanulatlan, jámbor szülőktől. A család szegénysége miatt cseledsorbba került és állatok őrzője lett. Csupán a hit alapelveit ismerte és az olvasó imádkozásában találta örömét. De a pápai okmány szerint ártatlan, engedelmes, alázatos, szemérmes maradt, méltó, hogy láthassa és hallhassa a szeplőtelen Szűzet. A jelenések után bátran és okosan tett tanúságot az igazságról világi és egyházi hatóságok előtt és mikor Lourdes világhírű lett, ő visszavonult az emberek szemei elől a kolostor magányába, hogy törékeny életét Istennek és beteg felebarátainak szentelje. A kolostorban ugyan-csak a pápai okmány szerint csendes, mélyértelmű, szerény és ártatlan volt, keresztiségi megszentelő malasztban haláláig. Harminc-négy éves korában hagyta el a földet 1878 ápr. 16-án. A boldoggá avatáshoz követelt két csoda Boissett Henriknek tuberculosisból és Meyer Melaniának gyomorfekélyből történt csodás meggyógyu-lása. Boldog Bernadette, könyörögi érettünk!

Hajós.

Katolikus népmozgalmi statisztika. Június hónapban a keresztiség szentségében a székesegyházi plébánián 7, a belvárosiban 9, az ágostontériben 19, a ferencrendieknél 46, összesen 81 kisdéd részestül. Szentségi házasságot a székesegyházi plébánián 4, a belvárosiban 1, az ágostontériben 1, a ferencrendieknél 5, összesen 17 pár kötött. Elhunytak a székesegyházi plébánián 4, a belvárosiban 13, az ágostontériben 15, a ferencrendieknél 22, összesen 54 hívő.

PÉCS LEGRÉGIBB FEHÉRNEMŰ ÜZLETE!

KRAUSZE IGNÁC

PÉCS. SZÉCHENYI-TÉR 16. SZ. TELEFON 184.

ÁLLANDÓAN NAGYRAKTAR MINDEN-
FELE VÁSZN, ASZTAL, ÁGY, NŐI-
ÉS FÉRFI FEHÉRNEMŰEKBEN.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Hol vagy István király!?

Sokféle értelemben törhet ki lelkünkbelől ez a kiáltó kérdés: hol vagy István király!? Őseink búsongó énekes hagyatéka ez a kiáltó kérdés, mely ha a multban sokszor őszinte lehetett, napjainkban kell, hogy a legőszintébb legyen. Mert hisz olyan sokféleképen hiányzik nekünk István király. Nem lakik hazánkban az utóda, nem uralkodik népünkben a szelleme, ereklýés jobbkéze olyan hideg, olyan mozdulatlan a mi szemeknkben, szent koronájának országai pedig tépetten gyótródnak. Hol vagy István király!?

Mi katolikusok tudjuk, hogy hol van első szent királyunk. Az Istennek égi és földi országában. Ezekben az országokban nincsen elsőtétülés, nincsen feledés. A mennyország szentjei megfoghatko-zhatatlanok. Hatalmuk nem roskad össze, szeretetük nem fonnyad el. Az egyház kultusza örök életű. Csalhatatlan tisztelettenyei változhatatlanok, ünneplései nem csitulnak el. István király él az égben, él a katolikus egyház imádságában. Jól tudjuk tehát, hogy hol van István király, hogy hol kell őt keresnünk.

Ha valaki másutt keresi, nem találja meg. Mert a történelmet meg lehet hamisítani, a hagyományokat el lehet taposni. Gyarló emberek kezében a legragyogóbb szellemi kincsek is megrozsdá-sodnak, az élet hullámverései aláássák és romba döntik a legma-gasztosabb intézményeket. Csupán az egyháznak van balzsama és mirrhája ahhoz, hogy az igazi értéket megmentsse a pusztulástól és megóvja örökre. Aki szent Istvánt keresi, emelje szemeit az égre és azután menjen az egyházhoz és kérje tőle szent István szellemét.

A magyar haza, magyar közélet fölött nem szabad és nem lehet kétségbeesni mindaddig, míg szent István után kiáltók akad-nak, akik tudják, hogy mit keresnek és hol keressék azt.

Dr. Hajós György.

A könyvek könyve.

„Elmenvén tanítsatok minden nem-zeteket!” Máté 28, 19. Ezt a parancsot adta Krisztus Urunk apostolainak, mielőtt itt hagyta volna e földet és a mennybe szállt volna. Szigoru parancs volt ez, hogy az embereket Krisztus igazságaira, az örök élet ismereteire tanítsák. És mióta az apostolok megkapták e parancsot, s velük együtt szent egyházunk, azóta Krisztus sok-sok igazsága széjjel lett hintve az emberek között. Már 2000 éve hangzik a tanítás az egyház szolgáinak ajkán. Honnét tudja Egyházunk azt a sok igazságot tanítani; honnét, micsoda forrásból meríti az élet vizét, az örök élet igazságait? A katekizmusban olyan röviden, szinte dióhéjban van meg minden tanítás és mégis milyen hosszú és nehéz azt megtanulni. Ezt a sok igazságot Egyházunk 2 forrásból meríti: a Szentírásból és a szent hagyományból. Ismerjük meg a Szentírást!

Sok könyvet irtak már az emberek, rengeteg sokat. Milliószer millió könyv forog az emberek kezén. Irni fognak ezután is sok könyvet. Irtak és irni fognak okos, tudós könyveket, szép és értékes könyveket és ha a világ összes könyveit egymás mellé és fölé rakhatnók, úgy, hogy hatalmas hegyet alkotnának és ha e kolosszális könyvhegy mellé csak egy könyvet állítanánk: a *Szentírást*, ez az egyetlen könyv értékben fölülmulná valamennyit. Mert ez a könyvek könyve, a legértékesebb, legjobb könyv a világon. Olyan kincseshánya ez a könyv, hogy belőle már több ezer éve bányásznak a nagy emberek, a tudósok, a szentek, és nem tudták még teljesen kiaknázni. Akinek megvan e könyv,

annak kezében az élet könyve van. Nyisd föl e drága könyv akármelyik lapját, rátalálsz ott örök igazságokra! Mindent megtalálsz a Szentírásban. Ha bűnös vagy, a Szentírás szava bűnbánatra indít; ha büszke vagy, megaláz; ha szomorú vagy, megvigasztal; ha szenvedsz, megenyhít; ha egyszerű tudásod van, legnagyobb bölcseségre tanít és zseniális tudásra vezet; ha nem tudsz jól imádkozni, a legszebb imákra tanít; ha nem ismered az égbe vivő utat, a legrövidebb és legbiztosabb utat mutatja; ha Istennek szolgálsz, föllelkesít és buzdít, hogy hivebben szolgálj. Egyszóval minden bölcs és szép, és jó, és üdvösséges dolog benne van a Szentírásban.

Ha ilyen csodálatos ez a könyv, ki volt hát akkor az az egyedülálló bölcs, aki azt megírta? Erre azt lehetne válaszolni, hogy a Szentírás könyveit jámbor emberek irták, de igazában nem is ezek, hanem más, csak a szerzője: maga a jó Isten. Ez csak Isten munkája lehet. Ember ilyen könyvet nem írhat, de még ki sem gondolhat. A különböző írók, mint Mózes, a próféták, az evangelisták és apostolok bevallják, hogy Isten parancsára láttak hozzá az íráshoz és Isten gondolatait kellett leírniok. Isten sugalmazta és világosította fel őket. Ők Isten kezében olyanok voltak, mint a toll az író kezében. A toll mindazt leírja, amit az író kigondol. Ők leírták Isten szavát, melyet hozzánk intézett. Ezért olyan kimerítően kincseshánya, ezért legbőlcsebb könyv a Szentírás, mert Isten szava van benne, Isten íratta meg azt jámbor szolgálóival.

Nézzük most, mi mindent tartalmaz

a Szentírás. Általában két főreszre osztjuk: *Ószövetségi és újszövetségi Szentírásra*. Az ószövetségi, vagyis Krisztus Urunk születése előtti könyveket három csoportra oszthatjuk. Vannak történelmi könyvek, bölcselmi vagy oktató könyvek és végül prófétaí könyvek.

A történelmi könyvek írását Mózes kezdi meg. Isten parancsára megírja a világtörténelem legelső korát, a világot teremtését, az őszülök és ősatyák történetét és a zsidó nép egyiptomi kivonulását. Mózes után más jámbor írók tovább folytatták a zsidó nép történetét egészen Krisztus születéséig. Az egyszerű előadás, a különféle színű jelenetek, hol drámái, hol bájosan naiv, hol vidámitó, hol könnyekig megható jelenetek oly népszerűvé teszik ez eseményeket, hogy az emberiség legismertebb és legkedvesebb történeteivé váltak.

A második csoportot a bölcselmi, vagy oktató könyvek képezik. Salamon király és más írók örök értékű bölcs oktatásai szólnak hozzánk. A Példabeszédek és Sirák fia könyve terjedelmes erkölcsant és aszkézist nyújtanak. Iljak és öregek, házások és házasságon kívüliek, gazdagok és szegények, mindenrendű és rangú emberek megtalálják bennük a nekik megfelelő tanácsokat. A Prédikátor és Bölcsesség Könyve megrendíti és üdvös komolyságra, mély magabaszállásra és megjavulásra vezeti az olvasót, midőn lesújt az örök igazságok félelmetes erejével. Jób könyve a legégetőbb kérdésekre ad megnyugtató választ. Az Énekek éneke Istenet szerető lelkek

boldogságát dalolja. E csoporthoz tartozik még Dávid király szoltáros-könyve. 150 zsoltár, mindmegannyi illatos virág dicsőíti Istent. Miatyánk után ezek a legszebb, Isten előtt leg-tetszőbb imák. Van itt főséges Isten-dicsőítés, gyermeki hála, zokogó bűnbánat, forró vágyódás, sziklazilárd bizodalom, lángoló szeretet, teljes önátadás és így tovább.

A harmadik csoportot a próféták könyvei alkotják. Ezek Isten hírnökei voltak, kik megjövendölték a zsidó nép büntetését és szabadulását, csakhogy megtérjen és jó utra lépjen a nép. A nagy próféták megrendítő erővel mennydörgők a jövődő pusztulást, ha meg nem tér a bűnös nép. Lehetetlen megindulás és megdöbbenés nélkül olvasni a próféták ostorozó szavait, másútt meg esdeklő kéréseit, vagy siraloménekeit. Írásaikban már előre-veteli fényt a Megváltó Jézus élete, midőn megjövendőlik életének jelentősebb mozzanatait.

Ez rövid tartalma az ószövetségi Szentírásnak. Csak rövidesen futottuk át és máris világos előttünk, hogy mennyi szépség és tudás és erő rejlik e könyvekben. Pedig mindez csak Holdnak a fénye volt. Nézzünk most bele a Napba, abba a fénylő, melegítő és éltető Napba: az *Újszövetségi Szentírásba!* E könyv megérdemli, hogy Borromei szent Károly példájára térdenállva olvassuk. Üsd föl e könyv akármelyik oldalát, olvasd el bármelyik sorát! Minden sora egy-egy gyöngyfüzér, minden szava egy-egy drágakő, mely nemesít, vigasztal és örvendeztet. Megtalárod benne az

A Pécsi Katolikus Tudósító előfizetési ára 1925. évre helyben 25.000 K, vidékre 30.000 K. Kérjük mindazokat, kiknek lapunkat küldjük, hogy a díjat a kiadóhivatalba (ágotantéri plebánia) mielőbb megküldeni sziveskedjenek.

örök Ideált: Krisztust, hogy miként élt és mit beszélt. A négy evangélista: szent Máté, Márk, Lukács és János állítja eléd. Ne keres benne művészi formát, sem költői sallangokat, sem mesterkelt szöfözést, még kevésbé üres szövegeket, hanem ismerd meg benne az isteni egyszerűséget, de az isteni erőt és bölcseséget is! Az evangéliumok előtt még a büszke és nagy költő Goethe is meghajol jobbágyi hódolattal, midőn így nyíltkozik róla: „Az evangéliumokból kiérzik a ragyogó nagyság, amely Krisztus személyéből áradott s amely olyan isteni, hogy úgy az isteni még sohasem jelentkezett a földön.” Ezen evangéliumok nyelvezte olyan, milyent emberek sem Krisztus előtt, sem Krisztus után nem beszéltek. Csak Krisztus tudott így beszélni. Zseniálisan mondja erre vonatkozólag Lacordaire: „Nyisátok ki szent Mátét, a vámost, vagy szent Jánost, a szűz és szemlélő ifjút; egyikből is, másikból is választok ki azt a mondatot, amelyiket akarjátok, kifejezésre, vagy tárgyra bármily elütő legyen, mondjátok el azt tízezer főnyi gyülekezet előtt, mind fölveti fejét, megismerte Jézus Krisztus.”

Az evangéliumok gondolatai és értelmei is oly egyedülállóak és vonzóak, hogy átölelnek minden embert, minden helyet, minden századot, időt és örökkévalóságot. A nagy szellemeket bámulatba ejtik és a kicsiny lelkeket elbájolják. Lenyűgöznek és meghódítanak bennünket, ha olvasásukba mélyedünk. Ime néhány mondat csak úgy terv nélkül összeállítva: „En világosságul jöttem e világra, hogy minden,

Természetünknek — s pedig nem szeretetreméltó — tulajdonosságai közé tartozik, hogy valahányszor a sorssal, vagy magunkkal megelégedve nem vagyunk, mindig másokat vádolunk. Eötvös.

aki ennemben hisz, sötétségben nem maradjon.” Ján. 12, 46. „Az én igám gyönyörűség, az én terem könnyű.” Máté 11, 30. „Minden, aki megvált engem az emberek előtt, az emberfia is megváltja azt Isten angyalai előtt.” Luk. 12, 8. „Mit használ az embernek, ha egész világot megnyeri és lelkének kárát vallja.” Márk 8, 36. E szavakban élet és erő rejlik és nincs bennük semmi fölösleges valami.

A négy evangéliumon kívül az újszövetségi szentírásához tartoznak az Apostolok Cselekedetei és az Apostolok levelei. Szent János Titkos Jelenések Könyve a szentírás utolsó könyve. Az az utolsó könyv az utolsó földi események és az utánuk következő örök boldogság misztikus világának függönyét tárja szét az olvasó előtt a szentírás méltó befecsezképpen. Teremtéssel kezdődik és örök boldogsággal végződik a Könyvek Könyve.

Ezzel megadtuk a szentírás képének konturvonalaát. Csak ennyit. Mert magáról a Bibliáról hü képet nyújtani, e könyvet megeléledően méltatni, róla kielégítő kritikát írni, ez nemcsak hogy e kis értekezés keretébe nem fér, de még a könyvek ezreibe sem fér bele. Isten művéről mi közönséges emberek kielégítő kritikát sohasem merjünk mondani. Ez a cikk csupán azért íródott, hogy a Bibliát értékeljük, sokra, nagyon sokra becsüljük. Az öskereszténynek keblük fölött hordozták a könyv egyes részeit, mikor hosszabb utra mentek, hogy közben olvassák. A niceai első zsinat atyái ékes trónt emeltek a gyülesterem közepén és rátették a

szentírás. Megható esetem történt egy alkalommal. Beteghez hívtak. Miután a beteg atya elkészült a nagy utra és körülvették szerettei, akkor könyvek között hagyta hátra fiának 2 legrágább kincsét: szeretett hitvesét és a szentírás. Ez a kettő volt minden kincse, amit hátra akart hagyni. Micsoda nagyrabcsülése ez a szentírásnak! Legyen azért a szentírás legalább is az újszövetségi minden család könyvtárában, vagy asztalánál. Ne sajnáljuk pénzünket a világ leg-nagyobb könyvére! De vigyázni is kell, hogy katolikus, jegyzetes kiadást

vegyünk és e jegyzetekkel kísérve olvassuk, hogy a több ezer éves irásokat teljesen megérthessük. És még egyet! Ne olvassuk gyorsan, habzsolva, mint valami regényt! Lassan és elmélyedve hallgassuk Isten szavát e könyvből! Boldog az a család, hol megvan e könyv és olvassák. Ott életet fognak meríteni, ott erőt fognak szerezni, ott vigasztalást fognak találni, ott maga a jó Isten fog szólni a családhoz, mert az Ő könyvét olvassák, a könyvek könyvét: a Szentírás.

Uhl Antal.

Válogassuk meg olvasmányainkat.

Hogy ma nagyon sokan olvasnak — ennek bővebb bizonyígtatása felesleges közhely számba menne. Csak egy pillantás az olvasó közönségre és mindjárt meggyőződünk arról, hogy ma a legkülönfélébb társadalmi rétegek valósággal hódolnak az olvasás szenvedélyének. Ez idáig nem is volna baj! A haladásnak, a fejlődésnek, a tudomány terjedésének az útja. Ez pedig magának az Istennek a gondolata... A baj és veszedelem ott kezdődik, hogy válogatás nélkül mindent össze-vissza olvasunk, amint épen a kezünk ügyébe esik. A mai könyv-, újság- és folyóiratpiacunk pedig tele van olyan termékekkel, amelyek elolvassák nem egyszer lerombolja legszentebb meggyőződésünk és érzelmeink palotáját, ugyanakkor meg feláldozza a vallást és erkölcsöt és sárba tiporja legszebb érenyeinket és eszméinket.

Az olvasnivalók eme veszedelmes jellege nagy óvatosságra figyelmeztet. Óva int, hogy alaposan megválogassuk, és megrostáljuk olvasmányainkat, ha nem akarjuk, hogy hitünkben megfoghatkozunk, erkölcsi felfogásunkban meg le ne süllyedjünk.

Mennyire fontos, hogy olvasmányainkat alaposan megválogassuk, mai irásomban egy-két olyan könyvre, illetőleg írásra hívom fel az olvasók figyelmét, amely olvasmányok magukban véve ártatlan dolgoknak, sőt épületes olvasnivalóknak tűnnek fel, alapjában véve pedig nagyon veszedelmesek hitünkre és keresztény erkölcsünkre.

Első helyen említem a **Szentírás**. Nem azért teszem ezt, mint-ha a hívők kezéből ki akarnám venni a Szentírás és megtiltani an-

nak olvasását. Nem! Hisz egyházunk maga is nagyon ajánlja a Biblia olvasását. Csak arra akarom felhívni a katolikus testvéreim figyelmét, hogy jól és alaposan nézzenek utána, milyen Szentírást olvasnak. Vajjon az egyházi hatóság jóváhagyásával jelent-e az meg, vagy nem? A Szentírást ugyanis olyan fordításban és olyan jegyzetekkel ellátva is lehet kiadni, hogy az a katolikus meggyőződésre határozottan káros és veszedelmes. A különféle bibliatársaságok szentírás-kiadásai pedig mind ilyen természetűek, amiért is azok olvasása katolikus hívőre nézve veszedelmes és épen ezért tilos is. Nézzünk mindig alaposan utána, vajjon a kezünkbe került Szentírás, vagy annak egyes kisebb részleges kiadása egyházi jóváhagyással jelentek-e meg és ha igen csak, akkor olvassuk, illetőleg tartsuk meg családi könyvtárunkban.

Ugyanez áll a különféle **imádságos könyvecskék**re. Bármily jámbor és épületes tartalma is legyen a könyvecskének, lehetnek abban mégis vaskos tévedések, sőt eretnységek is, ha azokat előzőleg az egyházi hatóság hivatalosan meg nem bírálta. Nagyon ajánlatos épen ezért, hogy minden imakönyvecskét előzőleg alaposan megnézzünk, van-e egyházi jóváhagyása és csak akkor vegyük meg, illetőleg olvassuk.

Máskor meg nyilván meglátszik a rosszindulat és tévedés, ha bár a **tudományosság és vallásosság** köpenyébe burkolva kerül is a nyilvánosság elé. „Az én vallásom Krisztus vallása” címen jelent meg egy könyv. Szép és hangzatos cím. És a tartalma? „A tiszta istenimádságot megfertőzik Mária és a szentek segítségével hívásával. Elkezdik az erekyéket imádni” 3. o. „A misét, fülbegyónást, szentek imádságát belopták az egyház életébe” 59. o. Legyen elég ennyi. Egy mindenestre világos ebből az egy-két idézetből is: az ilyen és hasonló irányú könyvek olvasása nagyon alkalmas a gyűlölködés magvának elhíntésére, egyik-másik kevésbé meggyőződéses ember lelkében még a felesleges kétely feltámasztására.

Nem egyszer meg a legnagyobbfokú tudatlanság mutatkozik az olvasnivalókban. Ezek sorában emlitem meg a legutóbbi időben Pécsen is megjelent „**csodatörténetek**”. Csak úgy magától kitalált rémes csodákat írnak le. Például: „Legújabb csodatörténet, amely Jézus szent szive ünnepén történt egy asszonnyal, ki ruhát mosott.” Vagy „Csodatörténet egy árva leányról és a rabló vezérről.” A kis négy oldalas füzetecskékben aztán széles hullámokban hőmpölyög a tudatlanság és naivság. „Aludjál szerelmes szent fiam. Nem alhatok én el, szűz Anyám, Máriám, mert sok ember vagyok, aki varrást végez szombat napon, annak pedig tíje szent sebemet érinti... Nem alhatok... Mert ember vagyok, aki fészülködést végez újhald szombat napon... aki sütést végez újhald szombat napon... annak pedig lánája szent sebemet süti. És az ilyen „jámbor” könyvecskéknek is akadnak olvasóik Pécs városában.

Nem ugyan mint olvasnivalót, de mint érdekességet emlitem a világot megjáró „**levelezőlapokat**”. Bizonyos ájtatos szöveggel kapjuk meg a postán azzal az erős meghagyással, hogy „ennek a láncolatnak 9-szer kell megfordulnia a világ körül. Aki e láncolatot meg szakítja, szerencsétlen lesz. Huszonnéggy órán belül elküldendő és 9 nap alatt szerencse éri”. És az ilyen írás is megtalálja a maga olvasótáborát. Sőt nagyon sokan hitelt adnak neki még az intelligensebb körökből is és szorgalmasan elküldik a lapot.

Sokkal nagyobb olvasó közönsége van azonban a speciálisan irodalmi és főképen **szépirodalmi termékeknek**. Regény, novella, vers stb. Az óvatosság azonban itt is nagyon ajánlatos. Nemrégiben jelent meg például egyik előnyösen ismert folyóiratunkban egy cikk, amely szinte dicsőíti az öngyilkosságot. „Az öngyilkosság a teljes beszámíthatatlanság bűne... Az öngyilkosokat tisztelni kell, mint az örülteket és fel kell oldozni őket szörnyű vétkük terhe alól.” Hogy a mai irodalom ilyen veszedelmeit jobban megértsük, hallgassuk meg egyik éles szemű kritikus megjegyzéseit a mai irodalomra vonatkozólag: „Napilapjaink egy része a kerítő szerepére vállalkoznak és tárcáiban, szerkesztői üzeneteiben, apróhírdetéseiben a kiélés és a szabad-szerelem, a családi hűtlenség apostolának szegődik. Csak nemrégiben jelent meg egy lapban a következő apróhírítés: ki volna hajlandó megismerkedni egy komoly diákkal? Csak jöképi tanulóbakfi-sok irjanak „elvesztetem boldogságom” jelégre. A mai irodalomnak ez az iránya igenis indokoltá teszi, hogy még az ártatlanoknak látszó irodalmi termékek elolvasásában óvatosak legyünk.

Csak egy-két jelenség a mának irodalmából. De ez is elég. Elég arra, hogy meggyőzzön arról, hogy az olvasmány nem mindenkor emel és nemesít, hanem sokszor aljasít és tönkre tesz. Ezért is az olvasmányok megválogatásánál nagy óvatosság!

Geosits Lajos.

A Havi Boldogasszony kápolna történetéből.

Rómában Liberius pápa a mai napig Basílica Liberiana név alatt ismeretes székesegyházat építette, mely később S. Maria ad Nives nevet nyerte, és a csodás hóesés emléket őrzi mind a mai napig. A templomot III. Sixtus pápa nem sokára átépítette és gazdagon díszítette.

Hazánkban közvetlenül a tö-

rök uralom után éledt fel különösen a Havi B. Asszony tisztelete. Különösen hatással volt ezen fellendülésre azon körülmény, hogy Jenő főherceg 1716. aug. 5. a maga 64 ezer főnyi hadával Péterváradnál Ali pasa 150 ezer embere felett döntő ütközetet nyert, ennek betetőzése gyanánt a temesi bánsgót fel-

szabadította, Belgrádot elfoglalta s a következő békében 60 ezer km.² területet szerzett az országnak vissza. Péterváradon az említett győzelem emlékére a Havi B. Asszony tiszteletére templomot emeltek s e tisztelet azután hazánk más helyén is terjedni kezdett.

A pécsi Havihegy-templom keletkezésének története P. Ullmann pécsi dömés hitszónok 1709. évből származó levele szerint a következő.

A kápolnát a dömés szerzet vezetése alatt a város társadalmi fogadalomból építette. A török háborúk kapcsán ugyanis hazánk nagy területén jelentkezett a pestis, mely Pécsen 1697. évben nagyobb arányban szedte áldozatait. Azért a városnak különösen német nyelvű lakossága 1698-ban a kormány képviselőjétől írásban kért telket, melyen a Havi Bold. Asszony tiszteletére kápolnát építhessenek. Minthogy a kérelemhez az egész város lakossága hozzájárult, Kurcz báró kamarái prefektus felsőbb megbízásra a telket kijelölte és annak adományozásáról oklevelet állított ki.

Telek tekintetében azon hegytetőre esett a választás, melyet a török időkben bajrakár (=zászló, mert a zászlós török figyelő

és vigyázó csapat őrhelye volt) néven ismertek; magyarul kakasdombnak nevezték. A kormány által a városnak adományozott hely nagysága 160 lépés széles és 180 lépés hosszú. A kápolnát a megállapodás szerint a pécsi dömés rendháznak kellett kezelnie; épen azért az építkezést is P. Ullmann Domonkos dömés pap vezetése mellett kezdték meg. Az alapkőletételére a város és környék társadalmából hatalmas körmenet vonult fel; az ünnepi beszédet P. Ullmann latinul tartotta. A szentély körzetének közepén elhelyezett kőszekrénykébe XI. Ince által a rendnek küldött ereklyéket és P. Schütz vikárius és P. Ullmann szónok aláírásával ellátott okmányt helyezték el. Az építés tartama alatt P. Ullmann szinte állandóan a hegyen tartózkodott. Ő maga tesz tanuságot egyik levelében azon hagyomány mellett, hogy az összes épületanyagot az utolsó homokszemig emberi erővel, emberi kezek vitték fel a hegytetőre. *A vármegye 60 forintot adott az építkezés költségeire.* Emilitett levelet azon alkalommal írta, hogy az 1709. év folyamán a pécsi német és magyar ajku hívők között vita támadt a kápolna használatára nézve; a város tanácsa

Benzenleitner Viktor

műrás-mester, ékszerész és látszerész
Pécs, Irgalmasok-u. 1. sz.

Dús választék kiváló svájci órákban;
Schaffhausen, Omega, Doxastb.
Ébresztők. Fallórák. Ekszerék.

Élőrendű javítóműhely. Szolid kiszolgálás.

akkor a Bécsben tartózkodó Ullmannhoz fordult, ki válaszában a kápolna keletkezésének ezen történetét leírta.

A templom keletkezésére nézve azonban olyan vélemény is van, hogy az 1709.—10. évben fellépett pestis alkalmából tette a város azon fogadalmat, hogy szerdán a husételtől megtartóztatja magát és a B. Szűz tiszteletére kápolnát épít.

Az 1711. évben már szőleje is volt a kápolnának. A kápolnát 1739. évben nagyobbították; az 1781.—82. év körül tűzvész rongálta meg, de nemskára helyreállították s az ekkor bővített és újjáépült templomról az 1860. évi plebániai jegyzőkönyv a következő módon emlékezik meg:

A Havi-hegyi templomot az 1697. évben építették, tisztán kézi emberi munkával, száraz, tűzmentes helyen; jó anyagból, erős falakkal, zsindeletével, toronnyal, négyszögű kővekből; két haranggal (Szt. István király tiszteletére, 88 font és szt. Ignác-harang 40 font). Sirboltja nincs; a templom nincs körülkerítve. A templom ki van kövezve, három oltár van benne; a bold. Szűz márvány főoltára, — a mellékoltárok szt. Flórián és szt. Sebastyén tiszteletére, fából, gipsz díszítésekkel, teljes felszereléssel. A főoltáron oltárszekrény is van. — A szőszek fából; a sekrestyéből közelíthető meg. Az orgona négy változatú. A falakon képek és emléktár-

gyak függnek. Ereklyék nincsenek. A sekrestye az északi oldalon; ruhaszekrény, térdelő, gyóntatószék van benne; felette kis oratorium. — A templomnak 1844. szept. 24-én kelt pápai breve szerint aug. 5. a szokásos feltételek mellett nyerhető bucsu engedélye van.

Az istentisztelet rendje ekkortájt a következő volt. Újhold szombatokon nyáron 5, télen 6 órákor szent mise szentélgkítéttel. Aug. 5-én a vártemplomból ünnepélyes körmenet indul e templomhoz; ott szent mise és három nyelven szt. beszéd, s a menet visszatér. Utána 10 órákor énekes sz. mise magára énekel; d. u. 6 órákor áldás. Az ünnep előnapján 5. órákor áldás; az ünnepen hajnali 4 órákor énekes sz. mise (horvát népénekkel). — Sarlós B. Asszony ünnepén (jul. 2.) szintén processio ment a szőplőtelen Szűz szobrához (a templom mellett áll); s az előirt imák elvégzése után a templomban szt. misét tartottak.

Emilitett szobrot Pucher József pécsi polgár állította 1854-ben és az ő családja gondoztatja és tataroztatja. — Pucher Gusztáv plebános is sokat fáradozott a kápolna tatarozása körül. A kápolna déli részéről a kis dísztelen melléképületeket eltávolította; a kápolna körüli kölépcsők és partok is ő alatta készülttek; a hegyre vezető utat egyengette és fákkal beültette. — *lyi.*

Lapunk legközelebbi száma szeptember 6-ára jelenik meg.

H I R E K

Miért nem kötöttünk házasságot . . .

Főtisztelendő Szerkesztő Ur!

A K. T. júliusi számában közölt levelet én is elolvastam. A szerencsétlen nő tragédiája sok asszonynak és leánynak kinyitotta a szemét és sokan okulhattak belőle. Én azt hiszem, hogy üdvös ilyen dolgok feltárása. Ez bátorít engem is, hogy a saját ügyemet megírjam. Ha szerkesztő ur jóának látja, ezt is közre adhatja. — Első férjem elvesztése kimondhatatlan bánattal tölt el. Csak az hozott naponkint kis enyhülést, ha a temetőbe kísírlhattam magamat. Inkább a holtaknak mint az élőknek éltem. Ha lett volna gyermekünk, akkor minden szeretetemet, lelkem egész teljességét csak arra pazaroltam volna, de így minden szeretet, minden öröm férjem halálával a sirba szállt; csókjaimat a halotti fejfára, könnyeimet a sírvirágokra hittetem. Nem is akartam a rendes életmódra visszaférni, nem is akartam vizsgálatolni, egészen a bánat királynői palástjába burkolóztam. Nem is gondoltam, hogy milyen istenkisértés az, ha teljesen átadjuk magunkat a bánatnak és fájdalomnak. Ez csak kiszarolja, tönkre teszi az idegeket, akarát nélküli báb lesz az ember és az első kísértésnél elbukik... A kísértés a részvét alakjában közeledett felém. Férjem után kevés kis nyugdíjam volt, amiből szűkösen meg tudtam volna élni. De ki fog vigasztalni?... hangzott a megközelítő szó. Hisz így bánatomban el fogok pusztulni... Még jót is tehetsz felebarátoddal. Nagy a lakásínség... fogadd őt házádba. De akkor már az oltárhoz is el kellene menni... Azt nem tedd, mondta a rossz lélek, mert akkor elvész a nyugdíjad; az állam azonnal beszünteti az özvegyi nyugdíját, mihelyt házasságra lépsz és útból elmehetsz koldulni. Akarat nélküli báb voltam és így nem kötöttünk házasságot. — A továbbiakat nehéz leírni. Önmagamnak és férjemnek anyaiagis gondolkozása mindig nagyobb és nagyobb undorral töltött el. Tényleg minden dolog központja csak az én csekély nyugdíjam volt. Legvisszataszítóbb az volt, amikor betegem feküdtem és orvost, gyógyszerert egyenkint be kellett szüntetni, mert a pénzre öneki volt szüksége. A szentségek elmulasztása folytán lelkem kietlen kopár sivatag lett. Féltem a bűn igáját lerázni magamról. Akkor tudtam csak szakítani, amikor ő eltaszított magától. Kijelentette, hogy ha nem adom oda a pénzemet, akkor biz' ő nem lesz betegápolóm. Ez az eltaszítás használt... A továbbiakra az isteni kegyelem megsegített.

Aláírás: N. N.

Vannak emberek, akik majd csak haláluk után fogják belátni, hogy halhatatlanok. Klopstock.

A havihegyi bucsu. 5-én lesz a havi hegyi kápolna bucsuja. Előtte kedden reggel 6 órákor csendes sz. mise és délután 6 órákor litánia. A bucsu napján, szerdán, reggel 5 órákor csendes sz. mise lesz. A székesegyházból 6 órákor indul a körmenet, mely után sz. beszéd. 10 órákor énekes sz. mise. Délután 3 órákor litánia és 6 órákor szentséges litánia. — A havi hegyi templomban a nagy tömeg miatt gyónatás nincs, de az ágoston-téri templomban kedd délután 4 óráról és szerda reggel 6 óráról lehet gyónni.

Aug. 6. csütörtökön van a Lyceum vagy egyetemi templom bucsuja. 9 órákor szentmise és szentbeszéd.

Vigília-bőjt. Szombaton, augusztus 15-én Nagyböjtdogaszszony ünnepe. Előtte való péntek szigorú böjti nap, tehát a 21. életéven felülieknek a huseledelektől való megtartóztatáson kívül csak egyszer szabad jóllakniok.

A havihegyi kápolnában aug. 22-én, újhód szombaton reggel 6 órákor énekes sz. mise lesz.

Bucusu a Sz. Bertalan kápolnában. Augusztus 23-án, vasárnap lesz a sz. Bertalan bucsu. Reggel 7 órákor körmenet indul

az ágoston-téri templomból. 10 órákor a kápolnában sz. beszéd és énekes sz. mise. Délután 4 órákor litánia, mely után a körmenet visszatér az ágoston-téri templomba.

Szent Ágoston napján, augusztus 28-án, 9 órákor énekes sz. mise lesz az ágoston-téri templomban. A rákövetkező vasárnapon, augusztus 30-án, az ágoston-téri templom bucsunapja lesz.

Nemzetközi missziós-kongresszus Budapesten. Lapunk mult számában már megemlékeztünk róla. Ma már a részletes programot is ismertethetjük. Színhelye a Szent-István-Társulat nagyterme. Időpont aug. 19—22. — Aug. 19-én d. u. 5 órákor dr. Breyer István prelátus-ál-

Ortopéd	
műcipőket szakszerűen készít	
VARGA VINCE	
cipészemester	
Pécs, Ferenciek-u. 18.	
Telefon: 5-07.	
SZOLID	PONTOS
ÁRAK.	KISZOLGÁLÁS.

Porciunkula búcsú lesz a ferencrendieknek a jövő vasárnap, mikor a halottak részére teljes bucsut nyerhet mindaz, aki a szokásos feltételeket elvégzi. Szombaton 1/2 órákor litánia. Vasárnap 6, 7, 8 és 11 órákor énekes sz. mise, a 8 órai után szentbeszéd. Délután 6 órákor litánia.

A belvárosi plebánia máriagyűdi zarándoklata szept. 5-én, szombat reggel 7 órákor indul és másnap este érkezik vissza.

lamtitkár mondja a megnyitó beszédét. Utána Csernoch biboros-hercegprimás tartja ünnepi beszédét és Karácsonyi János, c. püspök, a nagy magyar történetíró értekezik hazánk missziós történetéről. Aug. 20-án Mihályfi Akos, egyetemi tanár a missziók helyzetét a katolikus hitéletben ismerteti. Majd utána dr. Schmidt, az Isten Igéjéről nevezett mödlingi rendház híres tagja tart előadást „Az ázsiai missziók és az egyetemi ifjuság, főleg Magyarországon” címmel.

— Aug. 21-én Dr. Schmiedlin münsteri egyetemi tanár, a misszióstudomány világhírű művelője beszél a kath. missziók nemzetközi és semleges jellegéről, P. Váth, bonni jezsuita tanár a kath. missziók céljáról és módszereiről, dr. Freitag freiburgi professzor az egyetemi missziós mozgalom jelentőségéről, P. Schrotty, az ismertevű magyar franciskánus a régi szerzetesrendeknek Délkelet-Európában teljesített missziós szolgálatairól és dr. Louis, aacheni tanár az európai missziómozgalmak történetéről és jelen állapotáról. — Aug. 22-én dr. Ehrlich, laibachi tanár tart előadást „Népismeret, vallás és misszióstudomány” címen, P. Raibde misszionárius a bantu-néger

közt működő missziós munkáról, dr. Thaurer (Münster) a kelet-ázsiai missziós-módszerekről, dr. Hollnstein (St. Florian) a gyakorlati missziós-munkáról a hazában. Rövid referátumok utána az egyes országok missziós munkáinak eredményéről, püspöki zárószó. Ez lesz az első magyar missziós-kurzus programja. Elsőrendű előadók a legaktuálisabb missziós tárgyakról beszélnek. Hisszük, hogy e soraink olvasói közül nem egy lesz, kinek a szívében megmozdul az Egyház e nagy ügye iránt az érdeklődés és nemcsak személyes megjelenésével fog erről tanuskodni, hanem a kongresszus lezajlása után apostoli munkát fog kifejtani a hazánkban eddig annyira elhanyagolt missziós gondolat terjesztése körül. — Egyébként úgy halljuk, Pécsről sok az érdeklődő.

Az első harangjáték Magyarországon. Máriabesnyő bájos, szép határan emelkedik a kapucinusok kéttornyú temploma a várszerű zárdával. Ez az ősrégi magyar kegyhely dominál az egész vidék fölött. Különösen vonzóvá teszi újabban 24 harangból álló gyönyörű harangjátéka, mely több régi magyar Mária-éneket ad elő.

Pirgl Boldizsár

újonnan átalakított
borbély és fodrász üzlete.
Manikür.

Pécs, Rákóczi-út 28. Mattyasovszky palota.

Harangakciók. A legutolsó kimutatásunk óta a következő adományokat küldötték be: 200.000 K-t Wolf György, 100—100.000 K-t Bodolác Ferenc, Vermes Jenő, Szabó Andor, a polg. fiúisk. volt növendékei 5 éves találkozásuk alkalmával, Hortobágyi József, Nádor Lajos, városi arvaszéki ülnök. 62.000 K-t Rapp János, 60.000 K-t Pörnecz Katalin, 50—50.000 K-t Gött Ede, Péter Etel, de Sörgo Miksané, Gundrum család Gindl Dezső, H. A., Krasznay József, B. E. (junius és juliusra). 40.000 K-t I. I.-né, 30.000 K-t Kovács Ferenc, 25—25.000 K-t özv. Jeszenszky Mihályné, Barsy József, özv. E. A.-né. 20.000 K-t Erhardt Jolan, 15.000 K-t Varga György, Zacsek Hermin, 10.000 K-t Magyar János, Halmos Edéné, többek: 20.000 koronát.

Üzletáthelyezés. Van szerencsénk mélyen tisztelt vevőink szives tudomására hozni, hogy üzletünket az Apáca-utcából Széchenyi-tér 18. sz. alá (Pál Ödön házába) helyeztük át. Vevőközösségünknek nem mulasztathatjuk el az eddigi szives pártfogásért hálás köszönetünket kifejezni és kérjük jóindulatukat részünkre továbbra is fenntartani, s mi igérjük, hogy új üzlethelyiségünkben az eddiginél sokkal fokozottabb mértékben fogjuk vevőink igényét kielégíteni és vagyunk kiváló tisztelettel Szent-István-Társulat könyvkereskedése, Pécs, Széchenyi-tér 18. Telefon 11-79.

Olvasóinkat felkérjük, hogy csak a lapunkban hirdető cégek-nél vásároljanak!

AZ EGYHÁZ ÉLETÉBŐL.

XI. Pius az erkölcsstelen divat ellen. A Szentatya legutóbb fogadta a tuniszi katolikusok nagy zárandoklatát s ez alkalommal beszédet intézett hozzájuk, amelyből kiérezhető, hogy az az egész keresztény világnak szól s nemcsak helyi vonatkozásai vannak. A pápa kiemelve a karthagói érsekség területén virágzó katolikus intézményeket, méltatta az ottani katolikus nők keresztényi és szerény öltözködését. Ennek eredményeként a templombamenéskor a nők nyaka és karja szigoruan fódve van. XI. Pius pápa a Vatikán terüle-

Tóth Ferenc
műasztalos

Pécs

Zöldfa-utca 12.

Telefon 1-24.

tére nézve ezirányban már régebben intézkedett. A pápa ismétlenül felhívta a keresztény nőket, hogy a keresztény szerénység jegyében küzdjenek továbbra is az erkölcstelen divat ellen.

Csehország és a Vatikán konfliktusa. A csehek Husz halálának emléknapját nemzeti ünnepé avatták. Kicsoda volt Husz János? A csehek nemzeti hős gyanánt ünneplik. Valóban — nemzeti hősök megünneplése egy nép lelkének legtisztéletreméltóbb és legszebb megnyilatkozásai közé tartozik. Ez ellen még Róma sem tehetne óvást. De nézzünk ennek a „hős”nek a szeme közé az objektív történeti vizsgálat szemüvegén keresztül. Képzeliük el azt az abszurdumot, hogy Magyarországon valaha Kun Bélát vagy Szamuely Tibort nemzeti hősé avatják. Minden józan magyar ember riadtan gondol még csak a lehetőségére is ennek. Képzeliük el, hogy a régi Róma Catilinát, Franciaország Marat-t vagy a majdan józanságra ébredő Oroszország Lenint mint a nemzeti nagyság idálját ünneplné. Még a gondolata is a legkétségbeesettebb tiltakozást váltaná vagy váltotta volna ki a lelkéből. Pedig Husz ezekkel egy híron pendülő „hős” volt. A középkor lagfanatikusabb bolsevistája, akinek társadalomfelforgató tanait, illetve azok következményeit nemcsak Cseh- és Mor-

vaország, de a Ziska vezér által terrorizált magyar Felvidék is évtizedeken keresztül nyögte a XV. században. Husz az angol Wiclif hatása alatt az egyházi és társadalmi élet megreformálásának ürügye alatt megtámadta a tulajdonjogot (tisztára kommunista gondolat) és az Egyház világi hatalmát. Mikor a kétségkívül lenyűgöző hatással prédikáló Huszt a prágai érsek eltiltotta lázító beszédeinek megtartásától, megtámadta az egyházi (és a világi) tekintélynek alapjait, azt tanítván, hogy mind az az elüljáró, aki halálos bűnben van, elveszti lelki hatalmát, illetve joghatóságát; már pedig — és ez már gyakorlati alkalmazás volt — a prágai érsek

Márovits

Andor

é p i t é s i
v á l l a l k o z ó

Pécs, Ráth-u. 2.

Ha minden olvasónk csak egy új előfizetőt szerezne, akkor ez kis társadással is nagy szolgálatot tenne a Kat. Tudósítónak.

Üzenetek.

U. A. Bakócza. Cikkét köszönjük, mai számunkban adjuk. Kérünk mások is.

T. F. Veszprém. Kis lapunkat megküldtük. Fogadja szeretettel. Csekklapunk nincs. **Mandula-utca.** Oszinte sorai nagyon jól estek. Bárcsak sokan lennének ilyen gondolkozásuak. Egyenlőre csak arra kérjük, hogy család'a, ismeretsége körében legyen hirdetője az önzéretes katolicizmusnak. Fel kell ráznunk a közömbösek, meg kell győznünk a kételkedőket, igazságunk tudatában meg kell erősítenünk a gyengéket.

nyilvánvalóan halálos bűnben van, mert az „Istennek szentjét” (már mint Husz Jánost) el merte tiltani a prédikálástól: tehát senki sem tartozik többé engedelmeskedni neki. Ezt később — mikor a pápa kiközösítette — a pápa személyére is átvitte. Irtózatos felfordulás lett a huszita tanok gyakorlati eredménye. A csöcselék felszabadított ösztönei szabadon garázdálkodhattak. Egész Csehország lángba borult. Zsigmond római császár, egyúttal magyar és cseh király, felhívta Huszt, hogy az időközben összegyűlt konstanzi zsinat előtt tisztázza magát, illetve bizonyítsa be — ha tudja — igazhitűségét. Husz az uralkodótól kapott salvus conductussal (amely nem volt Husz személyi sérthetlenségének biztosítéka, hanem egyszerű útlevél) el is ment Konstanza, ahol töretlenül ragaszkodott eretnek tetteihez. Ekkor a zsinat Huszt átadta a világi bíróságnak, amely őt máglyahalálra ítélte, amit a szerencsétlen cseh pap jobb ügyhöz méltó bátorsággal állt ki. Ez volt Husz János. Arcképehez, melyet csak nagy vonásokkal ecseteltünk, nem adtunk hozzá semmit, ami a történeti igazság kereteit átlépné. Sajnálatra méltó az a nemzet, mely egy ennyire megtévedt tagját tudja hősévé felmagasztalni. A csehek ezt megtették s az ünneplés ténye a legélesebb provokálása volt a kath. Egyháznak.

Előfizetni lehet minden plébánián, a Jótékony K. Bazár és Klobučár József üzlethelyiségében.

mény ha csak 5 óra után, a gyárak és műhelyek éppen nem az iskola hangulatát előkészítő munkája után érkeznének a tanocok az iskolába? — Ugyan kik sürgethetik a szégyenthozó visszaesést? Azok, akik a tanoncot még jobban ki akarják használni s akiknek mindegy, milyen tudással szabadul fel; azok, akiknek szociális érzetlensége megengedné, hogy a szükséges pihenés helyett a fáradt test szellemi munkával kinoztassék; azok, akik még most sem tudják azon elemi igazságot, hogy nemcsak a műhelyekben, hanem elsősorban az iskolában lehet és kell az ipari társadalmat magasabb színvonalra emelni.

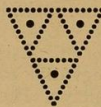
Felölsszerkesztő: *dr. Hajós György.*

Szerkesztőség: *Várplebánia.*

Kiadóhivatal: *Agostontéri plebánia.*

TENGLER BERNÁT

NŐI KALAP DIVATÜZLETE PÉCS
KIRÁLY UTCA 11 SZ.
(Színházzal szemben.)

Alakit! Fest! Vasal!

ALAPÍTOTT 1882.

TELEFON: 179. SZ.

A pécsi országos kiállításon aranyéremmel kitüntetve!

GANTER FERENC

katonai és uri öltöny készítő

Egyenruházati tárgyak raktára
valamennyi fegyvernem részére

PÉCS, KIRÁLY-UTCA 23. SZ.

ALLAGA RUDOLF

KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK GYÁRI RAKTÁR
PÉCS, SIKLÓSI-U. 3. SZ. TELEFON 11-50.

Mindennemű gabonás, lisztes, gyapju és szalma

ZSÁKOK

Elsőrendű anyagból gyártott legjobb minőségű
vizmentes és nyers

PONYVÁK

Magyar szálkenderből készült ipari és gazdasági

KÖTÉLÁRUK

Kézi és aratógép kévekötelek

matraczsávolyok, roletta vásznak, kárpitos kellékek, hevederek, tömlők, zsinegek, (spárgák) fonalak, tennisz hálók, függőágyak, lóhálók, nyugágyak, és az összes e szakmába vágó dolgok a legolcsóbb áron. — Kivánatra árjegyzékkel és mintákkal készségesen állok rendelkezésre.

Mestrits Jenő Pécs

lakatosárú és gépgyár
Munkácsy Mihály-u. 35.

Készít :

Vasszerkezeti és
rácsmunkákat,
tűzhelyeket,
viz-, gőz- és
gázvezetéket,
fürdőszoba és
closettberendezést

Javit :

Lokomobilt,
gazdasági gépeket,
benzin és
nyersolaj
motorokat,
szivattyu
berendezéseket.

Autogén hegesztés.

A céghez tartozik a

Belvárosi Garage.

Olaj és benzinállomás.
Modern autójavító műhelyek.

A világmárka turini

„FIAT“ automobil művek
déldunántuli képviselője.

Fiat: személy, teher,
betegszállító és
társas **automobilok.**

Szolid árak!

Pécs város legolcsóbb bevásárlási forrása !

Pécs-baranyai

HANGYA

keresztény-, termelő-, értékesítő- és
fogyasztási szövetkezet.

Iroda : Király-u. 14. Telefon : 13-85.

Főüzlet : Jókai-tér 11. Telefon : 13-20.

I. fiók : Szigeti-országút 19.

II. „ Mindszent-ucca 2.

III. „ Mecsekszabolcsi-ut 21.

IV. „ Ágoston-ucca 46.

V. „ Olasz községben.

VI. „ Rácváros községben. Tel. 13-19.

VII. „ Szederkény községben.

Fűszer-, gyarmat-árak. Ruházati cikkek.

Rövidárak legnagyobb választékban.

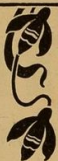
? **Hogyan küzdjünk a drágaság ellen** **?**
Jegyezzünk „HANGYA“ üzletrészeket !
10 üzletrész 16.000 korona.

MIHÁLOVITS IMRE

URIDIVAT-

ÜZLETE

PÉCS, KIRÁLY-U. 42. SZ.

Kötszer-, gummi-árú
pipere-, kozmetikai- és
fogápolási cikkek

a legszolidabb áron kaphatók!

Éden

arckrém

főraktára:

Éden drogéria

Király-utca (színház mellett).

Cégtulajdonos:

Édenhoffer Gyula.

Klein Béla

műasztalos
butorraktára

PÉCS Deák-utca 3.

Volt Jardin Bár.

TELEFON 600.

Legnagyobb választék
kész lakásberende-
zésekben.

Angster József és fia

Orgona és harmoniumgyár R. T. Pécs.

Orgonák

Kitünő hangú
harmoniumok

elsőrangú
kivitelben.

mindkét
rendszerben.

Uj homlokzatsipok, átépítések,
javítások és hangolások ^{a legújta-}
_{nyosabban.}

PÉCSEGYHÁZMEGYEI

JÓTÉKONY KERESZTÉNY BAZÁR

R. T.

Pécs, Ferenciek-u. 35. szám. A sz. Ferencrendiek épületében.

Telefon 199. sz.

Lisieuxi kis Teréz

szobrok, érmek,
szentképek,
faliképek.

Kegyűgyak, imakönyvek, rózsafüzérek stb. nagy
választékban.

Az új tanévre

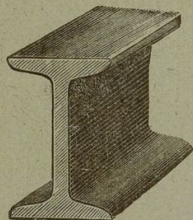
könyvek, mindennemű tanszer,
papir- és írószerek kaphatók. —

Repülőgépcskék, ólomkatonák, öltöztető babák, fölfújható
ballonok stb. raktáron.

HAMERLI JÓZSEF

vasnagykereskedése Pécs, Király-u. 9. Telefon 3. és 888.

Vasgerenda,

u-vas, iparvasúti sín, beton, beton-vas, horganyzott hullámlemez, szerkezeti vasak, bordás járda lemez.

Sodronyszegek.

Bányasín szeg.

Templomharangokat

és összhangzó harangozatokat a legfinomabb harangfémötvözetből tiszta csengésű, előre megállapított hangokkal

tíz évi jótállás mellett

harangszerelvényeket forgatható vaskoronával harangállványokat hengerelt vasból szabadonálló, valamint fekvő elrendezéssel gyárt

Walser Ferenc

tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang és fémöntőde

Budapest, VI. Lomb-utca 34-36. sz.

Telefon: 95-50. Sürgőncím Walsergyár Lombutca Budapest.

Első pécsi motorüzemü kávépörkölte. Naponta többször pörkölés.

Klobučár József

fűszer-, csemege-, déligyümölcs és ásványvíz kereskedése.

Alapítva 1870. Pécs, Király-u. 44. Telefon 2-96.

Ajánlja a legfinomabb, békebeli minőségű kávéit, nyersen és pörkölve: rizst, teát, kakaót, csokoládét, cukorkát, szardiniát, sajt különlegességeket; továbbá I-a kékkövet, raffiát, kétszer finomított olasz kénport, rézkénport, legjobb aixi és égőolajat, I-a stearin- és templom gyertyát, tömjént, s az összes e szakmába vágó cikkeket.

Imakönyvek,

Ájtatossági könyvek,

Elmélkedések,

Szentek életrajzai,

Rózsafüzérek,

Szentképek,

Papíráruk,

Író- és rajzszerkek

*** a legnagyobb választékban kaphatók a ***

Szent István Társulat

könyvkereskedésében

Pécs, Apáca-utca 2.

Telefon: 11-79.

Ha jól, előnyösen és olcsón

akar ruházkodni, úgy ne mulassza el

PÁLL ÖDÖN

nagyáruházat ≈ SZÉCHENYI-TÉR 18. ≈ megtekinteni.

Szövet és confectio nagy raktár.

Angol
Holland
Magyar
Cseh

gyártmányu gypjűszövetek!

Covercot
Kotschmen
Burberi
Gabardín
nagy választékban!

Férfi-,
Fiú-,
Gyermek-
öltönyök.

Csíkos nadrágok.
Valódi angol impr.
esőköpenyek.
Fregoli kabátok.

Elsőrendű saját szabóműhely mérték szerinti rendelésekre,
ahol a legkényesebb igényeket kielégítő munkák készülnek!

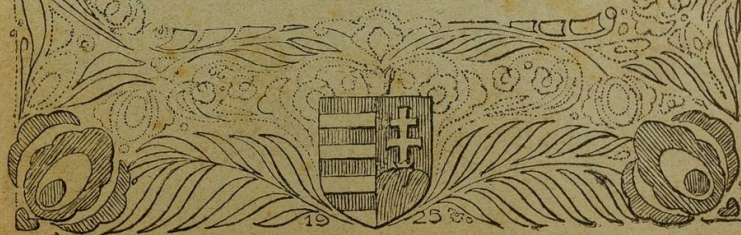
Dunántúl Könyvkiadó Rt. Egyetemi Nyomdája Pécs.

I. évfolyam 5. szám.

TARTALOM :

Hol vagy István király!? *Dr. Hajós György.*
A Havi Boldogasszony kápolna történetéből. — *Iyi.*
A Könyvek könyve. *Uhl Antal.*
Válogassuk meg olvasmányainkat. *Geosits Lajos.*
Miért nem kötöttünk házasságot . . . *Levél.*
Boldog Bernadette. *Hajós.*
Katolikus népmozgalmi statisztika. — *Hirek.*
Az egyház életéből. — *Üzenetek. — Hirdetések.*

ÁRA 3000 KORONA.

Ha jól, előnyösen és olcsón

akar ruházkodni, úgy ne mulassza el

PÁLL ÖDÖN

nagyáruházat ≈ SZÉCHENYI-TÉR 18. ≈ meglátogatni.

Szövet és confectio nagy raktár.

Angol
Holland
Magyar
Cseh
gyártmányú gyapjúszoetek!

Covercot
Kotschmen
Burberi
Gabardin
nagy választékban!

Férfi-,
Fiú-,
Gyermek-
öltönyök.

Csíkos nadrágok.
Valódi angol impr.
esőköpenyek.
Fregoli kabátok.

Előrendű saját szabóműhely mérték szerinti rendelésekre,
ahol a legkényesebb igényeket kielégítő munkák készülnek!

Dunántúl Könyvkiadó Rt. Egyetemi Nyomdája Pécs.

I. éviolyam 6. szám.

TARTALOM :

Havihegyi Boldogasszony. *Dr. Á. F.*
Az élet szépséghibái — számokban. *Geosits Lajos.*
Mi a legszebb Olaszországban? *Herger Nándor.*
„És a szűznek neve Mária”. *Uhl Antal.*
Az iskolaév küszöbén. *G. L.*
Alapigazságok. *Falusi plebános.*

Az istentiszteletek rendje Pécsen. — Katolikus
népmozgalmi statisztika. — Hírek. — A belvárosi
egyházközség hírei. — Az egyház életéből. —
Üzenetek. — Hirdetések.

ÁRA 3000 KORONA.

Pécsmegyei Takarékpénztár R. T.

Kardos Kálmán-utca 11-13. sz. Telefon 465.

Elfogad betéteket előnyös kamatra. — Leszámitol váltókat.
Folyósít kölcsönöket.

Illatszerek, kötszerek, háztartási
és gazdasági cikkek, benzin,
padlóolaj stb. **KORAL** krém,
és **KORAL** szappan
egyedüli lerakata

**WERLE
GYULA**
PÉCS, KIRÁLY-UTCA 42.

Özv. Schmidt Józsefné
szíjgyártó, nyerges és
bőröndös üzlete.

Pécs, Irgalmasok-u. 16.

HORVÁTH

motoros fűrészelő,
tűzifakereskedése és
daráló malom telepe
Majláth-u. 8. Tel. 468.

Mindenmü fűszerárú a leg-
olcsóbb napi árban kapható.

Köves Gusztáv

fűszer és csemege-kereskedőnél
Pécs, Széchenyi-tér 14. sz.
Telefon: 42.

Uri és női kalapüzem!

Nagy választék a legmo-
dernebb **külföldi** és saját
gyártmányu kalapokban
gyári áron.

Kertész Ferenc
Pécs, Király-utca 42. szám.
Telefon: 9-65.

Budapest, VIII., Luther-u.
Átalakításokat a legmoder-
nebb formákra vállalunk.

Varga Gyula

kocsigyára
és raktára

Pécs, Rákóczi-ut 34. sz.

Romeisz György

Pécs,
Siklósi-u. 12. sz. Tel. 47.
bádóg-, réz- és fémárugyár

Kénporzók, permetezők, külön-
féle butorveret, épületvasalás
és lószerszámveret nagybani
gyártása.

Nikkelezés és galvanoplasztika.
Vízvezeték és fürdőszoba be-
rendezések készítése és fel-
szerelése. Tűskésdrót nagyban
és kicsinyben.

Pálinkaüstök készítése.

Mindenmü lakatos és
bádogos munkákat, víz-
vezetékbeszereléseket és javi-
tásokat jutányosan és pon-
tosan készít a

Julián

lakatos, bádogos, sod-
ronyfonó és szita árú
üzem

Acélsodrony ágybetétek,
drótszövetek és szita-
árúk állandóan raktáron.
Legolcsóbb árak! Szak-
szerü munka!

Üzem: Pécs, Szigeti o. u. 87.
Tel. 10-66

Bérmálás előtt irta és osztogatta egy falusi plébános.

(Elmélet.) Minden kat. kereszténynek tudnia kell, hogy miért születik az ember e világra. Hogy Jézus anyaszentegyházában eszével megismerje az Istent három személyében: a teremtő *Atyaistent*, aki életet és kenyeret ad (nem parancsolná, hogy a „mindennap”-t *Tőle kérjük*, ha nem *Ő adná*), az 1925 évvel ezelőtti Betlehemben értünk emberré lett *Fiuistent*, akit megváltott tanításával (nélküle nincs válaszunk e kérdésekre: *honnan vagyunk, hová megyünk s mit itt vagyunk, mit tegyünk?* — Isten teremtő kezéből, az örök életbe, szeretni Istent és egymást) *keresztihalálával visszaszerezte az öszülők által elvesztett megszentelő malasztot*) és *anyaszentegyháza megáldásával* (enélkül ma nem volna karácsony, húsvét, pünkösöd), és az első pünkösdkor közénk leszállt *Szentlélekistent*, aki látható munkatársainak segítségével mosogatja lelkünket (a kereszttség, bűnbárat szentségeiből és az Oltárszentségből kiáradó *megszentelő malasztal*) és *gyógyítgatja a segítő malasztal* (értelmünk felvilágosításával és rosszraahajó akaratlunknak a jóra való hajjítgatásával), hogy a föltámadás dicsőségébe vitessünk.

(Gyakorlat.) Így törődik Isten velünk, emberekkel. De: „Aki teremtett téged nélkülöd, nem fog téged üdvözíteni nélkülöd” (Sz. Ag.), nekünk is kell valamit tenni magunkért és a Szentháromság szolgálatában. Az I. parancs szellemében imádkozzunk naponta reggel és este („Szenteltesék meg a Te neved”) és napközben dolgozzunk („mindent a Te dicsőségedre!); a II. parancs szerint („jöjjön el a Te országod”) Jézus nevét ott dicsérrjük, ahol érjük („aki engem megvall az emberek előtt, azt én is megvallom mennyei Atyám előtt”) a III. szerint „amilyen a vasárnapod, olyan lesz a halálnapod (Jézust keresem fel, értem is, helyetlem is, mutasd be az áldozatot!), hogy akkor *Ő is főlkereessen engem, leljen meg a Te akaratom...*“)

Kérem a hívekhez! — Majdnem valamennyi pécsi templomban meg van az a mindenképen elítélendő szokás, hogy a hívek már az utolsó evangélium alatt megkezdik a templom elhagyását. Nagyon kérjük a katolikus híveket, hogy csak a miséző pap távozása után hagyják el a templomot. Az Isten házában se feledkezünk meg az udvariasság szabályairól!

PÉCS LEGRÉGIBB FEHÉRNEMŰ ÜZLETE!

KRAUSZE IGNÁC

PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 16. SZ. TELEFON 184.

ALLANDÓAN NAGYRAKTÁR MINDEN-
FELE VÁSZON, ASZTAL AGY, NŐI-
ÉS FÉRFI FEHÉRNEMŰEK BEN.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Havihegyi Boldogasszony.

Róma hét halmon épült, s a hét halmok egyikén áll a világ legszebb Madonna-temploma. A Sancta Maria maior ad nives. A havihegyi Boldogasszony temploma. Feljegyezte erről a templomról a történelem, hogy csodálatos hősés jelölte meg a bazilika helyét: egy jámbor házaspárnak ugyanis fogadalma volt Isten dicsőségére és a boldogságos Szűz tiszteletére templomot építeni, de nem tudták hová építsék. Egyszer a római patricius álmot látott, s álmában úgy tetszett, mintha égi hang szólítaná: építsd a templomot arra a helyre, amelyen reggelre kelve szűz fehér havat találsz. S reggel, Róma nyarának derekán, augusztus 5-én a mons Esquilinuson frissen esett havat talált s fogadalma értelmében felépítette a Boldogasszony legszebb templomát.

Aldott fogadalom! Istennek adott áldott ígéret teljesítése! Ezer és ötszáz éve áll ez a kőbeépített fogadalom és el nem mondhatni, meg sem számlálhatni, hogy ez a néma emlék mennyi kegyelemnek lett osztogatója. Valamikor két jámbor lélek akart benne Istennek ajándékot adni és azóta másfél évezred óta Isten ad általa két világnak könél, aranytól, márványtól értékesebb ajándékot: irgalmat, kegyelmet és buzgó imáknak meghallgatását.

Nemcsak Rómának van Havihegye, hanem minékünk pécsi-eknek is. Fogadalomból mi is építettünk egyszer, s aki csendes kis falusi kápolnák történetét ismeri, tudni fogja, hogy sokan voltak, akik Isten irgalmának elnyeréséért fogadalomból templomokat építettek. Egy néhány ilyen szentély árnyékában állottam e nyáron. Egy évszám elmosódott írásában, egy név töredékében s fakuló kövek szintelenségében mennyi lélek, mennyi hit! Elhagyott kis kápolnák csendjében mennyi emlék zsongja körül az embert!

Ebben a csendben értettem meg, hogy fogadalmak nem halnak meg, hanem apáról-fiúra szálló ígéret maradnak, amelyeket az Urnak tettünk, aki örökkévaló.

Apáink örökségét öriztük bennök, s az utókornak a mult hitét adjuk át velük.

Örizzétek a magyar halmokon épített szentélyeket, a nagy magyar mult emlékeit, a szebb magyar jövő biztató ígéreteit.

Dr. Á. F.

Az élet szépséghibái — számokban.

Csak hibákról, egyes fogyatékoságokról lesz szó ebben az írásban. Olyan hibák és kénkövések ezek, amelyek az élet szépségeit itt-ott mégis elhomályosítják. Ezért is egyelőre csak szépséghibáknak szeretnők azokat feltüntetni. Nem tudjuk azonban, a hibák feltárása után nem úgy tűnik-e fel majd számunkra a mai élet, mint az a sok hibától, szabálytalanságtól, aránytalanságtól elborított arc, amely még csak a legnagyobb udvariassággal mondható szépségnek, amelynek csak szépséghibái vannak, valójában még nem szép, nem csinos, de csunya.

A mai életnek egyik ilyen szépséghibája az *analfabétáknak* még mindig jelentékeny száma. Minden előrehaladottságunk és minden 'műveltségünk' mellett is még mindig sokan vannak sorainkban, akik nem értenek az írás-olvasás mesterségéhez. A 6 éven felüli lakosságunk közül 665.078 ember nem ért a betűvetéshez. Annnyit jelent ez,

hogy általánosságban írni-olvasni nem tud 15,2%, vagyis 100 magyar ember közül 15. Ha ebből a szempontból nézzük a katolikus lakosságot, úgy azt tapasztaljuk, hogy valamivel az országos átlag alatt állunk. A katolikus analfabéták száma 16,5%, vagyis 100 katolikus ember közül majd 17 ember nem ír és nem olvas. Sokkal gyengébben állnak a gör. keletiek. Náluk 100 ember közül vagy 37 analfabéta. Kedvezőbb helyzetben vannak a reformátusok, akiknek 14,1 százaléka, az ágh. ev., akiknek 8,4 százaléka csak analfabéta. Legkevesebb analfabétát azonban a zsidók között találunk. 100 zsidó közül csak 4,4 százalék, azaz alig 5 ember nem tud írni és olvasni. Az országos átlagnál majd 10 százalékkal kedvezőbbben állnak. De sok szépítenivalónk van még ezen a téren!

Nem kisebb szépséghibának kell tekintenünk a *házassági elválásoknak* hihetetlen tempó-

ban történt gyarapodását. A mi jó atyáink idejében erről a szépséghibáról még alig hallottak valamit. 1896. után azonban már jelentkezik a baj. Évenként átlag 2193 házasságot bontottak fel. Így 100 ezer házasságra 57 elválás esett. Szinte hihetetlen módon emelkedik ez a szám az 1907. s a következő esztendőkbén. Ekkor a házassági elválások száma a 7000-nél is több volt; 100 ezer házasságra így már 152 házassági felbontás esik. Legsajnálatraméltóbb azonban a mának helyzete. 1921—22-ben ez a szám már 415-re emelkedett. Annnyit jelent ez, hogy 100 ezer házasság közül már 415 bontott fel. Még szomorubb lesz a helyzet, ha meggondoljuk, napjainkban hány elválás történik és hány házassági per fekszik a bírói asztalokon. Csak szépséghibának minősítsük-e ezt a bajt, vagy hibának minden szépség nélkül, tán nem is kell vitatkozni.

Szomorunak találjuk a helyzetet, ha megvizsgáljuk a mai Magyarország *gümőkörben* elhaltjaink számát. Még ebben a kis csonkaországban is olyan mértékben szedi áldozatait ez a betegség, hogy az elhaltakkal évről-évre fel lehetne állítani egy olyan hatalmas temetőt, amilyen a pécsi központi temető jelenleg, ahová pedig városunk immár több mint 20 esztendeje temetkezik. 1921-ben ugyanis nálunk 22.120 ember halt meg gümőkörben,

1922-ben 24973, 1923-ban 25225 és 1924-ben 24.630. Ha ezt a számot százalékban akarjuk kifejezni, úgy azt találjuk, hogy minden 1000 ember közül 3 hal meg gümőkörben, míg az általános halálózási arányszám 1000 lélekre 21,3. Annál nagyobb szerencsétlenségnek kell tekintenünk ezt a halálózási számot, mivel az emberiség legéletrevalóbb elemét, a fiatalos pusztítja. Ez a jelenség pedig már igazán nagy szépség-hiba.

Mi katolikusok tán nem is gondoljuk, hogy egy nagyon nagy szépséghibát szolgáltat számunkra az *ország fővárosa*. Számunk ott állandóan csökkenik, a teret lassan elveszítjük. 1873-ban a budapesti lakosságnak még 71,6 százaléka volt katolikus. Azóta állandóan fogyatkozunk, úgy hogy ez a szám 1910-ben 59,7-s 1920-ban már 59,1 százalékra csökkent. Míg mi állandóan kevesedünk, addig a zsidóság gyarapodást mutat. 1873-ban a főváros lakosságának 16,3 százaléka volt zsidó, 1910-ben 23,1 és 1920-ban 23,2 százaléka. Annnyit jelent ez, hogy Budapesten már majd minden 4-ik ember zsidó. Ezt a gyarapodást nem irhatjuk a természetes szaporodás javára, annál kevésbé, mivel Pezenhofer ismert néprajzi munkájában a zsidóság körében állapítja meg az egyke legérősebb pusztításait. Így tehát csak bevándorlásról lehet szó. Annál nagyobb szépség-hiba ez,

mivel ugyanakkor katolikus testvéreinknek vándorbottal a kezükben kell nekivágnok az újvilág ismeretlen útjainak.

Egy jellegzetesen pécsi szépségiháról is meg kell emlékeznünk. Ott találjuk ezt az Erzsébet tudományegyetemen. Ez a szépségihiba is egyenesen a katolikusok figyelmét kell, hogy megragadja. 1923/24. tanév II. felében a *pécsi egyetem*

hallgatóinak száma volt 1289. Ebből katolikus azonban csak 468 volt, míg a város lakosságának alig 9 százalékát kitevő zsidóság 593 hallgatóval volt képviselve.

Ezek talán már nem is szépségihibák, hanem a mai életnek csuf kinövéssei? Ennek megállapítását az olvasóra bizzuk.

Geosits Lajos.

Mi a legszebb Olaszországban?

Az adelsbergi cseppkőbarlang hat kilométeres csodaútja. Földalatti vizek dübörgése. Cseppköves templomboltozatok, szobák, szobrok, angyalfátylak. Kálvária cseppkőfakkal, tönkökkel, obeliszkekkel szegélyezve s e kanyargós út tetején a keresztet imitáló három hatalmas cseppkőoszlop. Útközben énekeled: „A keresztfához megyek...” Mindez oly fenséges. Egy gyönyörű álom megkövesedett öröm-bús könnyei.

A velencei Grand Canale gondolás éjszakája romantikus sóhajok közt: „Itt szeretnék élni...” A Szt. Márk-téren, hol az ezernyi galamb ad jellegzetességet a leghíresebb térnek, úgy érzed, hogy a béke kísér az evangelista gyönyörű templomába.

A Lidó hullámai, fővenye megfihatalít.

A Grotta Azurra Capri szigetén egy csodás álom az ártatlanság kék vizén. Minden evezőcsapás ezüst és gyöngyeső. Szeretnél lebukni a káprázatosan tiszta mélybe s együtt uszalnál a halacszkákkal e tündérorszámban. Fáj kijönni a napvilágra, pedig szemed előtt Sorrento. Mintha a lenyugvó nap utolsó sugara nemcsak a tengert, hanem a lelket is bearanyozná s telehítené a derű ezerszínű csillogásával, mosolyával. Aztán befutni vaporetón a kivilágított nápolyi kikötő panorámájába: Nápolyt látni és meghalni! Vagyis inkább ujjáéledni. Végigfutni a muzeumok képein, szobrain, pedig itthon egyet-egyet napokig megbámultál. Aztán a fenséges lelki hatások az örök város szent helyein. A hittől ihletett művészet csodái. Éjszakai gyertyafényes körmenet a Colosseumban, hol az őskeresztények vére hullt... A katakombák szent mélységei...

Mindig kevesebb lesz a szó az érzelmek kifejezésére. A szentkereszt, a szeg, tövisek előtt már csak a megrendült lélek áhítatos csendje marad meg: néma térdhajítás, lélekkokogás...

Melyik volt a legszebb a szemnek, a léleknek?

Még csak ezek után jött. Jött, mert él. Nem természeti szépség, nem szobor, nem kép, nem templom, nem ereklye. Egy élő valaki. Jött fehéren, szelíden, mintha a tiszta ostya indulna el az oltárról, mintha a szelid báránypép kelne fel a tabernakulum faláról. Jött angyali mosollyal. Beszélt idegen nyelven s mindenki megértette, mint egykor Szt. Pétert. Beszélt a kézműdolata, ajka, szeme, a lelke, a szeretete. Mámor ülte meg a lelkeket, ez volt az igazi lenyűgözés. Isteni hatalom képviselője; éreztük reánkáradását. Egyszerre szürke ponttá zsugorodott Adelsberg, Velence, Sorrento, Grotta, Nápoly; szent ereklyék, a sok-sok holt emlék, még Krisztus keresztje is, mert láttuk a legszebbet: Krisztus élő helytartóját, XI. Pius...

Nem tudok róla beszélni, mert most is látom, nézem lelkesen, gyönyöríttasan. Nem tehetünk róla, hogy így rajongtunk, hisz Ő volt a legszebb, a legnagyobb. Pedig oly egyszerű volt. De Krisztus fensége ömlött el rajta, a Szentlélek telje sugárzott le róla. A világnak ő az Atyja, a szeme örzi, óvja, vezeti. A szeme. Pihent-e rajtad édesanyád szeme, nézett-e rád álmodban angyal? Belenéztem e szembe s rámentekintett. A lélekig lát, megérti egy pillanat alatt minden vágyad s elmondatlan fájdalomodat. Beszél e szem, válaszol, biztatja felkapaszkodó lelkedet; megnyugtat s máris érzed a béke áldásait. Megáldanak szemei s tudod, hogy áldva vagy, s odavésznek az Ur közelébe. Mintha e szemek lennének a Reá bizott mennyek országa kulcsának kulcslyukai, melyeken betekintgélisz az égbe, honnan feléd néz, aki a Szentatyanál is szebb: az Ur.

Igy láttam, így volt. Soha nem feledhetem. Tekintete most is rajtam. Pius a legszebb a világon...

Herger Nándor.

Katolikus népmozgalmi statisztika. Augusztus hónapban a *keresztység* szentségében a székesegyházi plebánián 4, a belvárosban 7, az ágostontériben 26, a ferencrendiekénél 36, összesen 73 kisdéd részesült. *Szentségi házasságot* a székesegyházi plebánián 7, a belvárosban 5, az ágostontériben 4, a ferencrendiekénél 3, összesen 19 pár kötött. *Elhunytak* a székesegyházi plebánián 6, a belvárosban 5, az ágostontériben 16, a ferencrendiekénél 20, összesen 74 hívő.

Benczenleitner Viktor
műrás-mester, ékszerész és látszerész
Pécs, Irgalmasok-u. 1. sz.

Dús-választék kiváló svájci órákban;
Schaffhausen, Omega, Doxastb.
Ébresztők. Fallórák. Ekszerék.
Biszondü javítóműhely. Szolid kiszolgálás.

„És a szűznek neve Mária.“

A legelső nagy Mária tisztelő szent Lukács evangélista szavai ezek, midőn elmondja, miként tudta meg a Szent Szűz istenanyai méltóságát Gábor arkangyaltól. Szent Lukács Evangéliuma adja a legtöbb és legbájosabb epizódot Szűz Mária életéből. Nem hiába mondja róla a szent hagyomány, hogy ő festette meg a legelső Mária-képet, még pedig magáról a Szűzről, melyet most a római S. Maria Maggiore templom egyik kápolnájában őriznek, meg is festette a boldogságos Szűz egyéniségét a legszebb színekkel Evangéliumában. Most csak e néhány szavát figyeljük: „És a szűznek neve Mária.“

Mária neve! A héber nyelvben és általában a keleti népeknél minden egyes névnek megvan a maga jelentése. Ábrahám például sokaság atyját jelenti, Sára fejedelműt, Mózes vízből kihuzottat. Mária névnek különféle jelentése van. Tenger csillaga, vagy erős, hatalmas, fontos, vagy úrnő rejlenek Mária névben. Akármilyen és bármennyi jelentése is legyen Mária nevének, de a buzgó keresztény lélek előtt Mária név kedves név, a legkedvesebb nevek egyike.

Ég felé törő hangulatot kelt az estéli harang, mikor megszólal a távoli csendes völgy öblében és szét-

küldi bűgő hangját mint valami hárnőközt az egész vidékre, a völgy lakosaihoz és a hegykoszoru erdeiben vándorló utashoz. Végigszáll, végigbűg és eljut az alkonyat e Gábor arkangyala minden ember fülébe, hogy estéli köszöntésre szólítsa a Mária-tisztelő lelkeket. Milyen kedves ilyenkor az Űrangyala harangja! De Mária neve még ennél is kedvesebb hangzása a jámbor emberek fülében.

Bájos az a jelenet, mikor ártatlan kis gyermekszem sugárzik felénk, mikor édes mosoly ragyog a gyermek orcájáról, mikor gagyogó gyermekhang csendül meg fülünkben. Angyalian bájos a jelenet. De Mária neve még ennél is bájosabb és angyalibb a jámbor lelkek előtt.

Mennyeknek otthonát dicsőséges angyali karok hegedűzenéje töltse be. Oly dallam, melynek csak egyetlen egy hangja is elragadtató örömmámorába ringatta Assisi szentjét. Vegyüljön ez égi zenébe az isteni Bárányt követő fehér lelkek éneke: Ave Maria. Mily elragadó és csodás mennyei ének lehet ez! Ez Mária neve! Így hangzik igazában Mária neve. Ilyenféle mennyei melódiát énekelhetett Mária neve a szent Bernátok fülében. És ezért, mivel oly csodás kedvesség van e névben, ezért tudott örömet varázsolni a

szentek szívében, ezért tudott rőzsákat fakasztani a Máriatisztelők orcáján, ezért tudott lelkesíteni. Kapisztránokat és Hunyadiakat és ezért tudott szüntelenül hangzani a szentek ajkán. Mert Mária a legkedvesebb nevek egyike. Kedves olvasóm, legyen a Te ajkadon is gyakran Mária drága neve és meglásd, vidámság kél majd tenszivedben is!

Mária neve félelmetes név is. Különösen hangzik ez a mondottak után. Pedig így van. Mózesnek volt egy nővére, kit Mirjámnak neveztek el, mi tenger keserűségét jelenti, minthogy az egyiptomi sanyaru időkben született, mikor is a tenger keserű habjába dobták a zsidó újszülött fiukat. Az egyiptomi kivonulás után Mirjám nevét Máriára változtatták át és ez tenger csillagát jelenti, hogy mintegy jelezze és szemléltesse e név a szerencsés szabadulást Egyiptomból. A boldogságos Szűz Mária neve Mirjámra változik, vagyis Tenger keserűsége lesz ellenségeinek. Kik az ő ellenségei? A pokol elkárhozott lelki és a földön élő Máriát gyalázó emberek. „Ellenkezést vetek közötted és az asszony között, a te ivadékod és az ő ivadéka között; ő megrontia fejedet és te sarka után leselkedel“, ezt jövendőlte meg az Ur Isten a gonosz ördögnek és szüleink bukásánál. És azóta retteg a pokol fejedelme és

minden söpredéke egy asszonytól, a leghatalmasabb nőtől, Máriától, kinek ivadéka Jézus Krisztus. Retteg tőle, mint a tenger keserűségétől, mert letiporja fejét. „Egy hadsereg sem fél a földön annyira ellenségétől, mint amennyire félnek a pokol szellemei Mária nevétől!“ — mondja szent Germánusz. Lám-lám mennyire jó tehát kimondani Mária nevét, mikor az ördög kísért.

De Mirjám ő a gyalázó emberek előtt is. Uton-utfélen hallani gyalázó káromkodást. Nálunk Szűz Máriát, az olaszoknál Madonnát. Vajjon Mária neve nem tud lesujtani a gonoszokra? Hogy igen, mutatja egy nem is oly rég megtörtént esemény. Az amerikai Chile Santiagó városában megjelent „El Mercurio“ lap 1922. nov. 26-iki száma csodálatos és megrendítő esetet hozott. Egy Chrisogono nevű szentéletű francia ferencrendi szerzetes Copiapo kegyhelyen 1922. nov. első vasárnapján Mária-körmenetet tartott s az istentelen tömeg Szűz Máriát gyalázva nekirontott és szétzavarta a körmenetet. A szentéletű szerzetes megjövedőlte, hogy ily szörnyű gáztettért büntetésképen földrengés fogja érni a várost. Lelkében érezte, hogy ennek be kell következnie. Nem telik be 5 nap és 10-ére virradó éjjel a földrengés romba döntötte Copiapo városát. Mária neve Mirjám lett e város gonosz lakói előtt.

Ami a természet ellen van, Isten ellen van. (Hebbel.)
A Pécsi Katolikus Tudósító előfizetési ára az 1925. évre helyben 25.000 K, vidékre 30.000 K. Kérjük előfizetőinket és mindazokat, akiknek lapunkat megküldtük, hogy a díjat kiadóhivatalunkba mielőbb megküldeni szíveskedjenek!

Pirgl Boldizsár

újonnan átalakított
borbély és fodrász üzlete.
Manikür.

Pecs, Rákóczi-út 28. Mattyasovszky palota.

Mily szerencsétlenek tehát azok, kik Mária szent nevét megsértik.

Mária neve hathatós név a buzgók ajkán. Halljuk csak, mint énekel a Szent Szűz trubadurja, szent Bernát a Mária névről! „Ha kísértés dűhe zudul rád, ha szorongások és szirtek vesznek körül, tekints Máriára, hívjad Máriát! Ha büszkeség, góg és féltékenység nyomása alatt nyögsz, hívjad Máriát! Ha vétkeid sulya nyom, ha bűneid rettentő sebéből majd megzavarodsz, ha bűntetés félelmétől remegsz, ha búskomorság sötét fellegei gomolyognak fölötted, úgy hogy már-már a lábaid előtt tátongó örvénybe zuhannál alá, nézz föl és hívd Máriát! Veszélyben, bajban, aggodalomban hívd Máriát, mondd: Mária! Ez édes név sohasem legyen távol ajkadtól, sohasem távol szivedtől!”

„Mily csodálatos a te neved az egész föld kerekéségén” — zengi a zsoltáros Isten szent nevééről. Mária drága nevééről is elénekelhetjük a zsoltáros dalát. Csodálatosan hatal-

mas e név. Mária neve a lélek mindenféle baját mint valami sziklát morzsolja porrá, amiként megrontotta egyik legnagyobb bajnak, az ördögnek fejét. Ezért is lebeg ott Mária neve a szenteknek ajkán, szívében, lelkében, irásában, munkájában, halálának órájában. Lapozzuk csak végig élettörténetüket. Miről zeng ajkuk legtöbbször Jézus neve után? Mária nevééről. E nevet oltja be haladokló betegjeinek ajkába, lelliszi szent Kamill, e nevet írja leveleinek és irásainak legelsejére liguori szent Alfonz, e névre hajt térdet a ferences Paszkál testvér, e nevet ejti ki buzgósággal a kármelita Tamás testvér, úgy hogy halála után szívébe nyomódva látszott Mária neve. Bár csak mi is minél gyakrabban ejtőnk ki Mária nevét!

Jövő vasárnap lesz e kedves, féltelmes és hathatós név ünnepe. El ne felejtünk gratulálni Szűz Anyánknak névnapjára!

Uhl Antal.

Helyben és vidéken a legolcsóbban vállalok
pala- és cserép-fedői
munkálatokat anyaggal együtt is. **Tóth József** cserép-
és palafedőmester, Alsóbalokány-utca 75. szám.

CSIHÁLEK SÁNDOR

kárpitos- és díszítő PÉCS, Király-utca 34. szám.

KÉSZIT: kárpitozott bútorokat a legszebb és legdívatosabb kivitelben.

Istentiszteletek rendje.

I. Székesegyház.

Vasár- és ünnepnapokon:

- 7 ó. Énekes sz. mise, szentbeszéd a Corpus Christi kápolnában;
8 ó. Diákmise a nép oltárnál a tanítóképző intézet énekkarával, szentbeszéd;
9 ó. Káptalani ünnepélyes sz. mise a székesegyházi énekkar közreműködésével;
11 ó. Csendes sz. mise, szentbeszéd, női énekkar;
3 ó. Ünnepélyes káptalanj vecsernye;
6 ó. Szentbeszéd, utána litánia (novembertől április végéig 5 ó.)

Hétköznapokon:

- 7 ó. Csendes sz. mise népénekkel a Corpus Christi kápolnában;
9 ó. Káptalani énekes sz. mise a Mór-kápolnában.
2. A Notre Dame nőzárda temploma.
Vasár- és ünnepnapokon:
 $\frac{1}{2}$ 7 ó. Csendes sz. mise;
 $\frac{3}{8}$ 8 ó. Diákmise szentbeszéddelel;
 $\frac{1}{9}$ 9 ó. Diákmise a növendékek énekével;
 $\frac{1}{10}$ 10 ó. Diákmise a növendékek énekével;
4 ó. Litánia.

Hétköznapokon:

- $\frac{1}{7}$ 7 ó. Szentmise;
 $\frac{1}{8}$ 8 ó. Diákmise (az őszi és tavaszi hónapokban).

3. Városteplom.

Vasár- és ünnepnapokon:

- 6 ó. Csendes sz. mise, szentbeszéd;
8 ó. Ciszt. reálgimnázium sz. miseje;
9 ó. Polgári és elemi iskolák sz. miseje;
10 ó. Énekes sz. mise, szentbeszéd;
 $\frac{1}{12}$ 12 ó. Csendes sz. mise, szentbeszéd;
6 ó. Litánia.

Hétköznapokon:

- $\frac{3}{4}$ 7 ó. — $\frac{1}{2}$ 8 ó. Diákmise;
9 ó. Szentmise.

4. Irgalmasok temploma.

Vasár- és ünnepnapokon:

- 6 ó. Csendes sz. mise;
8 ó. Énekes sz. mise;
9 ó. Diákmise. (Felsőkereskedelmi isk.);
10 ó. Helyőrségi sz. mise;
 $\frac{1}{5}$ 5 ó. Litánia.

Hétköznapokon:

- 6 ó. Csendes sz. mise;
7 ó. Csendes sz. mise.

ELSŐRENDŰ JÓMINŐSÉGŰ BŐRKEZTYŰK

ugyszintén mindenféle orvosi kötszerek, sérvkötők stb. nagy választékban kaphatók. Mérték utáni rendelések is elfogadhatók.

Hamerli J. keztyűgyára Pécs.

(Cégtulajdonos: HAMERLI KÁROLY.)

Gyár:

Ferenc-u. 1. Telefon 130.

Üzlet:

Király-u. 5. (Pannónia szálló.)

5. Lyceum.

Vasár- és ünnepnapokon:

- 8 ó. Sz. mise és szentbeszéd a főreáliskolások részére;
9 ó. Sz. mise és szentbeszéd egész éven át. Ezen vesznek részt az egyetemi hallgatók.
10 ó. Sz. mise és szentbeszéd a tanoncok részére;

6. Agoston templom.

Vasár- és ünnepnapokon:

- ³/₄ 7 ó. Csendes sz. mise, szentbeszéd;
8 ó. Diákmise.
9 ó. Csendes sz. mise, latin énekkel;
10 ó. Énekes sz. mise, előtte szentbeszéd;
3 ó. Litánia.

Hétköznapokon:

- 7 ó. Sz. mise;
³/₈ 8 ó. Sz. mise.

7. Mindenszentek temploma.

Vasár- és ünnepnapokon:

- 9 ó. Énekes sz. mise, szentbeszéd;
4 ó. Litánia, szentbeszéd.

Hétköznapokon:

- 7 ó. Szentmise.

A „Credo“ zászlószentelése. Mint multikori számunkban közöltük a „Credo“ egyesület szeptember hó folyamán szerette volna a zászlószentelést megtartani nagyarányu ünnepségek keretében. Minthogy a „Notre Dame“ zárda apácai nem tudták a zászló elkészítését vállalni, a „Credo“ egyesület vezetősége a budai „Jó Pásztor“ apácaikat kérte fel a zászló elkészítésére, melynek Szent László képét, az országos hírű művész Ungváry Sándor tervezi. A zászló előreláthatólag decemberre fog elkészülni.

8. Havihegyi kápolna.

- 6 ó. Énekes sz. mise minden újhód szombaton.

9. Sz. Ferencrend temploma.

Vasár- és ünnepnapokon:

- 6 ó. Sz. mise, szentbeszéd;
7 ó. Csendes sz. mise;
8 ó. Énekes sz. mise (ünnepnapokon utána szentbeszéd);
11 ó. Sz. mise;
6 ó. Szentbeszéd (csak vasárnap) utána litánia.

Hétköznapokon:

- 6 ó., ³/₇ ó. Szentmise;
³/₈ 8 ó. Szentmise utána áldás;
10 ó. Szentmise.

10. Xavér templom.

Vasár- és ünnepnapokon:

- 8 ó. Csendes sz. mise, szentbeszéd;
6 ó. Litánia.

Hétköznapokon:

- 6 ó. Csendes sz. mise.

11. Pius kollégium.

Vasár- és ünnepnapokon:

- 8 ó. Csendes sz. mise, utána szentbeszéd.

Hétköznapokon:

- ³/₈ 8 ó. Csendes sz. mise.

A kálvária-kápolna bucsúja, a szent kereszt felmagasztaltatásának ünnepén, vagyis szeptember 14-én lesz megtartva, amely alkalomból reggel 7 órakor szent mise lesz a kálvárián, a rákövetkező vasárnap pedig vagyis szeptember hó 20-án kedvező idő esetén reggel fél tíz órakor a plébánia templomból körmenet indul a kálvária kápolnába, ahol énekes szent mise utána pedig szent beszéd lesz, melynek végzetével a körmenet visszatér a belvárosi templomba.

HIREK

Az iskolaév küszöbén.

Mennyi gyengéd aggodalom és mennyi reménység a szülő szívében, amikor így az iskolaév elején csókjával elhalmozva iskolába küldi gyermekét. Hogy él lelkében a vágy, hogy gyermeke számára az iskola legyen a szülői otthon munkájának folytatása. Gyarapodjék ismeretekben, növekedjék bölcseségben, de lélekben maradjon továbbra is az ő finom lelkü, kedves, engedelmes, az otthon levegőjét szerető jó gyermek.

Az otthon szellemét, tradícióját akarja érezni a szülő az iskolában is. Az imádságos lelkület, az Istent, a szűz Anyát szerető gyermekéi szív lángoljon és szeressen ezentúl még erősebben. Ezt akarta és vele együtt akarja nagyon sok szülő. Az az édesanya, aki nemrégén szeptember első napjaiban meggy gyermekével együtt, ott térdel az Ur asztalánál, hogy annak a Jézusnak a segítségével s az ő szellemében — akit szíviükbe fogadnak s aki eddig is ott élt a családban — menjenek az iskolába, tanuljanak és nemesedjenek.

Csak ez lehet a jó szülő kívánsága az iskolaév elején s csak ez lehet az a fő gondolat, amellyel a gyermek az iskola küszöbét átlépheti.

Amikor az iskolát úgy állítjuk tehát lelki szemünk elé, mint az otthoni, a családi, szülői munka folytatását és betetőzését s amikor a gyermek lelkét elsősorban a legna-

gyobb Mesternek igazságaival akarjuk megismertetni és boldogítani, nem vagyunk ellenségei a tudásnak és nem akarjuk, hogy a gyermeklélek elzárkózzék az ismeretek nagy tárházától. Sőt ellenkezőleg! Épen ezt akarjuk! A gyermek munkakedvét, erejét, ambícióját a leg-erősebb motívumokkal akarjuk fel-fokozni. S akarjuk, hogy az ismeretek palotáit úde, jó levegőjű vidéken építse, amelyet körüllegje az örök isteni igazságok szelleme.

Nem vagyunk ugyanis csak a tudásnak és a sok ismeretnek barátai. A sok ismeret még nem tesz jellemessé s a tudás maga még nem nemesít. Lehet valaki élő könyvtár, Lehet valaki elismert tudós, de e mellett lehet nagyon gyenge jellem s tudományát valósággal tolvajlámpásnak használhatja. Tudásból pedig, amely nem nevel becsületes embereket és nincs az ember boldogítására, nincs az emberiségnek haszna. Az ismeretek gyarapodjanak a kis gyermek lelkében, de vele arányban erősödjék az akarat, nemesbedjék a szív s boldoguljon az emberiség. Legyen olyan a mi iskolánk, mint az isteni gyermek iskolája. Ahol a gyermek igazán növekedik bölcseségben és kedvességben Isten és emberek előtt.

Geosits Lajos.

Olvassóinkat kérjük, hogy csak a lapunkban hirdető cégeknek vásároljanak!

Lapunk legközelebbi száma október 4-ére jelenik meg!

Önérzetes katolikus elsősorban katolikus cégnél vásárol!

Előfizetni lehet minden plébánián, a Jótékony K. Bazár és Klobačár József üzlethelyiségében!

Belvárosi egyházközség hírei :

Szept. 17-én assisi Sz. Ferenc sebhelyeinek évfordulóján reggel 6 órakor ünnepélyes sz. mise lesz a ferencrendieknel.

A belvárosi plebánia mária-gyüdi zárandoklata az idén szombaton, szeptember hó 5-én indul 7 órakor a belvárosi templomból. Ezt megelőzőleg r. 6 órakor sz. mise lesz. A zárandoklat a szokott uton halad s Szalántára érve d. u. 2 óráig pihenőt tart. Gyüdre kb. 5 órakor érkezik, hol rövid áldás van, utána pedig gyóntatás. Este 7 órakor felvonulás égő gyertyával a fájdalmas Szűz szobrához, hol rövid szent beszéd lesz. Másnap reggel 8 órakor énekes sz. mise, 9 órakor pedig szent beszéd lesz. A zárandoklat 10 óra körül indul visszafelé s este 7 óra tájban érkezik vissza a belvárosi templomba, ahol áldás zárja be az ajtatósságot.

Az iparösszasszonyok Mária-kongregációja e hó 3-án csütörtökön d. u. tartotta meg az első tagösszejövetelét a belvárosi plebánia tanács-terében, amelyen a tagok teljes számban vettek részt. A gyűlésen megállapították a kongregáció ezidei munkaprogramját s megbeszéltek az ünnepélyes tagfelvétel módzatait is, amely előreláthatólag december 8-án lesz megtartva.

A „Credo“ gyűlések ideje. Az eddigi szokás szerint a havonkénti rendes taggyűlések a hónap minden második szombatján voltak megtartva. Minthogy a tagok egy jelentékeny része ép szombaton akadályozva van a gyűlésen való megjelenésben, az egylet vezetősége elhatározta, hogy szeptembertől kezdődően a havonkénti rendes össze-

jöveteleket ezután a hó minden második szerdáján tartja, vagyis a szeptember havi összejvetel szerdán 9-én este 8 órakor lesz megtartva a Legényegylet disztremében. A gyűlésen a tagok megjelenése kötelező, s esetleges távolmaradásukat igazolni tartoznak. Minden katolikus ügy iránt érdeklődő férfit szívesen lát a férfiegylet vezetősége.

Választások az egyházközségben.
Az egyházközség alapszabályai értelmében a három év elteltével a képviselőtestületi tagok fele új választás alá kerül: ilymódon november hónapban 25 új egyházközségi képviselőtestületi tag lesz megválasztva.

Harangakciónk. Körülbelül négy hónapja, hogy megindítottuk akciónkat a háboruban elrekvirált harangjaink pótlására s bár a mai körülményekre való tekintettel az eredmény kielégítőnek mondható, mégis hiteink egy nagyon tekintélyes része eddig még távoltartotta magát akciónktól. Pedig az Egyházközség azt szeretné, hogy ezeket a harangokat az egész egyházközség adományai-ból lehessen beszerezni, miért is minden hívőnket arra kérünk, hogy tehetségéhez képest támogassa akciónkat.

Multiköri kimutatásunk óta a következő adományok folytak be:

Kirchner Hermanné 400.000 K.
100.000 koronát: Fesztl Karola, özv. Saághy Ferencné, Paulovics Miklósné, Varga Józsefné, Schreyer István, dr. Várady Jenő, dr. Koszits Ákos, Szikszay Margit, Madarász József, Dittler Aurél.

50.000 koronát: Gundrum család, Becker Györgyné, de Sorgo Miksáné, Kvell Adámné, M. F.-né, özvegy Vaszary Gyuláné.

30.000 koronát: Kovács János.

25.000 koronát: Barys József (aug.), Jeszenszky Mihályné (aug.), Menczel Ferenc, Fingernayel Mária, Deutsch Kornél, Braun Béla (jul., aug., szept.), B. E. (aug.).

20.000 koronát: Erhardt Jolán (aug.), Gyöcsi Vendel, Haksch Emilia (aug.).

15.000 koronát: Batory József (jul.) Rozgonyi György (jul.—szept.).

10.000 koronát: Batory László (9 hónapra), Hazenauer Ulrich (jul.—aug.), dr. Winkler János, Fetter Károly, N. N., Vinczellér József.

8000 koronát: Medveczky Gizella.
Kamatok 101.500 korona és 5 dollár 30 cent.

Harangjainkra az eddig (1925 aug. 31-ig) befolyt adományok összege: **16,274.500 korona és 79 dollár 30 c.**

Elvem:

kevés haszon, nagy forgalom!

Műhelyemben,
Ferenciek-u. 22. sz. (az udvarban)
a legdivatosabb

**férfi ruhák, női
kosztümök, köpenyek**
divatlap szerint a legszebb
kivitelben készülnek. Olcsó
és a legjobb **angol szövet-
ekkel** állók t. vedőim ren-
delkezésére.

Mindenkinél olcsóbb!

Szives pártfogást kér

Henézy József

férfi és női szabómester

Lakás: Bányfy-utca 26. szám.

AZ EGYHÁZ ÉLETÉBŐL.

A pannonhalmi bencések jubileuma.

Hétszáz esztendő már nemzetek életében is jelentős időszak és ezeréves nemzeti történelmünknek jelentékeny részével esik össze a pannonhalmi főmonostori templomnak a fennállása, melynek hétszázéves fennállását most ülik meg Szent Benedek magyarországi fiai. Szent Márton hegye, a mai Pannonhalmi alatt termékeny vidék terül el, ahol a „cruce et aratro“ működő szerzetesek alkalmat találtak arra, hogy a népet necsak az új hitben, hanem a civilizáció kezdetiben is oktassák. Virágzó falvak keletkeztek körülöttük, melyek szeretettel vették körül a tudós szerzeteseket, akik minden idejüket nekik szentelték. Pannonhalmi változatlanul összeforrott dicsőséges és szomorú időkben egyaránt a magyar néppel, amely mindenkor megtalálta útját a dombhoz, annak szent és tanító helyeihez. A magyar tudományosság kezdetei is innen áradtak ki egész napjainkig, amikor kultúránk és közoktatásunk jelentős részét kellene nélkülöznünk, ha Pannonhalmi valamiképpen kikapcsolódna a nemzet életéből.

A pannonhalmi ünnep, ennek a jelentőségteles templomnak a jubileuma országos jelentőségűvé vált

a tradíciók erejénél fogva, amelyeket felidéz és meg is erősít.

Pannonhalma az a hely, amely munkára bizakodó és öntudatos munkára tanít. Ha az ezrek akik a szent hegyen összegyűltek az ünnepekre, lelkileg megerősödvé távoztak és evvel az erős lélekkel folytatják mindennapi munkájukat, tovább folytatják azt az építést, amely Pannonhalmáról áradt ki és amely záloga a jövőnek. Az alap, melyen Szent István épített, még erős és eltiporhatatlan és csak rajtuk áll, hogy tovább építsünk azon és kijavítsuk a viharok okozta károkat.

Fascisták és katolikusok. Mint az olasz nemzeti irány pregnáns képviselőit szimpatikusan szoktuk mi magyarok a fascizmus néven ismeretes politikai szervezkedés: nézni. Szimpatikus különösen azért, mert a szociálistákkal szemben a nemzeti gondolat harcosai. Vezérük Mussolini, jó viszonyban iparkodik maradni az Egyházzal. De van az olasz nacionalizmusban Garibaldi és Mazzini ideje óta nagy adag vallástalanság is. Az ország egysége a pápaság megablása útján jött létre. A fascizmus a tekintély eredete, a törvény és jog forrása és egyéb alapkérdések körül is kiforrottan és fölületes. Így aztán meg-
esik, hogy sok vidéken a fascisták a katolikus szervezetekben látják az ellenséget. Legutóbb is több tartomány volt fascista kihágások színhelye. Parmában

megtámadták a kath. ifjusági szervezet vezetőjét, revolverrel meg is sebesítették. Reggio d'Emiliában megtámadták a „L' Era nuova” c. kath. folyóirat szerkesztőségét. A Vatikán hivatalos lapja már ismételt panaszkodik az ilyen üldözések miatt. Utóbb a Szentatya is szóvá tette az északolaszországi zarándoklatok fogadása alkalmával.

Olasz püspökök erélyes intézkedései a női divat tulkapásai ellen. Egyes olasz püspökök feltűnő szigorú intézkedéseiről olvasunk. A viterboi püspök például a papjait fenyegeti meg, ha nem elég erélyesen lépnek fel a templomba járó áldozni és gyönni kívánó nők decolletage-a ellen. A genovai érsekség rendeletet adott ki arról, hogy a templomba járó nők milyen előírás szerint öltözködjének, amely

Márovits

Andor

építési
vállalkozó

▼

Pécs, Ráth-u. 2.

egyébként ugyanaz, mint amely a Vatikán területén szokásos, azonban még azt is kívánja, hogy a nők pontosan bokáig érő szoknyát viseljenek. Az intézkedés eredménytelen járt. Az olasz nők vallásossága győzött a divat hőbortjai felett.

— **Meghalt egy híres dominikánus tudós.** 89 éves korában elhunyt P. Weiss Albert, a híres freiburgi dominikánus egyetemi tanár, akit nagyszámu tanítványai és tisztelői Freiburg világitó tornyának neveztek. A híres freiburgi katolikus egyetem egyik legjelentősebb tanára volt ez a tudós szerzetes, aki eredetileg világi pap volt és csak később lépett Szent Domonkos rendjébe. Itt szóval és tollal eredményes és nagy feltűnést keltő munkát végzett. Nagy tudományossága, szinte páratlan olvasottsága, soha nem ingadozó ragaszkodása az egyház tanaihoz világhírű tekintéllyé tették a freiburgi egyetem hitvédelmi tanszékén, ahol — mint maga írja önéletrajzában — egész élete szakadatlan figyelés volt az Ur vártáján és küzdelem a liberalizmus ellen. Főmunkája a „Kereszténység apologiája”, amely a többi közt magyar fordításban is megjelent. Ezenkívül egész sereg nagyobb munkát írt és fíradhatatlan irodalmi tevékenységet fejtett ki a szak-sajtóban és különféle folyóiratokban. Utolsó nagy művét, a „Lebensweg und Lebenswerk”-et a múlt évben pappászentelésének 57-ik évfordulóján fejezte be. A világhírű tudóst, akinek sok magyar tanítványa is volt óriási részvétellel temették Freiburgban.

Érdekes papi hivatások. Ilyenek nemcsak a külföldön, ha-

nem hazánkban is vannak. Az egyi szemináriumba egy aktív főhadnagy, a szombathelyibe egy aktív százados lépett be. A jezsuiták noviciusai közt pedig egy járásbíró és egy diplomás orvos is van.

A jezsuiták nem telepedhetnek le Norvégiában. A svájci katolikus távirati ügynökség osloí (krisztinái) jelentése szerint a storting (így hívják a norvég parlamentet) tárgyalta azt a javaslatot, amely megengedi a Jézustársaságnak Norvégiában való működését. Minthogy a szavazásnál a javaslat nem nyerte el a szükséges kétharmad többséget, a jezsuiták továbbra sem telepedhetnek le Norvégiában. Csodálatos és érthetetlen clogultság. Nem méltó kulturállamhoz.

Tóth Ferenc

műasztalos

Pécs

Zöldfa-utca 12.

Telefon 1-24.

Üzenetek.

B. G. Róma. Hangulatos írását köszönjük. Amint mi lélekben átéltük a leírt eseményeket, úgy olvasóink is élvezettel fogják olvasgatni. Az örök város hangolja a lelket. Azok az ezredéves emlékek nemcsak történelem, hanem kegyelem is. Nekünk egyszer egy jámbor asszony azt mondotta: Minden papnak el kellene mennie egyszer Lourdes-ba. Mi pedig azt mondjuk: Minden katolikusnak egyszer el kellene mennie Rómába. Sehol a világon nem gazdagodik az ember hite annyira, mint az örök városban. Akinek nem volt hite, hívővé lesz, s akinek volt hite, ott örömteljesen megtapasztálja hite elvont igazságait. Élvezze Róma szépségeit! A viszontlátásra.

K. I. Mucsi. Azt írja, hogy a véletlenül kezébe jutott állami blankettának megütközéssel olvasta a következő tételt: „Urvacsorai bor (mísebor)”. Látja, ilyet nálunk tenni szabad, de ilyenről beszélni nem szabad. Azt nem minősítik felekezeti izgatásnak, ha valaki egy évezred katolikus hagyományait, amelynek egészen természetesen az állami adókönyvekben is nyoma van, máról-holnapra megváltoztatja: de ha ezt a nagy nyilvánosság elé viszi, akkor — legyen meggyőződve róla — felekezeti izgatónak fogják mi-

nősíteni. Egyébként tanulhatnánk tőlük. Ez a protestáns államtitkár, vagy osztálytanácsos, vagy nem tudjuk kicsoda, imponál nekünk. Protestáns mivoltát a saját kis szomorú működési körében jobban értékesíti, mint nálunk sok katolikus miniszter. Neki a blankettákat kell ellenőrizni. Törli tehát a katolikus mísebor elnevezést és jóiú protestáns flegmával ír helyette urvacsorai bort. Törődik avval, hogy eddig megfordítva volt! Hogy ma is az ország óriási többsége katolikus, hogy talán a közvetlen főnöke is katolikus. Az úgy se veszi észre, s az ilyen kicsiségre nem néz. Gyávaságunkban van azért jutalmunk is: örülünk, hogy a katolikus mísebor legalább zárójelben megtúrte!

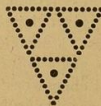
Felöltszerkesztő: dr. Hajós György.

Szerkesztőség: Várplebánia.

Kiadóhivatal: Agostontéri plebánia.

TENGLER
BERNÁT

NŐI KALAP DIVATÜZLETE PÉCS
KIRÁLY UTCA 11 SZ.
(Színházzal szemben.)

Alakit! Fest! Vasal!

ALLAGA RUDOLF

KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK GYÁRI RAKTÁR
PÉCS, SIKLÓSI-U. 3. SZ. TELEFON 11-50.

Mindennemű gabonás, lisztes, gyapju és szalma

ZSÁKOK

Elsőrendű anyagból gyártott legjobb minőségű
vizmentes és nyers

PONYVÁK

Magyar szálkenderből készült ipari és gazdasági

KÖTÉLÁRUK

Kézi és aratógép kévekötelek

matraczsávolyok, roletta vásznak, kárpitos kellékek, hevederek, tömlők, zsinegek, (spárgák) fonalak, tennisz hálók, függőágyak, lóhálók, nyugágyak, és az összes e szakmába vágó dolgok a legolcsóbb áron. — Kivánatra árjegyzékkel és mintákkal készségesen állok rendelkezésre.

Ortopéd

műcipőket szakszerűen készít

VARGA VINCE

cipésmester

Pécs, Ferenciek-utca 18.

Telefon: 5-07.

**SZOLID
ÁRAK.**

**PONTOS
KISZOLGÁLÁS.**

Mestritys Jenő Pécs

lakatosáru és gépgyár
Munkácsy Mihály-u. 35.

Készít :

Vasszerkezeti és
rácsmunkákat,
tűzhelyeket,
viz-, gőz- és
gázvezetéket,
fürdőszoba és
closettberendezést

Javit :

Lokomobilt,
gazdasági gépeket,
benzin és
nyersolaj
motorokat,
szivattyu
berendezéseket.

Autogén hegesztés.

A céghez tartozik a

Belvárosi Garage.

Olaj és benzinállomás.
Modern autójavitó műhelyek.

A világmárka turini

„FIAT“ automobil művek
déli dunántúli képviselője.

Fiat: személy, teher,
betegszállító és társas
automobilok.

Szolid árak!

Pécs város legolcsóbb bevásárlási forrása !

Pécs-baranyai

HANGYA

keresztény-, termelő-, értékesítő- és
fogyasztási szövetkezet.

Iroda : Király-u. 14. Telefon: 13-85.

Főüzlet : Jókai-tér 11. Telefon: 13-20.

I. fiók : Szigeti-országút 19.

II. „ Míndszent-ucca 2.

III. „ Mecsekszabolcsi-út 21.

IV. „ Ágoston-ucca 46.

V. „ Olasz községben.

VI. „ Rácváros községben. Tel. 13-19.

VII. „ Szederkény községben.

Fűszer-, gyarmat-árak. Ruházati cikkek.

Rövidárak legnagyobb választékban.

? Hogyan küzdünk a drágaság ellen **?**
Jegyezzünk „HANGYA“ üzletrészeket!
10 üzletrész 16.000 korona.

ALAPÍTOTT 1882.

TELEFON: 179. SZ.

A pécsi országos kiállításon aranyéremmel kitüntetve!

GANTER FERENC

katonai és uri öltöny készítő

Egyenruházati tárgyak raktára
valamennyi fegyvernem részére

PÉCS, KIRÁLY-UTCA 23. SZ.

Kötszer-, gummi-árú
pipere-, kozmetikai- és
fogápolási cikkek

a legszolidabb áron kaphatók!

Éden

arckrém

főraktára:

Éden drogéria

Király-utca (színház mellett).

Cégtulajdonos:

Édenhoffer Gyula.

Klein Béla

műasztalos
butorraktára

PÉCS Deák-utca 3.

Volt Jardin Bár.

TELEFON 600.

Legnagyobb választék
kész lakásberende-
zésekben.

Angster József és fia

Orgona és harmoniumgyár R. T. Pécs.

Orgonák

elsőrangú
kivitelben.

Kitűnő hangú
harmoniumok

mindkét
rendszerben.

Uj homlokzatsipok, átépítések,
javítások és hangolások ^{a legjutá-}
_{nyosabban.}

PÉCSEGYHÁZMEGYEI

JÓTÉKONY KERESZTÉNY BAZÁR

R. T.

Pécs, Ferenciek-u. 35. szám. A sz. Ferencrendiek épületében.

Telefon 199. sz.

Lisieuxi kis Teréz

szobrok, érmek,
szentképek,
faliképek.

Kegyártárgyak, imakönyvek, rózsafüzérek stb. nagy
választékban.

Az új tanévre könyvek, mindenmű tanszer,
papír- és írószerek kaphatók. —

Repülőgépcskék, ólomkatonák, öltöztető babák, fölfújható
ballonok stb. raktáron.

Ha jól, előnyösen és olcsón

akar ruházkodni, úgy ne mulassza el

PÁLL ÖDÖN

nagyáruházát ≈: SZÉCHENYI-TÉR 18. ≈ meglekinteni.

Szövet és confectio nagy raktár.

Angol

Holland

Magyar

Cseh

gyártmányú gyapjúszővetek!

Covercot

Kotschmen

Burberi

Gabardin

nagy választékban!

Férfi-,

Fiú-,

Gyermek-

öltönyök.

Csikos nadrágok.

Valódi angol impr.

esőköpenyek.

Fregoli kabátok.

Elsőrendű saját szabóműhely mérték szerinti rendelésekre,

ahol a legkényesebb igényeket kielégítő munkák készülnek!

Dunántúl Könyvkiadó Rt. Egyetemi Nyomdája Pécs.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

I. éviolyam 6. szám.

TARTALOM :

Havihegyi Boldogasszony. *Dr. Á. F.*

Az élet szépségéhibái — számokban. *Geosits Lajos.*

Mi a legszebb Olaszországban? *Herger Nándor.*

„És a szűznek neve Mária“. *Uhl Antal.*

Az iskolaév küszöbén. *G. L.*

Alapigazságok. *Falusi pebános.*

Az istentiszteletek rendje Pécsen. — Katolikus

népmozgalmi statisztika. — Hírek. — A belvárosi

egyházközség hírei. — Az egyház életéből. —

Üzenetek. — Hirdetések.

ÁRA 3000 KORONA.

Ha jól, előnyösen és olcsón

akar ruházkodni, úgy ne mulassza el

PÁLL ÖDÖN

nagyáruházat ≈ SZÉCHENYI-TÉR 18. ≈ megtekinteni.

Szövet és confectio nagy raktár.

Angol

Holland

Magyar

Cseh

gyártmányú gyapjuszövetek!

Covercot

Kotschmen

Burberi

Gabardin

nagy választékban!

Férfi-,

Fíú-,

Gyermek-

öltönyök.

Csíkos nadrágok.

Valódi angol impr.

esőköpenyek.

Fregoli kabátok.

Elsőrendű saját szabóműhely mérték szerinti rendelésekre,

ahol a legkényesebb igényeket kielégítő munkák készülnek!

Dunántúl Könyvkiadó Rt. Egyetemi Nyomdája Pécs.

PÉCSI KATOLIKUS TUDOSÍTÓ

I. évfolyam 8. szám.

TARTALOM :

Mindenszentek. *Dr. Á. F.*

A plebánia. *Dr. Sipos István.*

Az önmegtagadás és korunk. *Dr. Hauser Imre.*

Visszaemlékezés a katolikus nagygyűlésre. *G. L.*

Egy pécsi katolikus intézet centennáriuma. -y-

Novemberi levél. *Kocsis László.*

Katolikus könyvesház. *(czi Z.)*

Figyelő. *(hb.)*

Tudnivalók a beteglátogatásokról.

Hogyan viselkedjünk az esküvőkön?

Hajnali misék. — Novemberi kalendárium. —

Hírek. — Az egyház életéből. — Üzenetek. —

Hirdetések.

ÁRA 3000 KORONA.

Pécsyegyházmegeei Takarékpénztár R. T.

Kardos Kálmán-utca 11-13. sz. Telefon 465.

Elfogad betéteket előnyös kamatra. — Leszámitol váltókat.
Folyósít kölcsönöket.

Illatszerek, kötszerek, háztartási
és gazdasági cikkek, benzin,
padlóolaj stb. **KORAL** krém,
és **KORAL** szappan
egyedüli lerakata

WERLE GYULA

PÉCS, KIRÁLY-UTCA 42.

Özv. Schmidt Józsefné
szijgyártó, nyerges és
bőröndös üzlete.

Pécs, Irgalmasok-u. 16.

HORVÁTH

motoros fafűrészelő,
tűzifakereskedése és
daráló malom telepe
Majláth-u. 8. Tel. 468.

Mindennemű fűszerárú a leg-
olcsóbb napi árban kapható.

Köves Gusztáv

fűszer és csemege-kereskedőnél
Pécs, Széchenyi-tér 14. sz.
Telefon: 42.

Uri és női kalapüzem!

Nagy választék a legmo-
dernebb külföldi és saját
gyártmányú kalapokban
gyári áron.

Kertész Ferenc
Pécs, Király-utca 42. szám.
Telefon: 9-65.

Budapest, VIII., Luther-u.
Átalakításokat a legmoder-
nebb formákra vállalunk.

Varga Gyula

kocsigyára
és raktára

Pécs, Rákóczi-ut 34. sz.

Romeisz György

Pécs,

Siklósi-u. 12. sz. Tel. 47.
bádog-, réz- és fémárugyár

Kénporzók, permetezők, külön-
féle butorveret, épületvasalás
és löszerszámveret nagybani
gyártása.

Nikkelezés és galvanoplasztika.
Vízvezeték és fűdőszoiba be-
rendezések készítése és fel-
szerelése. Tűskésdrót nagyban
és kicsinyben.

Pálinkaüstök készítése.

Mindennemű lakatos és
bádogos munkákat, víz-
vezeték-szereléseket és javi-
tásokat jutányosan és pon-
tosan készít a

Julián

lakatos, bádogos, sod-
ronyfonó és szita árú
üzem

Acélsodrony ágybetétek,
drótszövetek és szita-
árúk állandóan raktáron.
Legolcsóbb árak! Szak-
szerű munka!

Üzem: Pécs, Szigeti o. u. 87.
Tel. 10-66.

Tudnivalók a beteglátogatásokról.

Betegeinkhez idejében hívassuk el az Úr szolgáját, amíg a beteg eszméletén van.

A beteget készítsük el arra, hogy a pap megjelenése nem jelent a halál bekövetkezését, hiszen a szentségek megerősítik a beteget s így könnyebben meg is gyógyulhat.

Terítsük le az asztalt fehér abrosszal. Az asztalra tegyünk fészületet, két, lehetőleg megszentelt gyertyát, továbbá kevés sót, kenyéret, vattát, egy pohár tiszta vizet és szenteltvizet.

Amíg a pap a szentségeket kiszolgáltatja, a beteg hozzátartozói és az összes jelenlevők csendben térdenállva imádkozanak.

Ha a beteghez későn hivatnak papot, a hozzátartozók Isten előtt a felelősség alól nem vonhatják ki magukat.

Hogyan viselkedjünk az esküvőkön ?

Mivel a házasság ép oly szentség mint a többi, azért felvétele vallásos szertartás és megfelelő áhitat között történik. Ha megjelenéssel meg akarod tisztelni a házasulandókat, illő komolysággal viselkedj és imádkozz az új pár boldogságáért.

Esküvőkor ne menj az első padsor és szentély rácsa közé, ne vedd el mások elől a látást.

Ne beszéljess, ne járd össze-vissza, hanem ülj be a padba s ott várd meg a szertartás és a szentbeszéd végét.

A szentélyben a jegyespár s a hozzátartozó násznép foglalhat helyet.

Esküvő végén felállással tiszteld meg az új házaspárt s engedj nekik helyet az illő kivonuláshoz.

Mivel a jókivánatok kifejezése tisztán társadalmi szokás, ezt végezd el a templomon kívül.

A Pécsi Katolikus Tudósító előfizetési ára az 1925. évre helyben 25.000 K, vidékre 30.000 K.

PÉCS LEGRÉGIBB FEHÉRNEMŰ ÜZLETE!

KRAUSZE IGNÁC

PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 16. SZ. TELEFON 184.

ÁLLANDÓAN NAGYRAKTÁR MINDEN-
FELE VÁSZNON, ASZTAL, ÁGY, NŐI-
ÉS FÉRFI FEHÉRNEMŰEKBEN.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Mindenszentek.

Epen ma látogatóm volt. Messze vidékről jött, tengeren túlról s tele volt tapasztalattal és megfigyelésekkel. Ha az ember az újvilágból hazajön az óhazába — úgy mondják — igen sok régi dolgot lát meg új színben és értékben. Az én emberem mesélhetett volna felhőkarcolókról és tengeri szörnyekről, miket hajóknak neveznek, mesélhetett volna vashidakról, melyek városrészeket kötnek össze, s amelyeken vasutak futnak és villamoskocsik járnak az emberek fölött szédületes magasságban. Mesélhetett volna Párizs éjjeli ragyogásáról és a Montmartre éjjeli szentségimádásáról, amelyek mind a modern kornak jellegzetes alkotásai. De az ő lelkét az óhazában nem ezek a csodák ragadták el, hanem egy kis ház, amelyben néhány éve csak hogy egy szent lakott.

Az én látogatóm Lisieux-ben is volt. Bejárta a szobákat, amelyekben néhány évvel ezelőtt a kis Teréz játszott a babáival. A babák ott állnak sorban, szép fehérre mosott ruhákban, hosszú szőke hajjal, álmodozó kék szemekkel, mintha nem hinnék el, hogy a kis Teréz itt hagyta őket örökös szakítással. Olyan a lakás — körülnézett és butoraimra mutatott — akár csak egy, semmi különös rajta és mégis olyan nehezen szakad el az ember onnan. Érezni, hogy ott egy szent lakott.

Nemrégien ismerőseim tértek vissza Itáliából. Umbriában jártak és az Alvernán, ahol a nagy szent Ferenc imádkozott. Úgy érezték, hogy el nem mondhatják e megszentelt helyek varázsát. Mintha látná még az ember a szent lábnyomait és megtalálná kövön és fákon a szent keze érintéseit.

Néhány hete csak, hogy magam is Rómában jártam. És én sem tudom elmondani a szentek lakoszobáinak varázsát. Kedves, szép szobák, ahol szent Ignác írta rendjének híres törvényeit; ahol szent Tamás az Oltáriszentség himnuszát költötte. Ahol szent Aajos tanult és vizsgára készült, ahol nérei szent Fülöp gyermekekkel játszott! S ahol szent Franciska betegeket ápol s Agnes és Cecilia szegényeknek alamizsnát osztogatott.

Ma egy-két kő és fal jelzi sokszor csupán a helyet, amelyen szentek éltek. De a jószáguk illata lengi körül e kis szobákat. S ha ünneplő ruhába öltöznek, olyanok, mintha egy kis darab mennyország szállott volna a földre.

Ünnep, Mindszentek ünnepe. Testvérek, milyen ünnep lesz az, mikor meghasad a kárpit fölöttünk, s szentjeinket nem emberkézzel megépített szobáikban találjuk meg, hanem azokban a hajlékokban, amelyeket számukra az Ur készített!

Dr. A. F.

A plebánia.

Plebániák alatt az egyházmegye azon legkisebb területi részeit értjük, melyek mindegyikének tulajdon temploma, meghatározott népe és saját igazgatója, lelkipásztora van.

Minden plebánia egy-egy család, a hívek a családtagok, a plebános az atya. A plebániái családnak otthona a plebánia-templom. Itt születünk a természetfölötti életre a kereszttség által, itt van a mindennap terített családi asztal: az áldoztató oltár, innen indulnak ki a házasulók életüknek immár együtt haladó ösvényére, ide térnek vissza az eltévelyedettek és elfáradtak, itt emlékezünk meg a végleg elköltözöttekről, egy szóval: itt játszódnak le az emberi élet legfontosabb eseményei.

Baj van az olyan családban, melyben laza a családi kötelék, ahol a családtagok nem törődnek egymással, ahol kerülnek az otthon.

A plebániái családban sem szabad meglazulni a családi köteléknek. Kell hogy a hívek ismerjék lelki atyjukat, és az ismerje övéit; hogy a hívek hallgassák pásztoruk szavát és kövessék őt. Ne csak egyszerű kétszer lássák őt az életben, mikor éppen kénytelenek vele.

hanem állandó összeköttetésben legyenek a pásztorral, aki felelős értük, és akinek vajmi bajos lehet a számadás, ha azt sem tudja, kik tartoznak az ő nyájához. Már csak azért is nagy baj a túlságosan kiterjedt plebánia, mert ilyenben a legjobb akarat mellett is lehetetlen a pásztornak ismernie övéit. Azonban sajnos kisebb plebániákban is elegenden vannak olyanok, akik a plebániához való odatartozandóságukat nem ápolják, a plebánia életében nem vesznek részt, szinte nem is ismerik plebánosukat. Az Egyházzal való együttérzés és együttélés a plebánián keresztül valósul meg, és ahol hiányzik ez, nagyon könnyen elnyomorodik az Egyházzal való együttérzés is.

Kell hogy a hívek szeressék családi otthonukat, a plebánia-templomot és ahelyett, hogy kerülnek azt, inkább örömet látogassák.

Megvannak persze e tekintetben a plebánosnak is a maguk kötelességeik. Otthoniassá, vonzóvá kell tenniük a plebánia-templomot híveik számára. Olyan szellemi táplálékot kell nyújtaniuk a tanításokban, mely oda vonzza a híveket.

Igyekszik is ezt tőle telhető-

leg mindegyik megtenni. A híveken áll, hogy családi otthonuktól el ne forduljanak. Az egyleti életnek soha sem szabad oda fejlődnie, hogy a hívek plebánia-templomuktól elvonasának. A legősibb és legfontosabb egyesület a plebánia; ennek a hivatása, hogy minden vallási szükségletet kielégítsen; a plebánia-templom istentiszteletin kell első sorban résztvenniük a híveknek. Ott jön össze az egész nyáj; ott fejeződik ki a családi összetartozás; szegény és gazdag, egyszerű és előkelő egyek ottan Isten színe előtt; valamennyiért mutatja be minden vásár- és ünnepnap a szentmisét a plebános. Igaz, hogy a mai változott viszonyok közt más egyetemekre is szükség van. De azok sohasem függetlenítsék mintegy magukat a plebániától, ne vonják el a híveket a plebánia-templomtól illetve közös istentisztelettől, hanem inkább egyik legszentebb feladatuknak

tekintésük a plebániái együttérzés fejlesztését, világi apostolok nevelését a plebánosok segítségére. Épen a hitbuzgalmi egyetek tagjai legyenek azok, kik a saját plebánia-templomukhoz való ragaszkodásuk, öntudatos katolikus életük által másokban is erősítik a plebániával való együttérzést, a testvériességet, a gyakorlati kat. életet.

Igy fog a világot átfogó katolikus szolidaritás — apró láncszemekből — kialakulni, az egyházzal való együttérzés elevenné, a lelkipásztori munka eredményessé válni. Törődünk tehát plebániáinkkal, vegyünk részt annak életében, kapcsolódjunk be munkájába és istentiszteletébe, érdeklődjünk hirdetésményei iránt s minél több eleven, pezsgő életű sejtje van az Egyháznak, annál virágzóbb és elevenebb életű maga az Egyház is.

Dr. Sipos István.

Benczenleitner Viktor

műrász mester, ékszerész és lálszerész
Pécs, Irgalmasok-u. 1. sz.

Dús választék kiváló svájci órákból;
Schiffhausen, Omega, Doxastb.
Ébresztők. Fallórák. Ékszerek.
Bisprendü javítóhely, Szolidáris Kiszolgálás.

CSIHÁLEK SÁNDOR

kárpitos- és díszítő PÉCS, Király-utca 34. szám.

KÉSZIT: kárpitozott bútorokat a legszebb és legdivatosabb kivitelben.

Az önmegtágadás és korunk.

(P. F. U. Faber nyomán.)

Gorkij Maximnak van egy novellája, melynek címe: „A csavargó.” Ebben a művében a főhős Promtovnak ilyen szavakat ad a szerző a szájába: „Ki nem állhatom azokat az embereket, akik állandón kétfelé tépik önmagukat.” Ezek az emberek ideálok megvalósítására vállalkoznak, pedig mik az ideálok? Falábak, mondja ő, miket akkor találtak fel, mikor az állatember elkezdett a hátsó lábain járni, így meglátta az eget és feltette magában, hogy elérni annak tisztá kékségét. Azóta az ember falábakon jár és mind a mai napig ezeknek segítségével tartja magát hátsó lábain!

A cinizmusnak ezt a netovábbját könnyű volna elintézni azzal, hogy egy csavargó mondja és világnézetül szellemi szédelgésre berendezett agyak fogadják csak el. Olyan emberek, akik nem veszik észre, hogy a hátsó lábain járó ember akkor lesz igazán az állatnál is kevesebb és kisebb értékű lény, mikor azokat a bizonyos „falábakat”, eszményi törekvéseinek támaszait valahogyan eldobja magától. De tudjuk, mire céloz Promtov. Tudjuk, hogy kacagásának fahangú csengése annak a szivettépo panasznak gúnyos leértékelése akar lenni, ami a szent Pálok ajkán fakad a kétféle erőből: más törvény a tagokban, más hatalom a lélekben! Tagadó válasz a krisztusi felhívásra: „Aki követni akar engem, vegye fel keresztjét!” Szánakozó lesajnálása a szentek önmegtágadó keresztrefeszülésének. Megvetése a szívnek, mely önként koszorúzta tövissel önmagát, hogy megmentse kamráiba zárt kincseit. De akinek füle van a hallásra, kihallja a gúnykacajból, vagy az őszinte megvetésből is a szenvedélyek bilincseinek csörrenését, reményvesztett rabok rothadó romlását, tespedő, tunya tehetetlenségét.

Sajnos, sokan nincsenek tisztában az önmegtágadás lényegével, amiről itt szó van. Ha valaki azt állítja, hogy ő az önmegtágadást átengedi azoknak, akik szentek akarnak lenni, arról tesz ugyan bizonyosságot, hogy nem osztja teljes egészében azt a tévedést, melyet szavai tulajdonképpen magukba zárnak. Az ilyen ember tudja, hogy az önmegtágadás szükséges a tökéletességhez. De az a körülmény, hogy az Egyház az önmegtágadás bizonyos tényeit, p. o. a bőjtöt minden gyermekétől az örök kárhozat büntetésének terhe alatt megköveteli, arról tanuskodik, hogy nemcsak a tökéletességhez, hanem egyáltalán az üdvözüléshez az önmegtágadás nélkülözhetetlenül szükséges.

Ha csak arról volna szó, hogy az önmegtágadás mikéntjét a mai élet követelményeihez kell szabni, lehet ezen óhaj mellett bizonyítékokat felsorakoztatni, de ellene is. Mert ha igaz is, hogy korunk gyengébb idegzetű, mint atyáink, akik idegeikkel nem sokat bibelődtek, az is igaz, hogy az Egyház hivatása változatlan:

bizonyosságul szolgálni a világ ellen. S ha korunk főhibái a luxus és a puhaság, e főbűnök ellenorvossága mindig az önmegtágadás lesz. Azért az önfegyelmzés fokának leszállításáról nem, csak gyakorlásának módosításáról lehet szó. És ebben az Egyház mindig bölcs alkalmazkodást tanúsított. Mikor XII. Leónak a bőjti fegyelem szigorúsága miatt panaszokdtek, a bőjti rendeletet orvosokkal vizsgáltatta felül, s a mai bőjti fegyelem is a módosításnak, nem a fegyelem lazításának mesteri példája.

Az sem döntő bizonyíték az önmegtágadás ellen, hogy a mai idők túlságos munkakövetelménnyel lépnek fel. Az egyház legmunkásabb szentjei, a nagy misszionáriusok ciliciumot viseltek. Az aszketikus írók pedig arra figyelmeztetnek, hogy a megfeszített munka, még az apostoli munka is, külső önmegtágadás nélkül inkább megkeményíti a szívet, mint megszenteli.

Vannak olyan írók és lelkek is, akik azt állítják, hogy a Gondviselés által küldött megpróbáltatások türese untig elég alkalmat adnak az önmegtágadás gyakorlására. Ez feltétlenül igaz. És amennyiben ezen állítás azt akarja mondani, hogy az emberekkel való érintkezés, a hivatásbeli kötelességekkel járó megpróbáltatásoknak a bűnbánat szellemében való készséges elviselése többet ér, mint száz önkéntes önmegtágadás, azt feltétlenül elfogadjuk. De abból, hogy egyik dolog fontosabb, mint a másik, semmi esetre se következik az, hogy e másik haszontalan, vagy nem fontos. Sőt azt kell mondanunk, hogy hacsak önként vállalt önmegtágadások útján bizonyos készséget ki nem kovácsoltunk lelkületünkben bűnbánati cselekedetek végzésére, nem valószínű, hogy tökéletes hasznot merítsünk azon megpróbáltatásokból, melyeket az Isten atyai keze mér ránk.

Bármikép latolgatjuk tehát az önmegtágadás ellen felhozott nehézségeket és kifogásokat, úgy találjuk, hogy a legmodernebb idők is az önmegtágadást hangsúlyozottabban teszik kötelességünké, és a módosítások, melyeket napjaink viszonyai sürgetnek, csak az önmegtágadás gyakorlásának mikéntjére vonatkoznak, nem annak mélységére és szigorúságára.

Dr. Hauser Imre.

Aki sohasem tagadott meg magától megengedett dolgot, attól nem lehet elvárni, hogy a tiltottat is mindig megengedjeda. S. St. Mill.

Helyben és vidéken a legolcsóbban vállalok
pala- és cserép-fedői
 munkálatokat anyaggal együtt is. **Tóth József** cserép-
 és palafedő nesi'er, Al-óbalokány-utca 75. szám.

Visszaemlékezés a katolikus nagygyűlésre.

Az őszi hónapokban évről-évre megismétlődő katolikus nagygyűlések nem az a célja, hogy létezésünkről jelt adjunk. Erre elegendő sokkal kisebb megnyilatkozásunk is. Mi ilyenkor dokumentálni akarjuk, hogy vagyunk és élünk itt nagyon sokan, akik a katolikus egyház zászlaja alatt harcolunk, hogy elég erősek és elég feyelmezettek vagyunk arra is, hogy az ország előtt mutassuk meg bátor hitvallásunkat. Azt is mondhatnók, mi azért jövőnk össze ilyenkor, hogy az életre új erőt s bátortást merítsünk és megtaláljuk azt a helyes ösvényt, amelyen haladnunk kell a magyar katolicizmus és magyar haza boldogulása felé.

Seregszemle.

Ki számlálná meg a hatalmas néptömeget? Hozzávetőleges becslések szerint kétszázezer emberre tehető. Még az ellenséges sajtó is elismert egyszázhatvan ezer résztvevőt. Oriási szám ez már magában is. Ilyet csak a katolicizmus tud produkálni. De ne csak a számot nézzük! Nézzük a tartalmát, mélységét is. Ebben a tömegben van élet, elevenség, van katolikus élniakarás. A nyilvános ülések méretei, a szakosztályok gyűléseinek látogatottsága és magas színvonalra azt mutatják, hogy a magyar katolicizmus nehéz napjaiban sem esik kétségbe és a sors feléje dübörgő szekerét nem nézi ölbetett kezekkel, hanem akarattal, felemelt lelkiülettel száll szembe a veszéllyel és küzd és harcol, ami csak nem győz. A magyar katolicizmus seregszemléje fényesen, impozánsan sikerült.

Az Élet Királya előtt.

A katolikus nagygyűlések vezére

és centruma az Élet Királya, Jézus Krisztus. Feléje törekszik minden, köréje csoportosul mindenki. A gondolatok, az igazságok, a tervezgetések mind körülötte jegecesednek ki. Minden gondolatnak Ő az inspirálója, minden tervnek Ő a betetőzője.

Az impozáns menet a Szent István bazilikából az Országház-terre vonul. Krisztus az Oltáriszentségben közöttük. Amerre csak megy, lobogók, virágokkal és szőnyegekkal feldiszitett utcák, kivilágított ablakok jelzik a szíveken uralkodó Király diadalútját. Az Országház-teret reflektorokkal világitották; ott áll a nyolc óráki vilamos hangérsítő. Itt beszél Zadravecz püspök az Élet leghatalmasabb Királyáról, Jézus Krisztusról. A magyar katolicizmus így hódolt vezére előtt és így demonstrált Krisztusa mellett!

A kemény beszéd.

Valóban nagyon kemény beszédek voltak azok! A szónokok úgy állottak ott a pódiumon, mint a magyar katolicizmus vonagló, beteg lelkeite előtt. Szavukban volt finomság, volt retorikai készség, volt irodalmi szépség, volt bámulatreméltó tudás, de volt mindenekelőtt kíméletlen igazság. Nagyon jól tudták, hogy ők a nemzet vatesei, akiknek hivatásuk, hogy megmondják bajainkat. A szépitgetés mit sem használ, az önámítás még nem szünteti meg a bajt. Lássunk tisztán és tudjuk meg, hogy betegnek vagyunk, megromlott a lelkiületünk.

A lelkek az **elégedetlenség** lázában égnek. Gonosz lelkek járnak közöttünk, akik az elégedetlenség forradalmi csóváit széthintik a lelkekben.

Ma itt az elégedetlenség! Elégedetlenkednek a szűkölködők, a nyomorgók, kétségbeeséssel a holnapra gondolók, de elégedetlenkednek az anyagi jólét révébe beérkezettek is.

Több tartalom a lélekbe!

Ha megtaláltuk a betegség csiráját, nincs fontosabb és sürgősebb feladatunk, mint az orvosság megállapítása és annak alkalmazása, hacsak esztelen gyermek módjára az életrenóvaló erőket nem akarjuk elvetni magunkból. Ilyen öngyilkosságra pedig nem szánhatja rá magát a magyar katolicizmus és a magyar nemzet. Az orvosságot megtalálták. Regeneráló erejét a népek és nemzetek életretámasztásában a történelem folyamán nem egyszerűen tapasztalhattuk. Ezt az orvosságot a nagygyűlés elnöke adja, amikor az egész magyar katolicizmus színe előtt kijelenti, hogy mai katasztrófális helyzetünkben nincsen sürgősebb feladatunk, mint a hitélet mélyítése. A lelkek telítődjenek meg több tartalommal, legyen bennök több keresztény szellem, valósítsanak meg önmagukban és környezetükben minél többet a krisztusi életből és krisztusi gondolatvilágból.

A lelkek regenerálódásának ez a nagy ereje pedig az Oltáriszentségből indul ki. Azért is a magyar katolikus világnak elsődrendű feladata a hitélet mélyítésére a szentségekhez való járulás. Erőt kapunk ezáltal a keresztény erények gyakorlására: közelebb

jutnak egymáshoz az ellenségek, barátokká lesznek az idegenek és testvéreké a barátok. Bátor hitvallás ez! És annál értékesebbnek találjuk a nagy világ számára, mivel ezt az orvosságot nem is papi ember ajánlotta elsősorban, hanem a nagygyűlés világi elnöke, gróf Zichy János.

Az ember lelki megreformálásának útja ez. S ha az egyes emberek megjavulnak és Krisztus szellemében élnek és cselekesznek, megerősödik maga a nagy társadalom is. Új életerő kezd pezsegni a beteg ereiben s csakhamar az élet pírja jelentkezik a most még beteg magyar katolikus társadalom arculatán!

*

Az országos katolikus nagygyűlést okt. 13. délután 6 órakor az ország hercegprímása berekesztette. A beszédek nem hangzanak többé, a gondolatok, az eszmék azonban tovább élnek. Élnek mindazok lelkében, akik ott voltak a nagygyűlésen, de élnek mindazok lelkében, akik rólok tudomást szereztek; ott él a magyar katolikus társadalom lelkiületében.

Hogy a krisztusi gondolatok, a nemzeteket regeneráló erők a lélekből kilépjenek, az most már tőlünk, mindnyájunktól függ. Legyen bennünk igazi krisztusi szellem s uralkodjék sorainkban a krisztusi szeretet és csakhamar látni fogjuk a nagy csodát, épen, egészségesen és diadalmasan támad fel a magyar katolicizmus és a nagy Magyarország! **Geosits Lajos.**

Elsődrendű ruhák készülnek

Imrő György

angol szabónál

Pécs, Teréz-u. 15. Telefon: 6-10.

Allandó nagy választék
elsődrendű angol szövetekben.

Egy pécsi katolikus intézet centennáriuma.

(Amikor a címet már leírtam, akkor jutott eszembe, hogy felesleges a „katolikus” szó, mert ha már egy pécsi intézet száz éves multra tekinthet vissza, az csak — katolikus lehet. Pécs minden kulturális intézményének az alapja katolikus s még az egyetem se létesülhetett volna kat. egyházi segítség nélkül.) A napilapok már hírt adtak arról, hogy a Emerikánum magyartól képező Székese gyházi Árvaház nov. 8-án ünnepli fennállásának 100. évfordulóját. Történeti adatok szerint ez az első ilyenmő intézet Magyarországon.

Ismert dolog az, hogy a pécsi püspökséget alapító nagy királyunk a székesegyház fenntartására jelentékeny birtokot adományozott, melynek jövedelmét azonban nem emésztí fel a székesegyháznak s összes egyházi és világi személyzetének fenntartása, úgygyogy u. n. fölös jövedelme is van, dacára annak, hogy több plebániának kegyura és több iskolának is fenntartója. Ebből a fölös jövedelemből alapította a pécsi székeskáptalan 1825-ben a Székese gyházi Árvaházat, melyben a mai napig a szegény árva fiúknak száza nevelkedtek. 1916-ban Zichy Gyula gróf megyéspüspök a Deák-utca 8. sz. alatti püspökjavadalmi házat hozzácsatolta az árvaházhoz. Ekkor a kettős intézet Szent Imre tiszteletére az Emerikánum nevet kapta.

Az árvaházban 1916 előtt nemcsak középiskolai tanulókat vettek fel, hanem elemistákat is, sőt iparostanoncokat is. Az árvaházba való felvétel pilanatanától kezdve a fiúk teljesen az intézet anyai gondjai alá kerültek, mindennemű szükségletükről az inté-

zet gondoskodott, nemcsak ellátást kaptak, hanem ruházatot, iskolai felszerelést, gyógyszereket, sőt ha valamelyik fiú elvégezte iskoláit, vagy iparában felszabadult, akkor az intézet teljes fehérenmő- és ruhakelengyével is ellátta az életbe való kilépés előtt, sőt még egy kis útravaló pénzt is bocsájtott rendelkezésére, amivel az életet kiűn a világban megkezdhetette.

A nov. 8-i ünnepségnemcsak a 100. évfordulónak, hanem az idén épült lételemetes internátus felszentelésének is ünnepe lesz. A régi árvaház 18-as létszáma 1916-ban 48-ra, ezidén pedig 128-ra emelkedett.

A centennáris ünnepségnprogrammja a következő: 9 órákor Te Deum a székesegyházban, fél 11-kor az új épület felszentelése, melyet Zichy Gyula gróf kalocsai érsek, pécsi apostoli adminisztrátor személyesen fog végezni; az intézeti kápolnában Veni Sancte az új évszázadra; a nagy teremben fog ezután lefolyni a százév történetének ismertetésével kapcsolatban a régi és új növendékeknek megemlékezése a régi és új jötevőkről, a hatóságoknak és a kultusz-, valamint a népjóléti miniszter képviselőinek és a pécsi tanítézetek képviselőinek üdvözlése, a Kegyelemes urunk beszéde és áldása; az intézet énekkara énekel. A régi növendékek meg fogják koszorúzni a régi előjárók sírjait. Délután fél 5 órákor egyházzenei hangverseny a székesegyházban, mely egymagában is nevezetes eseménye lesz nov. 8-ának.

Ez a centennáris ünnepségnországos vonatkozásban is érdekes esemény lesz s épp ezért hisszük, hogy Pécs város érdeklődése fokozottan fog ezen ünnepségnfelé fordulni.

—y—

Novemberi levél.

Már hamuszínű ruhában jár a haldokló természet s csak a temetők öltöznek fel a krizantemumok és a novemberi dérré nevető aprószirmú katalinvirágok meleg pompájába. Minden muzsika decrescendóba hull vissza: a nyári lombok zenéje, a kék ég himusza, a nap sugar dala; csak a temetők éneklék a soha el nem múlás örök dallamát. Az élet, mint egy fáradt hegedős, a hervadó ősz tarka nyoszolyáján álmadozik; november első alkonyán pedig az álmadozó temetők felébrednek, virágokat bontanak a néma, hideg göröngyökön, fényt gyűjtanak a szenvedő és tragikus világ felhői alatt.

Csodálatos élet. Halottak estéjén a halál énekel vissza az élőknek. Hallod-e testvér, ezt a midszenti esti muzsikát? Látod-e, hogy minden-szeniek hidegibboros estéjén a halottnak hitt gyökérszálak kifakadnak a deres rög alól, régen nyugodt halottak visszajönnek vizitálni az ittmaradtakhoz? Mikor te telve a rezignáció mélabújával könnyeket dalolsz az eliramló élet katafalkja felett, akkor borul eléd a temetők kivirágzott élete s mint az induló, marsot dobol a füledbe, hogy túl hervadáson, özi borongáson, túl melankolián és csüggedésen van egy másik boldogabb világ. A temetők a tanui. Letagadhatatlan dokumentálói annak a hitnek, hogy a sir nem örök otthon, a halottak nem nihil országában vándorlók és búsan bujdosolók. Az a gyertyaláng, amelyet te gyújtasz ma este a kedvesnek, örök fény; a boldog lélek gyűjtja s mégis ide átvilágol; az a sirhant, amelyet te koszorúzol akár olesó pléhkoszorúval, aki piaci ősi rózsával, nem foszló csontot, kiaszott koponyát, emberi hamut takar, hanem az örök ország lakójának lelkét idézi, csalogatja vissza ebbe a mulandó világba vígasztalásul.

Kell ez a hívogatás, testvér. Kell a temető ébredő élete a mai dekadens embernek, akinek lelkében az ördög észrevétlenül kioltogatta a túlvaló élet mécsesét. Kell a temető gazdagsága, terhes ősi pompája, a sirok felgyűló gyertyalángja, a koszorúk illatozó garmadája, kell a halottak midszenti vizitje, hogy mindig éber legyen a lélek, mint az éjjeli őr s ne merészleje kioltogatni e földi élet megszűnésének sívár, keserű tudatával az életentűli lényeket és csillagokat.

A temető, minden midszenti esti temető erről a hitről muzsikál s ezekkel a csillagokkal reflektorozza be a te életedet és a mi nirvánás, penészes gondolatvilágunkat. Gyermekkoromban olvastam egy dekadens magyar írótól: szeresd a temetőket, mert ott valami elkezdődik... Most töled kérdezem, testvér, mi kezdődik? Az a halkszavú, beteg magyar író nem merte akkoriban leírni. En leírom: — az örök Elet.

Minden virágos, gyertyalényes midszenti temető az örök élet kapuja. Lépj be rajta: Isten örök tartománya vár.

Kocsis László.

A halál eszméje csak addig rettentő, míg benne az elválás eszméje a viszontlátás gondolatával nem egyesül. B. Eötvös József.

KATOLIKUS KÖNYVESHÁZ

Egyház és kultúra. Irta *dr. Walter János*. — A mai modern ember rengeteg adatot talál Walter könyvében az Egyház kulturtevékenységéről. A liberális lapok kedvenc szállóigéit cáfolja meg a szerző ügyesen és logikusan. A művelődés minden ágából, a technika és szellemi kultúra minden vonalán fölényes adatokat felsorakoztatva előttünk áll az Egyház kulturtevékenységének óriási ereje. Különösen ajánljuk e könyv megszerzését azoknak, akik a modern eszmék katolikus forgatagában a régi helyébe új kultúrpaotákat szeretnének állítani. Aki e könyvet végigtanulmányozza, az meggyőződik, hogy nincs más alap, mint az Egyház. Nem volt a múltban s nem lesz a jövőben sem.

A boldogság útja. Irta *Müller Lajos S. J.* — A I. kötet két galambszárnyát, az imát és az önmegtágadást mutatja be a szerző vonzó előadásban. Különösen az önmegtágadással foglalkozik szakszerűen és részletesen. Könyvének ez az értékesebb és praktikusabb része. Lelkivezetők ügyesen használhatják a gyónatárszékben és katolikus előadásaikban. De a katolikus hitéletet élők is sok praktikumot sajátíthatnak el Müller könyvének áttanulmányozása után. Az önmegtágadásról szóló érvei szigorúak, de nem kegyetlenek s épen ezért inkább vonzanak, mint elidegenítenek. Okos könyv és jó könyv Müller páter aszketikus munkája.

Életproblémák. Irta *dr. Madarász István*. — Akik előtt probléma a hit, a teremti, az ember származása, a lélek tevékenysége és halhatatlansága,

azoknak ajánljuk Madarász hitvédelmi könyvét. A fölényes tudós és a melegsívű íróművész találkozunk e könyvben, hogy mindenkit átsegítsenek az életkérdések homályos utain a tisztább régiók felé. Nagy érdeme Madarász könyvének, hogy a hitellen és kétségektől agyonzúzott mai embert nem megrémíti, nem agyonterheli, hanem felemeli, szárnyakat ad neki, a hit és lélek végtelen szépségű szárnyait. A szerző jelzi, hogy hitvédelmi előadásainak első sorozata ez a könyv. Várjuk a többi életproblémára is a krisztusi tanítás feleletét.

Robinson szigetén. Irta *Finta Sándor*. Nemzedékek kiadása. — A dunántúli ismert nevű költő ebben a verses könyvében eljutott a katolikumig. Megtalálta világnezetét. Ezért kell róla megemlékeznünk könyvesházunkban is, a Máriás-vers írója, a karácsonyi ének szerzője s a katolikus iskolában működő poéta megérdemli, hogy lehar színekkel tele- rakott verseskönyvét melegen ajánljuk olvasóinknak.

Az élet glóriás művészetéről. Irta *Andrássy Kálmán*. A Szív kiadása, Bpest. — Két részre oszlik ez a könyv. Első részben az élni nem tudó modern lélek kanyargós útját változja s bemutatja a katolikus életművészet forrását. A második részben a XIX. században élt katolikus lelki élet négy művészeit állítja. **Élénk.** Könyvének különösen ez a része vonzó és tanulságos, mert a társadalom minden rétege képviselve van egy-egy nagy életművész portréjával.

(czí Z.)

Lapunk legközelebbi száma december 6-ára jelenik meg.

FIGYELŐ.

A katolikus nagygyűlésről a liberális sajtó is megemlékezett s fanyar rövidséggel vázolta az eseményeket. A 10—15 év előtti kihívó, cinikus leki-csinylést hiába kerestük volna hasábjain. Akkor részletesen ki-gyűnyolta a nagygyűlés minden mozzanatát s felekezeti béke-bontásnak bélyegezte az élni-akarás minden megnyilvánulását. Kormánybeavatkozásért kiabált nem egyszer, mert a magyar érdekeket féltette attól a kato-licizmustól, mely ezer esztendőn át fenntartotta ezt az országot. Most másképp mutatta meg mér-hefellen ellenszenvét. Nem szőtt a „fekete reakció” előtöréséről, nem mondta, hogy a hallgatóság soraiban csak egynehány falusi anyókat s pár fényes reverendás falusi papot látott, hanem be-számolójának szűkszavúságával harsogta, hogy a „magyar” sajtó szemében milyen jelenték-telen esemény az, ha kétszáz ezer katolikus gyűl össze tanácsko-zásra...

Pedig a nagygyűlésen nem-csak hitbuzgalmi kérdésekről volt szó, hanem megvitatták a keresztény magyarság legfajóbb és legelevenbevágóbb kérdéseit. De hát mit érdekli ez a magyar nyelvű sajtót? Mi köze van a liberális fajvédelemnek a ma-gyar problémához? A magyar lélek bánata, öröme, keserősége előtt idegenül, értellenül áll. De mikor a pozsonyi zsidóság az egykori primási palota tükör-termében ünnepelte a jeruzsá-

lemi zsidó egyetem megnyitását, akkor a budapesti liberális sajtó hasábos tudósításokban dühön-gött az örömtől, kézzelfog-hatóan bizonyítva, hogy lelki-leg és szellemileg teljesen egy-nek érzi magát — nem az őt be-fogadó és nagyúri módon eltartó magyarsággal, — hanem a pa-lesztinai zsidókkal.

Az ostobaság, vakság beszél-het csak beolvadásról, elvegyü-lésről, asszimilációról, s egyéb félkegyelmű jelszavakról. Ennek a beolvadásnak látszata csak addig él, míg az okos alkalmaz-kodás úgy kívánja, de mihelyt gazdaságilag, társadalmilag meg-erősödik a faj, a simulékony al-kalmazkodás eltűnik s helyébe lép a dacos, kihívó, a hatalmá-ban elbizakodott szembehelyez-kedés a befogadó néppel. Mint-ahogy Erlich G. Gusztáv de-mokrata törzsfőnök mondta be-csületes nyíltsággal: ha kell, még az ördöggel is lepaktálok, hogy a keresztény irányzatot legyőzzem.

Az Országos Ev. Lelkés-z-egylet elismeréssel adózott Pro-hászka püspöknek és Révész prelátnak a felekezettel való békés együttműködés szűk-ségességét hirdető beszédeikért s egyben igéri, hogy az ev. lel-készi kar mindenütt ott lesz, ahol az együttérés és barátság ápolásáról van szó. Ha ez igé-relet megnyugtató tettek követik, akkor üdvözöljük a baráti kö-zelédést. De amíg protestáns testvéreink szüntelenül, beteges

érzékenykedéssel emlegetik képzelt sérelmeiket, amíg egyházi lapjaik meg nem értő durvasággal támadják a katolicizmust, addig teljesen reménytelennek tartjuk a társadalmi együttműködés megvalósulását. A magyar katolicizmus évtizedek óta úgyszólván egyedül vívja titáni harcát a liberális szédelgéssel, szabadgondolatus népbutitással és a szociáldemokrata terrorral szemben. Hol van a protestantizmus akkor, mikor minden pozitív hitű embernek közös frontot kellene alkotni a felforgatók ellen? Szomorúan tapasztaljuk, hogy hangadói közül nem egy a liberalizmust védelmezi és félti a „Iekete reakciótól”. Majd ha mind többen és többen lesznek azok a józan gondolkodású protestáns papok és írók, akik az ország ellenségét nem a katolikusokban keresik, akiket a gyűlölet és elfogultság nem vakít el, akik értékelni tudják a katolicizmusban rejlő nemzetfenntartó erőt, akkor majd beszélhetünk a társadalmi együttműködésről — komolyan.

(hb)

Hajnali misék. A vártemplom Corpus Christi kápolnájában, a belvárosi, az ágoston-téri plebánia-templomban és a Xavér-templomban nov. 29-től karácsony vigíliájáig minden nap reggel 6 órakor Rorate lesz.

MOLTER ANTAL VÁSZNÁRU, FEHÉRNEMŰ
ÉS RÖVIDÁRU ÜZLETE
PÉCS, JÓKAI-TÉR 3. SZÁM.

Ajánlja olcsó, szabott árak mellett fenti cikkeit.

HIREK.

„Credo” férlegyesület taggyűlését november 11-én, szerdán este 8 órakor tartja a Belvárosi Katolikus Kör dísztermében. A gyűlés programmpontjai között szerepel a kiküldöttek beszámolója az országos credo-díszgyűlésről.

A Katolikus Legényegylet november 8-án műsoros estélyt rendez. — Nov. 15-én a műkedvelő gárda Németbolyban vendégszerepel. — Nov. 22-én Katalin-bál, amikor szinre kerül a „Falusi verebek” c. Gárdonyi szindarab. — 29-én az első adventi felolvasó estély.

Iparasszonyok kongregációja összejöveteleit november 4-én és 19-én tartja a belv. templom tanácstermében.

A pécsbelvárosi egyházközség karácsonyi vására. A tavalyi karácsonyi vásár mintájára a belvárosi egyházközség az idén is megrendezi azt. Az előkészületek már folynak. Hiszszük, hogy a mult évi eredmény nem marad el az idén sem. A vásár ideje december hónap első napjai — a vásár helye a Legényegylet.

Az Asszonyszövetség november hónap két tanfolyamot rendez. Hétfőn és csütörtökön d. u. 6—8 óráig szabászati, szerdán és pénteken d. u. 6—8 óráig kézimunka tanfolyam. — A szerdai tanfolyam 6 órákos ismeret-terjesztő előadással kezdődik, melyet a Sörház-utcai áll. el. leányiskola tanszülete rendez. — Ugyancsak szerdán és pénteken d. u. 6—8 óráig van a közös munkaóra, amelyen a karácsonyi vásárt készítik elő.

Belvárosi r. k. egyházközség megválasztotta képviselőtestületét. Három esztendeje, hogy megalakult a pécsbelvárosi egyházközség. Az alapszabályok értelmében a képviselőtestületi tagok fele három esztendőnkint kisorsoltatik és azok helyébe új tagok választatnak. Ez a választás október 11-én volt a belv. polg. leányiskola helyiségében. A választás alapján az egyházközség képviselőtestületi tagjai a következők lettek. Rendes tagok: Liber György dr., Günther Mihály dr., Hamerli József, Angster Emil, Almássy István, Boér Pál dr., Bors Béla, Darvas Tivadar, Dusbaba Vilmos, Gianone Virgil, Drumum Károly, Hamerli Károly, Hrubán Ferenc, Keszthelyi Gábor, Koszits Ákos dr., Mestrits Jenő, Molnár József, Madarász József, Pintér

Ferenc, Rapp János, Rihmer Aladár, Somssich Sándor, Schaeurek Ráfael, Szabó Géza, Szigeti Ede. Póttágok: Imrefi Imre, Molter Antal, Pápa János, Schwarz Károly, Tóth Aladár, Pinterics Lajos, Vörös János.

Vermes—Hollósi sirjánál. A kommun idején martirhalált halt Vermes Gyula és Hollósi Adám csontjai itt porladnak a pécsi központi temetőben. Tavaly a keresztényszociálisták értékes siremlékkel látták el sirjukat. Azóta is a keresztény nemzeti gondolat hívei gyakran keresik fel a nemes eszmék vértanúit. Halottak-estéjén meg különös módon is meg akarnak emlékezni róluk. A hősök emlékoszlopánál tartott gyászünnepegy után, úgy 4 óra felé, a Vermes—Hollósi sirra is leteszik az elismerés koszorúját. Legyünk minél többen ott és így rójuk le a hálás kegyelet adóját a keresztény nemzeti eszme mártírjai sirjánál!

A keresztényszociálisták „Arany János Önképzőköre” 15 esztendő jubileumát november 15-én, vasárnap ünnepli meg. Délőtt 11 órakor lesz a díszközgyűlés, este 8 órai kezdettel meg a jubiláris díszelőadás.

ELSŐRENDÜ JÓMINŐSÉGŰ BÖRKEZTYŰK

ugyszintén mindenféle orvosi kötszerek, sérvköök stb. nagy választékban kaphatók. Mérték utáni rendelések is elfogadhatók.

Hamerli J. keztyűgyára Pécs.

(Cégtulajdonos: HAMERLI KÁROLY.)

Gyár: Ferenc-u. 1. Telefon 130. Üzlet: Király-u. 5. (Pannónia szálló.)

Novemberi kalendárium.

1. Mindenszentek ünnepe. Pünkösöd után XXII. vasárnap. Búcsú a Mindenszentek templomában. — Este megemlékezés a halottakról.
2. Halottak napja. (Minden pap 3 sz. misét mondhat.)
5. Sz. Imre, a magyar ifjúság védőszentjének ünnepe.
8. Pünkösöd után való XXIII. vasárnap.
15. Pünkösöd után való XXIV. vasárnap.
19. Magyarországi sz. Erzsébet ünnepe.
21. Boldogasszony bemutatásának ünnepe.
22. Pünkösöd után való utolsó vasárnap.
29. Advent első vasárnapja.
30. Sz. András apostol ünnepe.

Ortopéd

műcipőket szakszerűen készít

VARGA VINCE

cipésmester

Pécs, Ferenciek-utca 18.

Telefon: 5-07.

**SZOLID
ÁRAK.**

**PONTOS
KISZOLGÁLÁS.**

Olvasóinkat kérjük, hogy a lapunkban hirdető cégéknél vásároljanak.

Előfizetni lehet minden plebiánán, a Jótékony K. Bazár és Klobucsár József üzlethelyiségében.

AZ EGYHÁZ ÉLETÉBŐL.

Vallásszabadság Oroszországban.
Csak egy-két képet adunk belőle: Két kat. papot 3 évi börtönrre ítélték, mert a katekizmust magyarul írték egy árvaházban. Ugyanezen árvaház igazgatójője két esztendő kapott, mert nem akadályozta meg a hitoktatást. — Egy odessai rabbit saját édes fia jelentette fel, mert őt a vallásra oktatta. Ezt is — horribile dictu — elítélték. — Egy koedukációs iskolában (ahol fiúk, leányok vegyesen vannak), egyik 14 éves fiú agyonlőtte „vetélytárs”-át. Mindketten t. i. ugyanazon iskolásleánytársukba voltak szerelmesek. A hatóságok az esetet elismerték és a gyilkos fiút nem büntették meg azzal az indoklással, hogy épen ilyen szilaj, elszánt, vértől vissza nem riadó ifjúságra van a kommunizmusnak szüksége, hogy győzelemre vigye a világorradalmat.

Érdekes papi hívatás. A belgiumi Poligny trappista-kolostorában fogadalmat tett egy ismert nevű volt diplomata: *Van Cruyssen báró*. Szerzetbe lépése előtt milliárdokat érő vagyonát szétosztotta a szegények között.

A katolicizmus ébredése Portugáliában. Azóta hogy 1908-ban királygyilkos szabadkőművesek köztársaságá proklamálták hazájukat, példátlan üldözéseket szenvedett az Egyház Portugáliában. A lissaboni patriarchát elkergették, a szerzetesrendeket eltörölték, az iskolákból száműzték a hittant, a világi papság

politikai jogaitól megfosztva inségben nyomorgott. Így van ez még most is. De az újjáéledő katolicizmus hajnalhasadása gyanánt örömmel vesszük tudomásul, hogy egyelőre politikamentes társadalmi tömörülés indult meg „*Centro Catholico*” néven, melynek tagjai kötelezik magukat, hogy világnézeti kérdésekben a tiszta katolikus elveket vallják és támogatják. A szervezkedés élén a portugál püspöki kar áll.

Az irodalmi Nobel-díjat idén novbertita nyerte meg. Tavasszal megindult lapunk első számában hírül adtuk, hogy Undset Sigrid norvég írónő visszatért az Anyaszertegházba. Akkor némelyek vállvonogatva tértek napirendre az „ismeretlen irodalmi nagyság” megtérésének ügye fölött. Most a világ legtekintélyesebb irodalmi kritikusaiknak zsűrije mondott ítéletet a modern szépirodalom képviselőinek értéke fölött s a pálmát a Nobel-díj alakjában ennek a katolikusnak lett norvég asszonynak adta, akit Magyarországon talán azért nem ismertek még eddig, mert amit írt, az a lélek szépségének, a tisztaságnak gloriifikálása volt.

Az öneláldozás jutalma. Brive-ben (Franciaország) 13 apáca ápolja a város és környék betegeit a kórházban. Fizetésük összesen 33 franc és 33 centime havonként. A 13 apáca összes fizetéséért sem lehetne kapni egyetlen világi ápolónőt. A minap az apá-

cák közös sírhelyet kértek maguknak a temetőben. A szocialista városi tanács még ezt a csekély kérést is megtagadta, jöllehet az orvosok is támogatták az apácák kérvényét. Ilyen a fanatikus egyházgyűlölők halája.

Pedagógia botrány Strassburgban. A „megváltott” Elsass fővárosában országos tornainnepélyt tartottak a francia középiskolák vagy 30.000 diákkal. Megjelent a köztársasági elnök is. A fiúk mind laikus iskolákból valók voltak, 14—18 év között. Sokakat közülük egy rosszírú utcában szalásoltak el. Akik pedig a városon kívül fekvő kaszárnyákban aludtak, azoknak ezt az utcát jelölték meg, mint amely a legrövidebb út a város és a kaszárnyák közt. Ez az utca úgyszólván elejétől végig nyilvános házából áll. Este 9-től éjfélt után 2-ig a legbotrányosabb jelenetek folytak le benne. Hosszú sorban jöttek a fiúk. Sokan szenvedélyüktől, sokan kíváncsiságtól hajtvá. Sokakat rossz erkölcsű egyének csábítottak. Mocskos beszédektől visszhangzott a környék, és a szegény elcsábított diákok egész serege hatolt ama házakba, ahonnan kielégített állati szenvedéllyel, de undorral telt szívvel szokás kijönni. Rendőrség a közelben nem volt. Az egész — szinte világraszóló skandatumot nem is a laikus tanárok, hanem újságírók fődözték föl, akiknek kérdésére két fiú bevallotta, hogy csak 14 évesek! — A laikus nevelés gyümölcsének illusztrálására több példa — úgy hisszük — nem kell.

Önérzetes katolikus — katolikus cégnél vásárol.

Üzenetek.

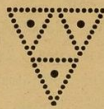
G. K. Feked. 1. Igaz örömmel csatlakozunk a mozgalomhoz, amely Pécs utcáinak neveiben a mult nagyságának kíván hódolni. Igaza van, nem szégyen az, hogy ifjú lelkek gondolatát karolja fel az ember. A léleknek nincsen arasszal mérhető kora — hanem örökkévaló. Fiatalemberek sokszor jobban érzik meg bizonyos gondolatok korszerűségét vagy értékét, mint mi. Szívesen vesszük, ha lapunkba a kérdést szövést. 2. Komoly tárgyú képeslapok gyűjtését mi is helyesljük s ha alkalomadtán bejön, szívesen állítjuk rendelkezésére gyűjteményünket. — **Dr. H-né, Pécs.** Mi intézményesen nem rendezhetjük — sajnós — ezt az ügyet, de egyéneknél magunk is készséggel állunk a mozgalom szolgálatába. Keresztény családjaink mindinkább megértik, hogy milyen jó az — jót tenni. Ha csak egy ebédet adnak, vagy amikor a megengedett határokon belül katolikus egyetemi hallgatóink estélyt rendeznek — egy kis anyagi segítséggel támogatja őket, már is tett valamit. Bár sokak lelkében ébredne fel ez a gondolat, s bár mindenkinek megüzenhetnők ezt a bátorítást: ha csekélység is, amit ad, ha szegénységéből való, amit ad, csak adjon és izelje meg a jótékony szeretet édeségét. — **S. Mecsekszabolcs.** Másodszor is foglalkoztunk beküldött írással. Szép és kedves, amit mond és felette szükséges erről a kérdésről szólni. De lapunk kereteit túlhaladja. Az a kérésünk, bontsa fel szép értékesét apróbb kis cikkekre és úgy felhasználjuk. — **K. L. Dombóvár.** Hangulatos cikkét köszönjük. Olvasóinkat már is elkényeztette. Minden hónapban várják írását.

Felelősszerkesztő: *dr. Hajós György.*
Szerkesztőség: *Várplebánia.*
Kiadóhivatal: *Agostontériplebánia.*

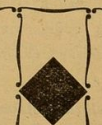
TENGLER BERNÁT

NŐI KALAP DIVATÖZLETE PÉCS
KIRÁLY-UTCA 11 SZ.
(Színházzal szemben.)

Alakit! Fest! Vasal!

Tóth Ferenc műasztalos

Pécs

Zöldfa-utca 12.

Telefon 1-24.

ALLAGA RUDOLF

KENDER-, LEN- ÉS JUTAÁRUK GYÁRI RAKTÁR
PÉCS, SIKLÓSI-U. 3. SZ. TELEFON 11-50.

Mindennemű gabonás, lisztes, gyapju és szalma

ZSÁKOK

Elsőrendű anyagból gyártott legjobb minőségű
vizmentes és nyers

PONYVÁK

Magyar szálkenderből készült ipari és gazdasági

KÖTÉLÁRUK

Kézi és aratógép kévekötelek

matraczsávolyok, roletta vásznak, kárpitos kellékek,
hevederek, tömlők, zsinetek, (spárgák) fonalak,
tennisz hálók, függőágyak, lóhálók, nyugágyak,
és az összes e szakmába vágó dolgok a legol-
csóbb áron. — Kívánatra árjegyzékkel és min-
tákkal készségesen állók rendelkezésre.

Mestrits Jenő Pécs

lakatosárú és gépgyár
Munkácsy Mihály-u. 35.

Készít :

Vasszerkezeti és
rácsmunkákat,
tűzhelyeket,
viz-, gőz- és
gázvezetéket,
fürdőszoba és
closettberendezést

Javit :

Lokomobilt,
gazdasági gépeket,
benzin és
nyersolaj
motorokat,
szivattyu
berendezéseket.

Autogén hegesztés.

A céghez tartozik a

Belvárosi Garage.

Olaj és benzinállomás.
Modern autójavitó műhelyek.

A világmárka turini

„FIAT“ automobil művek
déidunántuli képviselője.

Fiat: személy, teher,
betegszállító és
társas **automobilok.**

Szolid árak!

Elköltött pénzünk mikor kamatozik ?

Ha a HANGYÁBAN vásárolunk !

1924. évi vásárlási visszatérítés 81 millió Kor.

Pécs-baranyai

HANGYA

keresztény-, termelő-, értékesítő- és
fogyasztási szövetkezet.

Iroda : **Király-u. 14.** Telefon: 13-85.

Főüzlet : Jókai-tér 11. Telefon: 13-20.

I. fiók : Szigeti-országút 19. Telefon: 13-02.

II. „ Mindszent-ucca 2.

III. „ Mecsekszabolcsi-ut 21.

IV. „ Ágoston-ucca 46.

V. „ Olasz községben.

VI. „ Rácváros községben. Tel. 13-19.

VII. „ Szederkény községben.

? Hogyan küzdjünk a drágaság ellen **?**
Jegyezzünk „HANGYA“ üzletrészeket !
20 üzletrész 24.000 korona.

ALAPITTATOTT 1882.

TELEFON: 179. SZ.

A pécsi országos kiállításon aranyéremmel kitüntetve!

GANTER FERENC

katonai és uri öltöny készítő

Egyenruházati tárgyak raktára

valamennyi fegyvernem részére

PÉCS, KIRÁLY-UTCA 23. SZ.

Kötszer-, gummi-árú
pipere-, kozmetikai- és
fogápolási cikkek

a legszolidabb áron kaphatók!

Éden

arckrém

főraktára:

Éden drogéria

Király-utca (színház mellett).

Cégtulajdonos:

Édenhoffer Gyula.

Márovits

Andor

építési
vállalkozó

Pécs, Ráth-u. 2.

Angster József és fia

Orgona és harmoniumgyár R. T. Pécs.

Orgonák

elsőrangú
kivitelben.

Kitűnő hangú
harmoniumok

mindkét
rendszerben.

Uj homlokzatsipok, átépítések,
javítások és hangolások ^{a legjutá-}
_{nyosabban.}

PÉCSEGYHÁZMEGYEI

JÓTÉKONY KERESZTÉNY BAZÁR

R. T.

Pécs, Ferenciek-u. 35. szám. A sz. Ferencrendiek épületében.

Telefon 199. sz.

Lisieuxi kis Teréz

szobrok, érmek,
szentképek,
faliképek.

Kegyrtárgyak, imakönyvek, rózsafüzérek stb. nagy
választékban.

Az új tanévre könyvek, mindennemű tanszer,
papir- és írószerek kaphatók. —

Repülőgépcskék, ólomkatonák, öltöztető babák, fölfújható
ballonok stb. raktáron.

Hamerli József vasnagykereskedése
Pécs, Király-utca 9. Telefon : 3 és 888.

Csikó- és
asztal-
tűzhelyek

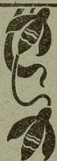
Sütők
Vizmelegítők
Szentartók

Karikás kályhák!

MIHÁLOVITS IMRE

**URIDIVAT-
ÜZLETE**

PÉCS, KIRÁLY-U. 42. SZ.

Első pécsi motorüzemű kávépörkölte. Naponta többször pörkölés.

Klobučár József

fűszer-, csemege-, déligyümölcs és ásványvíz kereskedése.

Alapítva 1870. **Pécs, Király-u. 44.** Telefon 2-96.

Ajánlja a legfinomabb, békebeli minőségű kávéit, nyersen és pörkölve; rizst, teát, kakaót, csokoládét, cukorkát, szardiniát, sajt különlegességeket; továbbá I-a kékkövet, raffiát, kétszer finomított olasz kénport, rézkénport, legjobb aixi és égőolajat, I-a stearin- és templom gyertyát, tömjént, s az összes e szakmába vágó cikkeket.

Imakönyvek,
Ájtatossági könyvek,
Elmélkedések,
Szentek életrajzai,
Rózsafüzérek,
Szentképek,
Papíráruk,
Író- és rajzszerek

*** a legnagyobb választékban kaphatók a ***

Szent István Társulat

könyvkereskedésében

Pécs, Széchenyi-tér 18. Telefon: 11-79.

Ha jól, előnyösen és olcsón

akar ruházkodni, úgy ne mulassza el

PÁLL ÖDÖN

nagyáruházat ≈ SZÉCHENYI-TÉR 18. ≈ megtekinteni.

Szövet és confectio nagy raktár.

Angol

Holland

Magyar

Cseh

gyártmányu gyapjuszövetek!

Covercot

Kotschmen

Burberi

Gabardin

nagy választékban!

Férfi-,

Fü-,

Gyermek-

öltönyök.

Csíkos nadrágok.

Valódi angol impr.

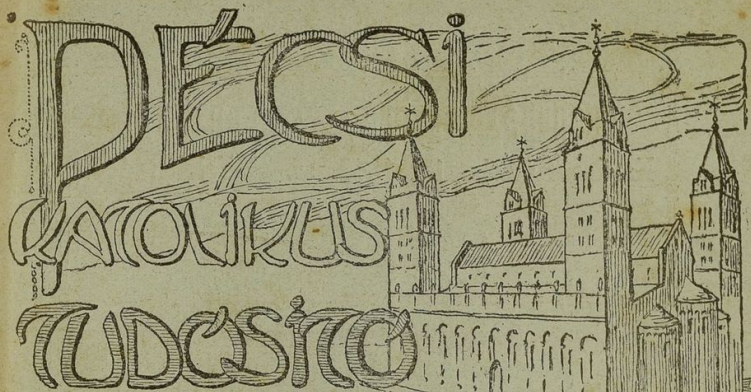
es ököpenyek.

Fregoli kabátok.

Elsőrendű saját szabóműhely mérték szerinti rendelésekre,

ahol a legkényesebb igényeket kielégítő munkák készülnek!

Dunántúl Könyvkiadó Rt. Egyetemi Nyomdája Pécs.

I. évfolyam 8. szám.

TARTALOM :

Mindenszentek. *Dr. Á. F.*

A plebánia. *Dr. Sipos István.*

Az önmegtadadás és korunk. *Dr. Hauser Imre.*

Visszaemlékezés a katolikus nagygyűlésre. *G. L.*

Egy pécsi katolikus intézet centennáriuma. -y-
Novemberi levél. *Kocsis László.*

Katolikus könyvesház *(czi Z.)*

Figyelő. *(hb.)*

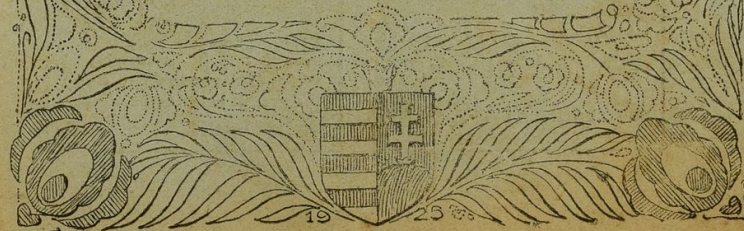
Tudnivalók a beteglátogatásokról.

Hogyan viselkedjünk az esküvőkön?

Hajnali misék. — Novemberi kalendárium. —

Hírek. — Az egyház életéből. — Üzenetek. —

Hírdetések.

ÁRA 3000 KORONA